

სსსრბაზრის
ბიუროვანი

1

ბაზრის

~1927~

ეროვნული სამეცნიერო
ბიბლიოთეკა

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ეროვნული სახელმწიფო
ბიბლიოთეკა

ასალგაზრდა ბოლშევიკი

საქართველოს კომუნისტური პარ-
ტიის ცეკასი და კომკავშირის
ცენტრალური კომიტეტის ყოველ-
თვიური პოლიტიკური ჟურნალი.

მ ა რ ტ ი

1

სახელმწიფო გამომცემლობა
ტფილისი/1927

ეროვნული საკვლევი
ბიბლიოთეკა

24/II—27. ს.ს.მ.უ.ს. პოლიგრაფტრ. 1-ლი სტამბა, პლენ. პრ. № 91.

მთავარლიტი № 486. შეკვ. № 721/5096. ტირაჟი 1500.

ქართული საბავშვო
ლიტერატურა

შ ი ნ ა ა რ ს ი.

პარტიის ხაზი და ოპოზიციის მერყეობა. მეთაური.

იდეოლოგიურ სიმტკიცისათვის. ლ. გუმბელინი.

კლასობრივი აღზრდის ამოცანები გარდამავალ ხანის პირობებში. გ. ჯავახიძე.

კულტურული მუშაობა ახალ გზებზე. ს. არუთინოვი.

ფაქტები და განწყობილება. უანი.

პოლიტიკური კრეტინიზმი თუ წრეგადასული თავხედობა ვ. მაჭავარიანი.

გზები და გზაჯვარედინი. ვინ-კანი.

კომკავშირი ახალ ამოცანების წინაშე. კ. წაღენჯიხელი.

სახელმწიფოს ლენინური თეორია და ბძოლა ბიუროკრატიზმთან. გ. ტატულოვი.

მენშევიზმი და პარიზის კომუნის გაკვეთილები. ვ. იმედაძე.

სექტანტური მოძრაობა და ახალგაზრდობა. ვ. ლუარსაშიძე.

„თეთრი ტერორის“ ზრდა. მისი მიზეზები და მის წინააღმდეგ ბრძოლა. გ. ძ.

პოლიტიკური ეკრანი. დ. ვ — სკი.

კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია.

„ქართული მწერლობა“ ვ. ლ.

ს. დევდარიანის ბრძოლა ბოლშევიზმის წინააღმდეგ. სულროელი.

რუდინისკი. საუბრები მატერიალისტურ ფილოსოფიაზე. ცისკრელი.

პარტიული საზი და ოპოზიციის მერყეობა

საკავშირო კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმი შეიკრიბა ისეთ პირობებში, როცა საკმაო სიცხადით მოიხაზა ქვეყნის საშინაო განვითარების სურათი, როცა საკმაო სისრულით ჩამოყალიბდნენ დამახასიათებელი ძვრები და პროცესები სამეურნეო მშენებლობაში და პოლიტიკაში.

ის, რაც ჯერ კიდევ ახლო წარსულში დავისა და კამათის საგანს წარმოადგენდა, გამოიცადა სინამდვილეში და სრული განჯომით გამოამჟღავნა შემდეგი განვითარების გზები და ხასიათი.

ებლა ყველასთვის ნათელია, როგორი შეთანაბრება დამყარდა ეკონომიკის ძირითად ელემენტებს შორის, კლასთა შორის და როგორ იცვლებოდა ეს შეთანაბრება ჩვენი განვითარების განვლილ საფეხურზე.

ებლა ვერავინ იკისრებს გამბედავობას უარპყოს ჩვენი არსებითი წინსვლა პლიუსის ნიშნის ქვეშ.

ებლა ფაქტები მწაოედ დასცინებს — იმ „რაინდს“, ვინც მოისურვებს ჩვენი ინდუსტრიის ჩამორჩენილობაზე ლაპარაკს, ვინც იტყუადა რომ ჩვენი მეურნეობის სოციალისტური ელემენტები არ სპარბობდნენ განვითარების პროცესში არასოციალისტურ ელემენტებს.

პროლეტარიატის ხვედრი წონა გაიზარდა; პროლეტარული დიქტატურის პოზიციები გამაგრდნენ.

ებლა ვერავინ უარპყოფს იმ ფაქტს, რომ ინდუსტრიალიზაციის ლოჯუნგი ხორც-ისხამს და კონკრეტულ საქმედ ყალიბდება სამეურნეო ფრონტებზე.

ჩვენი პოლიტიკა კაპიტალური მშენებლობისა, საალმშენებლო პერსპექტივების გაშლა-განვითარება, ჩვენი ინდუსტრიის ენერგეტიული და თერმიული ბაზის განმტკიცება, მეტალურგიის და სამანქანო აღმშენებლობის მოზარდი როლი მრეწველობაში, ყველაფერი ეს მოწმობს ჩვენი სწრაფი განვითარებისა და გაძლიერების პერსპექტივებს ახლო მომავლისათვის.

მეორეს მხრით, თანამედროვე სამეურნეო სიტუაცია — იძლევა საშუალებას ადვილად გავერკვიოთ მის სპეციფიურ სიძნელეებში.

ათასჯერ თქულმა, რომ ძირითადი პრობლემა, ძირითადი სიძნელე არის მუშათა კლასისა და გლეხობის „სმიჩის“, დაკავშირების პრობლემა.

აქ არის ძირითადი სამეურნეო კვანძი, აქვე განასკვლია ძირითადი პოლიტიკური კვანძი.

რამდენი „გესლიანი“, „მწარე“ საყვედური შემოგვთავაზა ყველა ფერისა და განხრის ოპოზიციამა, ვითომდა გლეხობის როლის უცნაური გაზვიადებისათვის, ვითომდა ჩვენი არაპროპორციული ყურადღებისა და ხელგაშლილობისათვის გლეხობის მიმართ.

დღეს კი, საანბანო დაბულებად არის გამხდარი ის გარემოება, რომ მთავარი სიძნელე სწორედ აქ იღებს საწყისს, რომ ჩვენი „დამაკავშირებელი“ მექანიზმის ავ-კარგი ძირითადი ტონის მიმცემია შემდგომი განვითარებისათვის, რომ მომავალში კიდევ უფრო უნდა გაიზარდოს ყურადღება და მზრუნველობა სოფელზე.

რა თქმა უნდა შემთხვევითი არ არის ის გარემოება, რომ სწორედ ეხლა, ამ სარეკონსტრუქციო ხანის დასაწყისში, პირველ პლანზე წამოიჭრა ფასების საკითხი და კვლავ „მაკრატელის“ პრობლემა.

ეს პრობლემა, ფასების დინამიკა — ჩვენი უმთავრესი პოლიტიკაა დღეს.

დღევანდელ პირობებში ქალაქისა და სოფლის დაახლოების ამოცანა სწორედ ამ საკითხების გადაჭრას ებჯინება.

ფასების საკითხი, რომელიც წარსულშიც მეტად დიდი მნიშვნელობის იყო, ეხლა ჩვენი სამეურნეო პოლიტიკის ფოკუსშია მოქცეული.

„მაკრატელის“ დაძლევა, ფასების ანორმალური რყევისათვის ბოლოსმოდება, ცალეულ ინდექსის საბითუმო ფასებთან დაახლოება და სამრეწველო ფასების დაკლება — აი პარტიის შემოქმედებითი ენერგიის მიყენების წერტილები თანამედროვე პირობებში.

ამ ამოცანებზე მიგვითითებს თებერვლის პლენუმი და აქეთენ მოუწოდებს ის პარტიულ, პროფესიონალურ და სამეურნეო ორგანიზაციებს.

პარტიული ხაზის სიმტკიცემ და თანამდევრობამ დაუნდობლად გააშიშვლა ოპოზიციონური პლათფორმის იდეური მერყეობა, პოლიტიკური უხერხემლობა და საღრმადოებრივი, რომელმაც უკანასკნელ პლენუმზე იჩინა თავი ოპოზიციონური ბლოკის „ნაშთების“ მხრივ.

ნიადავ დარყეულ ოპოზიციის მერყეობა უკანასკნელ პლენუმზე შემთხვევითი არ არის.

ეს მერყეობა ლოგიური შედეგია იმ უფსკრულისა, რომელიც გაითხარა ოპოზიციის პოლიტიკურ კრედოსა და ჩვენი სამეურნეო სინამდვილის შორის.

საბჭოთა ქვეყნის დღევანდელი მდგომარეობა, მთელი მისი თავისებურებით და სირთულით საშუალებას იძლევა საბოლოო შეჯამება გაუკეთოთ ჩვენს უთანხმოებას ოპოზიციასთან.

არავითარი გონებრივი ტრიუკებით არ შეიძლება იმის უარყოფა, რომ ეს პოლიტიკური ბალანსი მეტად დეფიციტურია ოპოზიციისათვის.

ამის საუკეთესო საბუთია თვით ოპოზიციის საქციელი თებერვლის პლენუმზე.

მან ვერ წარმოადგინა ვერც ერთი სერიოზული და საქმიანი კონტრწინადადება; ვერცერთ მნიშვნელოვან სამეურნეო და პოლიტიკურ დარგებში, ოპოზიციამ ვერ დაუპირდაპირა პარტიას რაიმე საბუთიანი და ანგარიშგასაწევი დებულება.

აქედან მხოლოდ ორი დასკვნის გაკეთება შეიძლება. ან უნდა ვიფიქროთ, რომ, პლენუმის რეზოლიუციები ნაქურდალია ოპოზიციის იდეურ არსენალიდან, ან და ოპოზიციამ ვერაფერი სთქვა იმითომ, რომ არაფრის თქმა არ შეეძლო.

პირველ ლეგენდას ეხლა ვინ დაიჯერებს; ვინ არ იცის, რომ პლენუმის რეზოლიუციები მთელი წინამორბედი პოლიტიკის ორგანიული ნაწილია, რომ მათი ახსნა-გაგება მხოლოდ ამ პოლიტიკის ნიადაგზე შეიძლება.

დარჩა მეორე დასკვნა, ოპოზიციას არაფერი ჰქონდა სათქმელი და ის იძულებული გახდა ხმა მიეცა ცკ-ს რეზოლიუციებისათვის.

ოპოზიციამ ვერაფერი სთქვა არსებითად ჩვენი კაპიტალური მშენებლობის შესახებ 1926 — 27 წლების გასწვრივ. მოსალოდნელი კი სწორედ აქ იყო მისი მორიგი „ამხედრება“.

ოპოზიცია იყო, რომ ბაქი-ბუქობდა „ულტრაინდუსტრიალიზმით“? ოპოზიციის ბანაკი იყო, ზარებს რომ სცემდა „კაპიტალური მშენებლობის სამარცხვინო მინიმუმის“ შესახებ.

ოპოზიცია იყო, რომ სარკასტიულად უწმაწურობდა „ჩიოთის ინდუსტრიალიზაციის“ გამო

ვის არ ახსოვს ოპოზიციის მკერმეტყველება ჩვენი მრეწველობის მაჩანაწლოების შესახებ? ვის არ ახსოვს მისი ბრალდებანი პარტიის მისამართით „აგრარული ხვოსტიზმის“ გამო.

სად გაქრა ოპოზიციონერ ირონიის ეს შადრევანი? სინამდვილის ირონია მეტად შეუბრალებელი აღმოჩნდა.

„ზეინდუსტრიალიზაციის“ მოციქულები ოპოზიციის ბანაკიდან, ერთ მილიარდს მოითხოვდნენ კაპიტალურ მშენებლობისათვის.

პარტიის „მაჩანაწლო“ პოლიტიკამ გადაისროლა ამ უბანში ერთი მილიარდი და ასი მილიონი.

ფასების საკითხში ოპოზიცია კიდევ უფრო უხერხულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა.

პლენუმზე, ოპოზიცია ცდილობდა „ცნობისმოყვარე“ მხედველობიდან დაეფარა მისი „ფასების პოლიტიკა“ ის პოლიტიკა, რომლის შექმნაზე იღვწოდნენ ოპოზიციის სახელგანთქმული ეკონომისტები (ამხ. ამხ. პიატაკოვი, კ. მ. სმირნოვი, პრეობრაუენსკი და სხვები).

ოპოზიცია ცდილობდა დაეფარა მისი ეკონომიური პროგრამის „დედა-აზრი“ საცალო ფასების აწევის პოლიტიკა.

ეს პროგრამა ოპოზიციამ არარსებულად გამოაცხადა, გასწყვიტა მასთან ურთიერთობა ნათესაური კავშირი და „უთავბოლო ბოღვა“ უწოდა მას.

დავიწყებას მიაეცა ის, რომ სწორედ ამ „ბოღვით“ აწუხებდა ოპოზიცია პარტიას წლების განმავლობაში.

ცხადია, ასეთ თავბრუდამხვევ „ფერისცვლებას; ასეთ სწრაფ და ირიბ მოხვევას „აწევიდან“ „დაწევისაკენ“ აქვს განსაზღვრული სტრატეგიული აზრი და დანიშნულება.

ოპოზიციას ნაწილობრივ „იმედები გაუცრუვდა“ პროლეტარიატზე, რადგან უკანასკნელმა გასული წლის შემოდგომაზე საშინელი მარცხი არგუნა მას.

ცკ-ს თებერვლის პლენუმზე ოპოზიციამ თავისებური ფილოსოფიური განმარტება გაუკეთა თავის პოლიტურ დამარცხებას.

ამ „ორიგინალური ფილოსოფიის“ აზრი შემდეგია: იყო დრო, მოგვითხოვს ოპოზიცია, როცა საბჭოთა პროლეტარიატს ტონს აძლევდნენ ისტორიული „ცენტრ მიმსწრაფი“ ინტერესები, ეხლა დრონი გამოიცვალნენ, უკანასკნელ წლების გასწვრივ „ცენტრგამსწრაფ“, ცეხურ ტენდენციებმა გაიმარჯვეს: ეს ცეხური ინტერესები გამოვლენას პოულობენ პარტიაში, თვით ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკაშიაც.

აქედან — ოპოზიციის ისტორიული მოწოდების „დაუფასებლობა“, აქედან — ცეხური“ ვიწროობამ დააბრმავა ბოლშევიკური პარტია და ოპოზიციაც გაუგებელი, მიუღებელი დარჩა.

ოპოზიცია, თურმე ნუ იტყვით ვერ გაუგია მუშათა და პარტიულ მასის „ცენტრგამსწრაფ“ ელემენტებმა.

ეჭვს გარეშეა, რომ ეს უტიფარი ლოგიკა, მეტად ხელმისაწვდომი და მოხერხებულია ოპოზიციისათვის მის დღევანდელ მდგომარეობაში.

ბრალდება პარტიის „ცეხური“ გადაგვარების შესახებ, არაფრით ჩამოუვარდება — ძველ ბრალდებას პარტიის „კულაკურ გადაგვარების“ შესახებ.

პარტიის და მუშათა კლასის ბრალდება იმაში, რომ მათი დაივიწყენ „ისტორიული მისია“, რომ ჩაეფლენ „სამაქრო ყოველდღიურობის“ ფერხულში, მაშინ როცა იშვიათი ენერგიით და შემოქმედებითი ძალ-ღონით შენდება სოციალიზმი, როცა ძლიერდება და მრავლდება სოციალისტური მწვერვალები, ამ პირობებში ასეთი ბრალდება — უსირცხვილო ცილისწამების სამაგალითო ნიმუშია.

ლენინის პარტია მუდამ იცავდა და კიდევ დაიცავს მუშათა კლასის ისტორიულ ინტერესებს.

ოპოზიციის „ჩრევებს“ და „გახსენებებს“, პარტია ვერ მიიღებს ერთი წუთითაც.

ზღაპრები „ცეხური კარჩაეტილობის“ შესახებ იგივე ოპოზიციონური უნდობლობა პრელეტარიატის ძალებისადმი, მხოლოდ მეორე მხარით გამოტანილი მზის სინათლეზე; ახალი „ლეგენდა“ კიდევ უკეთ ამჟღავნებს ოპოზიციის პოლიტიკურ გაკოტრებას.

მესიანური დეკლამაციების ნაცვლად „ისტორიული მოწოდების“ შესახებ, რა თქმა უნდა სჯობს, რომ ოპოზიციამ აშკარად აღიაროს პარტიის წინაშე თავის შეცდომები.

ცკ-ს თებერვლის პლენუმზე ოპოზიციამ ეს არ ქნა.

ბოლშევიკური ტრადიციის ასეთი პირდაპირობას, მან სტრატეგიული მანევრი არჩია.

პარტია მტკიცედ და გადუხრელად განაგრძობს სვლას ლენინურ ლიანდაგზე.

ოპოზიციურ მანევრების ახალი კომბინაცია ვერ შეანელებს, ისე როგორც ვერ გაამრუდებს არჩეულ გზას.

პარტია მოიკრებს ყველა ძალ-ღონეს თებერვლის პლენუმის გადაწყვეტილებათა ცხოვრებაში გასატარებლად.

ლ. გუმელინი.

ეროვნული სამაგნიტო
ბიბლიოთეკა

იდეოლოგიურ სიმბაძისათვის.

კომკავშირი — განვითარების რთულ და მრავალფეროვან პირობებში შევიდა.

მისი შემდგომი განვითარება ამ ძნელი გარემოცვის პირობებში შეიძლება მხოლოდ მაშინ, თუ მას ექნება შესაფერისად მოწესრიგებული ხელმძღვანელობა. თუ მასის დღითი-დღე მოზარდი კულტურულ-პოლიტიკური მოთხოვნილებანი იპოვის გამოძახილს და პასუხს ხელმძღვანელობის სისტემაში, თუ შევინარჩუნებთ მტკიცე და გადაუხრელ პოლიტიკურ იდეოლოგიურ ხაზს, სწორედ და შეუცდომლად გავერკვევით თანდროულობის ხლართებში და სიძნელეებში. ჩვენი საყოველღეო პრაქტიკული მუშაობის ცენტრიც, სწორედ ამ ამოცანათა გადაჭრის ნიადაგზეა გადატანილი.

საქართველოს კომკავშირის ც. კ.-ს ჟერნალი, რომელმაც პირველ ხარისხოვანი ადგილი უნდა დაიჭიროს ამ ამოცანათა გადაწყვეტის საქმეში, დიდმნიშვნელოვანი ფაქტია ამ თვალთახედვით.

საქართველოს კომკავშირს უხდება მონაწილეობის მიღება სოციალისტურ მშენებლობაში — მეტად თავისებურ და რთულ პირობებში.

ჩვენს ორგანიზაციას საქართველოს პირობებში დაკისრებული აქვს, სხვა მრავალ ამოცანათა შორის, ერთი მეტად საპასუხისმგებლო ამოცანა: ეს არის მენშევიზმის და მენშევიკური გავლენის ძირფესვიანი აღმოფხვრა ახალგაზრდობის ფენებში. ეს ამოცანა ერთი, თავისებური მხარეა იმ ზოგადი ამოცანის, რომელიც კომკავშირს დაუყენა ჯერ კიდევ პარტიის მე-14 ყრბობამ და რომელსაც ჩვენ ახალგაზრდობისათვის ბრძოლას უწოდებთ.

საქართველოში განსაკუთრებით მწვავედ სდგას ეს ამოცანა.

საქართველოს კომკავშირი ღირსეულად სჭირს თავის საყოველღეო მუშაობაში ახალგაზრდობის დაპყრობის ამოცანას.

ამიტომ, ჩვენი უპირველესი ამოცანაა თეორეტიულად განვამტკიცოთ კომკავშირის კადრები, მენშევიზმთან და ნაციონალიზმთან ბრძოლისათვის. რომელნიც ახალგაზრდობის გადაბირებას ლამობენ.

ეს თეორეტიული საყრდენი პირველ ყოვლისა ხელმძღვანელ კადრებს სჭირდება. „ახალგაზრდა ბოლშევიკიც“ ამ მიზანს უნდა ემსახურებოდეს.

მან უნდა გასცეს პასუხი ყველა საჭირობოროტო საკითხებს პოლიტიკურ სამეურნეო თანდროულობისა, რომელიც აღელვებს და აფიქტებს ახალგაზრდობას. მეორე მხრით, ჟურნალი აქტივისტის თანამაშველი უნდა იქნეს მის პრაქტიკულ მუშაობაში.

ჟურნალმა **კონკრეტულად** უნდა დააყენოს თავის ფურცლებზე კითხვები და ამოცანები. ჟურნალმა უნდა მიუთითოს, თუ **როგორ, რა გზით და საშუალებებით** უნდა გაკეთდეს ესა თუ ის ამოცანა.

იდეოლოგიური ბრძოლის ამოცანებიც პრაქტიკულად უნდა დაისვას დღევანდელ პირობებში.

მთელი ჩვენი მუშაობა, მთელი ჩვენი გამოცდილება და ლიტერატურულ-პოლიტიკური მუშაობა უნდა გაიმსჭვალოს შეურიგებელი იდეური ბრძოლის ხასიათით მენშევიზმთან, ნაციონალიზმთან და სხვა ანტი საბჭოთა იდეოლოგიურ ფაქტებთან.

არ შეიძლება ითქვას, რომ დღემდე ჩვენ ამ მხრივ ყველაფერი რიგზე გვქონდა. დღემდე კიდევ მტერი ახერხებდა სუსტი ადგილების შერჩევას და სარგებლობდა ყოველგვარ შესაძლებლობით, რათა თავის იდეოლოგიური გავლენის ტალღები გაეტყორცნა ახალგაზრდობის ფართო ფენებისაკენ.

კინო. ლიტერატურა. სხვადასხვა გასართობები და მრავალი სხვა ანალოგიური პუნქტები — აი სად გადაიტანა ნაწილობრივ ანტიკომუნისტურ იდეოლოგიამ ბრძოლის ასპარეზი დღევანდელ პირობებში.

ჩვენს მუშაობას ხშირად ინერცია, მოუხეშაობა და კონსერვატიზმი ახასიათებს: აქა-იქ. ამით სარგებლობს წვრილ-ბურჟუაზიული იდეოლოგია და მოჟონავს ჩვენს ჯებირებში.

ამ ფრონტს უნდა მიეპყრას ჩვენი თეორეტიკულ-იდეური ბრძოლის მთავარი ყურადღება.

აქეთკენ უნდა მიმართოს თავის ლიტერატურული გეზრი „ახალგაზრდა ბოლშევიკი“-ც.

კლასობრივი აღზრდის ამოცანები — გარდა- ვალ ხანის პირობებში.

გლეხური ახალგაზრდობის კლასობრივი აღზრდის შესახებ

ახალგაზრდობის კლასობრივად აღზრდის საკითხი, როგორც ვიცით არ წარმოადგენს რაღაც ახალ საკითხს, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მან მოიპოვა მეტის მეტად დიდი მნიშვნელობა თუნდაც საქართველოს კომკავშირის მუშაობის პირობებში, სადაც მან შემოიკრიბა თავის გარშემო ახალგაზრდობის მრავალი ათასი სხვადასხვა სოციალურ ფენებიდან.

მასთან, საქართველო მეტად საინტერესო ქვეყანაა იმ მხრივ, რომ აქ ხდება მრავალგვარ სოციალურ-ეკონომიურ და პოლიტიკურ ინტერესების დაპირისპირება და გადახლართვა. უდავოდ ცნობილია, რომ ყოველი პოლიტიკური ორგანიზაცია — როგორც კლასიური ერთეული, თავის უმთავრეს ამოცანად, უპირველეს ყოვლისა, ისახავს კლასიურ თვითშეგნების მაქსიმალურად განვითარებას ამა თუ იმ კლასის წევრთა შორის. რაც თავის მხრივ საკმაოდ ააშკარავებს ამ კლასის პოლიტიკურ კრელოს.

მოკლეთ რომ ვსთქვათ, მასების კლასობრივი აღზრდა — ყოველ პოლიტიკურ ორგანიზაციის უმთავრესი და ძირითადი ამოცანაა.

კომკავშირულ ორგანიზაციისათვის ეს საკითხი ღებულობს კიდევ უფრო მეტ მნიშვნელობას, რადგან კომკავშირი არსებითად აღმზრდელი ორგანიზაციაა. აღმზრდელობითი დარგში მუშაობა კი ყველაზე უფრო რთულ მუშაობათ უნდა ჩაითვალოს ეხლანდელ პირობებში, რადგან კომკავშირს, რომელიც თავის მისწრაფებებით უმთავრესად პროლეტარული ორგანიზაციაა, ჰყავს თავის რიგებში ახალგაზრდობის საკმაო არაპროლეტარული ნაწილიც. ეს გარემოება ართულებს საკითხს, რადგან ქრელი სოციალური შემადგენლობის მასა აღზრდილ უნდა იქნეს პროლეტარულ-სოციალისტურ და კომუნისტურ ყაიდაზე.

იმისათვის რომ გამოჩვენებულ იქნეს ახალგაზრდობის კლასობრივად აღზრდის ამოცანები ჩვენში, საჭიროა, უპირველეს ყოვლისა, შევვხოთ ახალგაზრდობის სხვადასხვა ფენებს, რათა გავითვალისწინოთ როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური ხასიათის ყველა კონ-

კრეტიული თავისებურებანი და მივაქციოთ განსაკუთრებული ყურადღება სხვადასხვა ჯგუფების მდგომარეობას არსებულ პირობებში.

როგორია ჩვენი ახალგაზრდობის სხვადასხვა ფენების სულიერი განწყობილება. როგორ შეითვისა მან ოქტომბრის რევოლიუცია და საქართველოს გასაბჭოება? ამ საკითხზე არსებობს მხოლოდ ერთი პასუხი. საერთოდ ახალგაზრდობის სოციალურ ინტერესების გამოყოფა მთელი მოსახლეობის სოციალური ინტერესებისაგან შეუძლებელია, ხოლო, რაც შეეხება იმას, თუ რა მისცა ოქტომბერმა საქართველოს მშრომელ ხალხს — ამის შესახებ ლაპარაკიც ზედმეტია.

მაშასადამე საქართველოს ახალგაზრდობა ოქტომბერში ხედავს თავის ხსნას და თავის მკვიდრ ინტერესების განხორციელებას: აი. სწორედ, ამით აიხსნება კომკავშირულ ორგანიზაციების ის განუწყვეტელი ზრდა, რომელსაც ჩვენ ვხედავთ; ამით აიხსნება ანტი-კომუნისტურ ორგანიზაციების ვაკოტრება და მასიური ნიადაგის გამოცლა.

მაგრამ, ნიშნავს თუ არა ეს იმას, რომ ჩვენ დამშვიდებულად შეგვიძლიან მოვეყიდოთ ახალგაზრდობის იდეოლოგიურ აღზრდის საკითხს? რა თქმა უნდა რომ არა. პირიქით, გარდამავალი ხანა, რომელშიდაც ჩვენ ეხლა ვცხოვრობთ, აყენებს ჩვენი განვითარების გზაზე ათასგვარ დაბრკოლებებს, უმთავრესად ეკონომიურ აღმშენებლობის დარგში: ჩვენი მეურნეობა ჯერ კიდევ არ არის ერთი სახის და ატარებს სხვადასხვა ისტორიულ ფორმაციის ელემენტებს. დაწყებული ჩამოქვეითებულ სასოფლო მეურნეობის მამაპაპურ დაყენებიდან, და გათავებული თანამედროვე ტექნიკით მოწყობილ ფაბრიკებითა და ქარხნებით.

ეს გარემოება შესაძლებლად ხდის ჩვენს ორგანიზაციაში შეტანილ იქნენ წვრილ ბურჟუაზიული, ანტი-კომუნისტური და ანტისოციალისტური იდეები, რადგან ორგანიზაციის წევრთა დიდი უმრავლესობა ჩათრეულია წვრილ. კერძო-მესაკუთრეობრივ მეურნეობაში და მხოლოდ მცირე ნაწილი ეწევა სოციალისტურ მეურნეობას.

ამიტომ, ისეთ მოვლენებს, როგორიცაა: კერძო ინტერესების გადაქარბება საზოგადოებრივ ინტერესებზე, კომკავშირულ მეურნეობათა ეკონომიური მოღონიერება, (როცა ის „კულაკურ“ მეურნეობათ გადაიქცევა) გლეხური ახალგაზრდობის ერთი ნაწილის მწვავე დამოკიდებულება მუშურ ახალგაზრდობისადმი კულტურულ-ეკონომიურ მოთხოვნილებათა დაუკმაყოფილებლობის ნიადაგზე, ყოველივე ამას კიდევ ექნება დგილი ჩვენს პრაქტიკაში. ყველა ზემოაღნიშნულ მოვლენების წინააღმდეგ ჩვენი ბრძოლა უნდა ვითარდებოდეს გლეხურ ახალგაზრდობის ჯანსაღ მოთხოვნილებათა, რაც შეიძლება მეტი, დაკმაყოფილების ხაზით, რისთვისაც საჭიროა როგორც

ამ მოთხოვნილებების დეტალური შესწავლა. ისე მთელი პრაქტიკულ საზოგადოებრივი და პოლიტიკურ-საზოგადოებრივი მუშაობის შეფარდება პარტიის და მუშათა კლასის უშუალო ამოცანებთან რევოლუციის განვითარების მიმდინარე პერიოდში.

მეორემხრით, ეს საკითხი მოითხოვს მასიურ კულტურულ-განმანათლებელ მუშაობის გაძლიერებას. ჩვენ კიდევ საგრძნობლად მოვიკოჭლებთ სოფლად პოლიტიკურ-განმანათლებელ მუშაობის წარმოების დარგში. ჩვენ, შესაძლოა გვიპასუხოვნ, რომ არსებობს მთელი სისტემა ამ სფეროში, მაგრამ მნიშვნელოვან საკითხთა მთელი რიგი, რომელსაც დიდი როლი შეუძლიან ითამაშონ გლეხურ ახალგაზრდობის კლასობრივად აღზრდის საქმეში. ჯერ კიდევ სავსებით არ შეუთვისებია ჩვენს კავშირს.

მით უფრო, ეს შეეხება საქართველოს კომკავშირს, რომელმაც მცირე ხნის განმავლობაში შეკრიბა თავის რიგებში რამოდენიმე ათეული ათასი ისეთი ახალგაზრდობისა, რომელიც არ იცნობს კავშირს და, განსაკუთრებით მოკლებულია მუშათა კლასის ტრადიციებს. რომელსაც (ახალ მასას) თითქმის არ განუცდია კონტრ-რევოლუციის წინააღმდეგ უშუალო ბრძოლა.

ავიღოთ თუნდაც ისეთი ძირითადი საკითხი, როგორიც არის კავშირის პროლეტარული ნაწილის უპირატესობითი მნიშვნელობა ორგანიზაციის ხელმძღვანელობაში.

შეუძლია თუ არა კომკავშირელთა უმრავლესობას სწორედ უპასუხოს ამ კითხვებზე? ჩვენ ამაში დარწმუნებული არა ვართ.

ეს კი მეტად საჭიროა. რადგან ამ საკითხის გაგებიდან გამომდინარეობს ახალგაზრდობის კომუნისტური მოძრაობის მიზნების და ამოცანების სწორი გაგებაც. მეორეს მხრით, ჩვენში ჯერ კიდევ სათანადოთ მოწესრიგებული არ არის თეორეტიული ცოდნის პრაქტიკულ მუშაობასთან შეფარდება.

მაგალითად: პოლიტ-სკოლაში არჩევენ საკითხს კოლექტიურ სოციალისტურ მეურნეობის უპირატესობის შესახებ კერძო და წვრილ მეურნეობაზე. აძლევენ ახსნა-განმარტებებს იმ ფორმებს, რომელიც აქვს პროლეტარიატს კერძო მეურნეობიდან კოლექტიურ სოციალისტურ მეურნეობაზე გადასასვლელად, ისმება თუ არა ასეთი გარჩევის შემდეგ კომკავშირულ უჯრედში საკითხი რაიმე პრაქტიკულ ღონისძიებათა გამოძებნის შესახებ ამ მიმართულებით? (კომუნალური ხვნა-თესვა, მანქანების შემძენი ამხანაგობა, გლეხობის კოოპერაციაში ჩაბმა და სხვ.) ამას ექნებოდა, ერთის მხრით, პრაქტიკული ინტერესი, ხოლო მეორეს მხრივ, უდიდესი აღმზრდელობითი მნიშვნელობა.

კარგი იქნება, აგრეთვე, სოფლის უჯრედების ინიციატივის წაქეზება სამრეწველო ცენტრებში ექსკურსიების მოწყობის მიზნით,

რათა შესაძლებელი გახდეს მუშათა ახალგაზრდობის და მთელ მუშათა კლასის ყოფა-ცხოვრების და შრომის პირობების სავესებით გაცნობა და გათვალისწინება. ეს მით უფრო საჭიროა, რომ სოფლის ახალგაზრდობას ამ საკითხების გარშემო ხშირად ყალბი წარმოდგენა აქვს.

ჩვენ შეგვიძლია მიუთითოთ სოფლის ორგანიზაციებს კიდევ მრავალ ფორმებზე ამ მიმართულებით მუშაობის წარმოებისათვის, (მათ შესახებ ჩვენ უფრო დაწვრილებით ვილაპარაკებთ სხვა დროს). მაგრამ, ერთი რამ ცხადია: ჩვენ აღმზრდელობითი მუშაობის სისტემაში შეტანილი უნდა იქნეს მეტი სიცოცხლე და კონკრეტობა; ჩვენ უნდა შეუფარდოთ მუშაობა, როგორც გლეხურ ახალგაზრდობის თვითმოქმედების და პოლიტიკურ აქტივობის განვითარებას, ისე იმ ამოცანას, რომ ეს აქტივობა და თვითმოქმედება წავიდეს სოციალისტურ აღმშენებლობის გზით, რაც არსებითად მისი კლასობრივად სწორი აღზრდის მაჩვენებელი იქნება. საკითხი იმის შესახებ, რომ ჩვენი ჩამორჩენილი, პატრიარქალური სოფელი გადაქცეული იქნეს სოციალისტურ, ქალაქის ტოლ სოფლად, ყოველთვის იდგა ჩვენი პარტიის და მუშათა კლასის წინაშე.

ეს საკითხი მეორე მხარით ებჯინება ისევ გლეხობის ფართო მასების აღზრდისა და კულტურულად დაწინაურების საკითხს, რომ შეიქნან ის ახალი კადრები, რომელთაც შეეძლებათ კოლექტიურ მეურნეობის კონკრეტულათ შენება.

ამ მხრივ ყველაზე დიდი ასპარეზი ეძლევა კომკავშირს, რადგან ეს საქმე თავდაპირველად უნდა დაიწყოს ახალგაზრდობას შორის, რომელიც ყველაზე უფრო ნაკლებათ არის დაკავშირებული ძველთან და ყველაზე ნაკლებათ შეპყრობილია კონსერვატიზმის სენით.

კულტურული მუშაობა ახალ გზებზე.

„თანამედროვე პირობებში, კავშირის პოლიტიკური როლი და პოლიტიკური აღზრდა, შეუძლებელია მისი კულტურულ-ეკონომიური მუშაობის გარეშე“.

(საქ. კ. კ. მე-14 ყრილობის დადგენილებიდან).

პარტიის მე-XIV-ტე და კომკავშირის მე-VII-დე ყრილობებმა ხაზი გაუსვეს იმ გარემოებას, რომ კავშირის მუშაობის არსებული ფორმები და მეთოდები შეუფარდებელი არიან — მუშურ-გლეხურ ახალგაზრდობის მოთხოვნილებებთან. სკ. კომ. ც. კ.-ას ერთ-ერთ უკანასკნელ პლენუმმა დიდი ყურადღება მიაქცია ჩვენი ორგანიზაციის კულტურულ მუშაობის გააღვივებას, ვინაიდან ეს მუშაობა ჩვენი კავშირის სინამდვილეში დაბალ საფეხურზე სდგას. ამ მუშაობის დაყენებაზე ჰკიდია, როგორც ეს პარტიის მე-XIV-ტე ყრილობამ აღნიშნა, მუშურ გლეხური ახალგაზრდობის პოლიტიკური აღზრდა და ჩვენი კავშირის პოლიტიკური როლი.

საქართველოს ორგანიზაციის მასიურ-კულტურული მუშაობა პირობითი მომენტიტ ხასიათდება:

ა) კულტურული მუშაობის ახალი ფორმების უქონლობა.

ბ) ზოგიერთ ხელმძღვანელ კომიტეტების და უჯრედების უყუარადლებობა კულტურულ მუშაობისადმი.

გ) კომკავშირის მასის მიერ კულტურულ მუშაობის აუცილებლობის გაუგებრობა.

შეუძლებელია იმის უარყოფა, რომ ჩვენ ორგანიზაციაში ამ ეამად არ არსებობს კულტურულ მუშაობის ახალი ფორმები. თუ საკავშირო კომკავშირს ამ დარგში მთელი რიგი მიღწევები აქვს, ჩვენს ორგანიზაციაში ყველა არსებული „დრამატიულ, მომღერალ და სამუსიკო“ წრეები ისევ ძველ შაბლონიური მეთოდით მუშაობენ და სულის დაფვით მიაჩანჩალებენ თავიანთ დღეებს; არსებობენ ისინი მხოლოდ იმიტომ, რომ მათი არსებობა „ისტორიულად აუცილებელია“.

მთელ რიგ ორგანიზაციებში შემუშავებული იყო განსაკუთრებული გარდატეხის გეგმა ამ მუშაობის საწარმოებლად. ყოველნაირი შეჯიბრის მოწყობა საუკეთესო „გარმონისტზე“, მანდოლისტზე, გი-

ტარისტზე, და სხვა. ამას გარდა იგივე შეჯიბრი მოწყობილი უნდა ყოფილიყო საუკეთესო მწარმოებელზე, ეს გარემოება, ასეთი გარდატეხის სინამდვილე გამაცოცხლებელ ძალათ შეიჭრა ორგანიზაციის მუშაობაში. საჭიროა ჩვენმა ორგანიზაციამ გადმოიღოს მთელი რიგი ორგანიზაციების მაგალითი და ჩაატაროს ასეთი შეჯიბრები ამა თუ იმ გასართობით. თუ ჩვენს პირობებში გარმონი არ თამაშობს დიდ როლს, თუ იგი არ არის გავრცელებული საქართველოს მოსახლეობაში, სამაგიეროდ მთელ რიგ მაზრებში, ჩონგურს, გიტარას ან თუ გნებავთ, ზურნას, საკმაო მნიშვნელობა აქვთ, რომ ისინი გახდენ კულტურულ მუშაობის და შეჯიბრის საგნათ.

კულტურულ მუშაობის უკეთეს ფორმებისაკენ სწრაფი გადახრისათვის, ჩვენ უნდა გავითვალისწინოთ ყველა შესაძლებლობანი, რომელიც კი გვაქვს, რომ ამ მუშაობას არ ექნეს დაქსაქსულობის ხასიათი.

ქალაქში მასიურ კულტურულ მუშაობის გაძლიერების საუკეთესო საშუალებათ ახალგაზრდობის სექციებია მიჩნეული.

დღემდე ამ სექციებმა შესძლეს მხოლოდ ორგანიზაციულად ჩამოყალიბება. ჩამოყალიბების ეს ხანგრძლივი დრო, ახალგაზრდობის სექციების დანიშნულების არა სწორ გაგებას, აქტივის ნაწილის კონსერვატიულ მოსაზრებებს, რომლებიც ცდილობენ არსებულ კომკავშირულ კლუბების შენარჩუნებას და ბოლოს პროფორგანოებთან საერთო ენის გამოუჩინებლობას, უნდა მიეწეროს. არსებულ ახალგაზრდათა სექციების სახე ამ ეამად მიდუნებით ხასიათდება, ვინაიდან მათ მთლიანად გადაიღეს, უკვე აღარ არსებული კომკავშირული კლუბების მუშაობის მეთოდები.

ჩვენი ორგანიზაციის ძირითადი ამოცანაა, საფუძვლიანად შეცვლილ იქნეს ახალგაზრდობის სექციების მუშაობის ფორმები, მასიურ-კულტურული მუშაობის გაძლიერებით, რომელიც აუცილებლად უნდა შეეფარდოს ახალგაზრდობის მოთხოვნილებებს. ძირითადად უნდა გადასინჯულ იქნან არსებული წრეები მათი მიზანშეწონილობის თვალსაზრისით. ისეთი წრეები, რომლებიც იჩენენ უმოქმედობას და არ აინტერესებენ ახალგაზრდობას, აუცილებლად დაშლილ უნდა იქნან. მათი ადგილი უნდა დაიკავოს ისეთ წრეებმა, რომლებიც მთლიანად დააკმაყოფილებენ ახალგაზრდობის მოთხოვნილებებს.

ახალგაზრდობაში ფართო ნიადაგი უნდა მოიპოვონ, რადიოს მოყვარულთა, მონადირეთა, ტურისტთა, ფოტოგრაფთა, მსოფლელთა, მეთევზეთა და სხვა წრეებმა. ასეთი წრეებითაა დაინტერესებული ახალგაზრდობა. ეს ერთი მხარე ახალგაზრდა სექციების მუშაობაა.

მეორე საკითხი. ეს მუშაობის ლექციური ფორმაა. ლექციაზე ახალგაზრდობა არ დაიარება, ეს მიტომ. რომ მას არ აინტერესებს ლექტორის მშრალი სიტყვები და უმთავრესად, ის რომ ლექციები ახალგაზრდობის თემებზე თითქმის არასოდეს არ იკითხება.

ლენინგრადის ორგანიზაციის ცოცხალი ფექტები ნათლად გვიჩვენებენ, რომ თუ ლექციები იკითხება ახალგაზრდობისათვის საინტერესო საკითხებზე, მაშინ ახალგაზრდობა ლუდხანის მაგივრად კლუბებში იყრის თავს. მაგალითად ამას წინად ლენინგრადის ერთ-ერთ ახალგაზრდათა სექციის მიერ ჩატარებულ იქნა ლექციები შემდეგ თემაზე: 1) რატომ არ შეიძლება რომ ხელოსანს მხრებზე ღლავუცით ხელები დაჰკრა და შესძახო „ეი ძმობილო“. ანდა მაგალითად, 2) „ორთქლმავლის ისტორია და ჩვენი სტუმართმოყვარეობის სურათი“, 3) გარი პილი თუ ჯავსნოსანი პატიომკინი“ და სხვა. ამბობენ, რომ ამ ლექცია-საუბრებმა დიდი ინტერესი გამოიწვია ახალგაზრდობაში. ლექციები იკითხებოდა ახალგაზრდობით გაქედილ აუდიტორიის წინაშე, და იწვევდა ფართო აზრთა გაცვლა გამოცვლას. მე მგონია, რომ საჭიროა გამოვიყენოთ ლენინგრადელი ამხანაგების მაგალითი და რაც შეიძლება ხშირად მოვაწყოთ ხოლმე ლექცია-საუბრები ამგვარ თემებზე. ახალგაზრდათა სექციების მუშაობაში არა ნაკლები ყურადღება უნდა ექცეოდეს თვითმოქმედების საღამოების გამართვას.

დღემდე გამართულ „თვითმოქმედების“ საღამოების კრიტიკა მე მგონია ზედმეტია, ვინაიდან დარწმუნებული ვარ, რომ ვინც ყოფილა ასეთ საღამოებზე, აქედან აუცილებლათ ცუდ ხასიათზე დაბრუნებულია. ვინაიდან ასეთი საღამოები არასდროს არ გამართულა ისე, რომ იქ რაიმე თვითმოქმედების გამოვლინება შესაძლებელი ყოფილიყო.

ასეთი საღამოები ყოველთვის, დრამ-წრეების ან მომღერალთა გუნდის „უნარიანობის“ გამომხატველობისათვის ტარდება. თვითმოქმედების საღამოების მოწყობის დროს აუცილებელია პროგრამის წინდაწინ დეტალური ღამუშავება: ასეთი საღამოები არასდროს არ უნდა გადაიქცენ უბრალო წარმოდგენის საღამოებათ; ამისათვის საჭიროა იქ გამოყენებულ იქნას თვითმოქმედების ყველა საშუალებანი — შარადები, დეკლამაციები, სოციალურად მისაღები ანეკდოტები, მოთხრობები, ცეკვა, სიმღერა, და სხვა, ახალგაზრდობის მოთხოვნილებასთან შეფარდებული ცოცხალი ფორმები.

მე ვფიქრობ, რომ დროა ჩვენი ახალგაზრდათა სექციები შეუდგენ ამა თუ იმ გართობის, შეჯიბრების მოწყობას. საუკეთესო მომღერალზე, მანდალინისტებზე, გიტარისტებზე, მოცეკვავეებზე და

სხვებზე მოწყობილი შეჯიბრები უნდა გახდენ ჩვენი ახალგაზრდობის სექციების გადაუდებელ ამოცანათ.

ზემოთ მოყვანილ გზების გარდა, მასიურ კულტურულ მუშაობისათვის ქალაქად კიდევ მოიპოვება ბევრი გზა. მაგალითად: საექსკურსიო მუშაობა, ცოცხალი გაზეთის გამოცემა, თეატრებში და კინოებში კოლექტიური სიარული და სხვა.

სოფლად, ჩვენ გვაქვს არა ნაკლები შესაძლებლობანი, მაგრამ მიუხედავად ამისა იქ სახალხო სახლებს და ქოხ-სამკითხველოებში, ჯერ კიდევ ხელუხლებლად შენახულია წარსულ წლების სული. ახალი, ამ დაწესებულებათა გამაცოცხლებელი მუშაობა ჯერ არა გვაქვს. აუცილებელია კომკავშირის სოფლის უჯრედი გახდეს ამ საქმის მამოძრავებელ ძალათ. სარწმუნოებრივ დღესასწაულების მაგივრად, კომკავშირმა ჯერაც ვერ შესძლო ჩამოაყალიბოს სოფლად მასიური თამაშობები. ცეკვა, სიმღერა და სხვა. შესაძლებელი გასართობანი, გლეხურ ახალგაზრდობის ლოთობისგან და ყველა იმ ხულიგნურ მოქმედებისაგან ჩამოსაცილებლად, რომლითაც დატვირთულია სარწმუნოებრივი დღესასწაულები. კომკავშირმა ვერ შესძლო „ტყის დღე ან „მოსავლის უქმე“ და სხვ. გადაეცია სოფლის მასიურ დღესასწაულად. შეუძლებელი შეიქნა ამის მოწყობა იმიტომ, რომ მასიურ-კულტურული მუშაობა სოფლად თითქმის არ არსებობს. მართალია, ხშირად ძალიან დიდი მიღწევები გვაქვს მასიურ-ნაყოფიერი მუშაობის დარგში სოფლად, როგორიც არის ხიდეების და გზების შეკეთება; ამობენ, რომ ოზურგეთის მაზ. ერთ-ერთ უჯრედმა შესძლო თავის საკუთარ ძალით საყინულე — ეს აუცილებელი საჭიროება ზაფხულში ავადმყოფობის დროს. — მოეწყო.

მაგრამ ჩვენი შეცდომა სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ მასიურ-ნაყოფიერ მუშაობის გამოყენება არ შეგვიძლია მასიურ-კულტურულ მუშაობისათვის: ყველა ჩვენ კულტურულ წამოწყებებს უნდა მიეცეს პოლიტიკური ხასიათი. თუ მაგალითად სოფლის უჯრედი ატარებს შეჯიბრს საუკეთესო მეჩონგურზე, მან უნდა შესძლოს ამ შეჯიბრში ჩაბას არა მარტო სოფლის ახალგაზრდობა. არამედ უფროსი გლეხობაც. კონკურსის წინ უნდა გაიმართოს პოპულიარული (გასაგები) პოლიტიკური ლექცია და სხვ. მუშაობის ასეთი საშუალება ქალაქშიაც არის საჭირო.

კულტურული მუშაობის გაჯანსაღება ჩვენი ორგანიზაციის გადაუდებელი ამოცანაა.

ჩვენი ორგანიზაციის განვითარების უკანასკნელი წლების ყველა ფაქტები ამის სასარგებლოდ ლაპარაკობენ. მაგრამ ამ მუშაობის გაძლიერება შეუძლებელია ორგანიზაციის გარეშე, ე. ი. იგი შეუძლებელია უპირველესად ყოვლისა, თუ კომკავშირის აქტივი და მასსა

შთლიანად არ შეიგნებს მასიურ-კულტურულ მუშაობას, როგორც ახალგაზრდობის წრეში ავადმყოფურ მოვლენათა წინააღმდეგ ბრძოლის, დიდ საშუალებას. მეორე — იგი შეუძლებელია ადგილობრივი ინიციატივის გარეშე, ვინაიდან ცირკულიარებით ამ მუშაობის გამოცოცხლება შეუძლებელია და ბოლოს მესამე — იგი შეუძლებელია, საზოგადოებრივი აზრის მობილიზაციის გარეშე, ვინაიდან მთელ რიგ დაინტერესებულ ორგანიზაციათა დაუხმარებლად შორს ვერ წავალთ.

ამ მომენტმა უნდა იპოვოს გამოძახილი მუშურ-გლეხურ ახალგაზრდობის ფართო მასებში და მაშინ ჩვენ შევძლებთ კულტურულ მუშაობის გაძლიერებას. ახალგაზრდობის შორის ავადმყოფურ მოვლენათა მოსპობას და პარტიის და კომკავშირის უკანასკნელ ყრილობათა მიერ მითითებულ ახალ რეღსებზე გადასვლას.

შაქტები და განუყოფილება

ახალ ეკონომიურ პოლიტიკის პირობებში ძალზე გართულებულია ახალგაზრდობაზე კომუნისტური იდეოლოგიის გავრცელების საქმე.

ახალგაზრდობა, რომელსაც არ განუცდია წარსულის საშინელებანი და რევოლუციონური გამოცდილება არ აქვს, ადვილად ჰყვება წერილ-ბურჟუაზიულ გავლენის ქვეშ. ჩვენი პოლიტიკური მოწინააღმდეგენიც სწორედ ამაზე ამყარებენ იმედებს.

ეს გავლენა მომდინარეობს შემდეგ ხვრელიდან: ახალი ბურჟუაზია, ნების ქუჩა, მეშინური ოჯახი, ძველი სკოლის ნაშთები, რელიგია. წერილობრივი მწერლობა...

მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავს თითქო ჩვენ არ შეგვეძლოს ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდა.

განა ჩვენ არ ვიცით, თუ რა პირობებში იყო ცარიზმის დროს და მიუხედავად ყველაფრისა, როგორ საუკეთესოდ გამოიქცა ძველი გეარდია?!

ჩვენ არ ვიზიარებთ იმ უტოპიურ, გუმანიტარულ-ფსიხოლოგიურ შეხედულებას თითქოს ჯერ საჭიროა ახალი ადამიანის მომზადება. ხოლო ის შემდეგ შექმნის ახალ პირობებს. ჩვენ ვიცით, რომ ადამიანი არის ნაყოფი (продукт) საზოგადოებრივ პირობების და მისი თავიდან აცილება არ შეუძლია. ამავე დროს ვიცით, რომ არსებობს რთული, აქტიურად მოქმედი ურთიერთ დამოკიდებულება პირობებსა და ადამიანის შორის: თვით ადამიანი არის ისტორიული მოქმედების არა უკანასკნელი იარაღი.

ასეთ პირობებში ჩვენი ამოცანაა აღზრდა ისეთ მებრძოლ ადამიანების, რომელნიც საბჭოთა კავშირის დიად აღმშენებლობაში აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ, შეისისხლბორცებენ და გააგრძელებენ რევოლუციონურ ტრადიციებს მსოფლიო რევოლუციის გასამარჯვებლად.

ცხოვრების ლაბირინტში გასარკვევად უებარი წამალია მარქსიზმის და მისი გავრცელება ლენინიზმის შეთვისება.

ის მოქმედებასთან უნდა იყოს შედუღებული; ამნაირად, არა მარტო შესწავლა თვით მარქსის, ენგელსის და ლენინის ნაწერების, არამედ მისი პრაქტიკაზე გამოყენება.

თეორეტიულ ხერხემლის გამაგრებით, ადგილი არ ექნება ვიწრო პრაქტიციზმს და ზერელე აგიტაცას.

დღეს საკმაო თეორეტიული მომზადება არ აქვთ როგორც კომკავშირელთ, ისე, მით უმეტეს, კავშირის გარეშე მყოფ ახალგაზრდებს. კომკავშირელთა თეორეტიულ ცოდნით შეირალებით, პარტიის ხელშეწყობილობა-დახმარებით, საჭიროა მძლავრი იდეოლოგიური შეტევა ყოველგვარ ანტი-კომუნისტურ იდეოლოგიაზე, რომელიც ბუდობს განსაკუთრებით სასწავლებლებში.

წინანდელთან შედარებით მოსწავლე ახალგაზრდობაში მუშაობის მხრივ მიღწევები არის, მაგრამ არადამაკმაყოფილებელი: სასწავლებლებში მცირე რაოდენობით, მაგრამ დღესაც მოიპოვებიან აშტი-საბჭოთა ელემენტები, ხოლო საგრძნობლად არიან ისეთები, რომელნიც ვერ ერკვევიან სახელმწიფოს და რევოლუციის საკითხებში; ეს კი მთავარია თანამედროვე ეპოქაში.

ამის საილიუსტრაციოთ მოვიყვანოთ მაგალითები. მოწაფეები იძლევიან შეკითხვებს და „ამტკიცებენ“, რომ „პროლეტარული რევოლუცია ჯერ უაღრესად კაპიტალისტურად განვითარებულ ქვეყნებში უნდა მომხდარიყო“, ან კიდევ: „ძალდატანებითი რევოლუცია საჭირო არ არის, ევოლუციას, დემოკრატიზმს არაფერი არ სჯობსო“. ჰოი, საკვრველებავ, თურმე „მარქსიზმიც“ ამას „ლაპარაკობს“!!!

ასეთი ტიპები ფანატიკოსები არიან: კ. კაუცკი, ნ. ჟორდანია და მაგვარი „პატივცემული გვამნი“ ორტოდოქს-მარქსისტებათ მიაჩნიათ: მათთან ერთად მოსწონთ ქართული მეფეები... ეს კი ქეშმარიტად მძვინიერი შეთავსება და თაიგულია.

ასეთებს თავი მარქსისტებად მოაქვთ. სინამდვილეში კი მათ მარქსის ნაწერებიდან არც ერთი სიტყვა არ წაუკითხავთ, რალაც გაუგონიათ და თუთიყუშით იმეორებენ.

საერთოდ კი „ახალგაზრდა მარქსისტები“ (როგორ ტყვილად ატარებენ ამ სახელწოდებას?!) ნამდვილი მარქსისტები არასოდეს არ ყოფილან. ისინი თავს იქცევენ მხოლოდ წიგნებით და ლაყბობით, რომელსაც გარდა ქეშმარიტ მარქსიზმისა ყველაფერი ახასიათებდა. ამათი ნამსხვრევები, დღეს კი, რეაქციას ემსახურებიან.

ისინი კეთილშობილ ქალიშვილთა ინსტიტუტელის მსგავსად სენტიმენტალისტები არიან და გუმანიურობას მოითხოვენ: მათთვის მიუღებელია პროლეტარიატის ბატონობა, ბურჟუაზიის დამორჩილება, პრესის თავისუფლების კონტრევოლუციონერებისათვის აკრძალვა, ერთი სიტყვით ყოველგვარი პროლეტარული ღონისძიება...

ასეთების საყურადღებოთ უნდა განვაცხადოთ, რომ დღეს ჩვენ გვჭირდება ებოქის კონკრეტული ტიპი, რევოლუციონერი, რომელიც უაღრეს კლასიურ შეურიგებლობით იბრძოლებს ბურჟუაზიულ კლასის წინააღმდეგ და მისი ყოველშხრივ განადგურების შემდეგ შექმნის პირობებს კომუნის გუმანიურ და გარმონიულ ადამიანის შესაქმნელად; ჯერ კი ბრძოლა არ დამთავრებულა.

„ახალგ. მარქსისტები“ ანთხევენ ზოოლოგიურ ნაციონალიზმს. ქუჩაზე ყურ-მოკრული ქორი უდავო ქეშმარიტება ჰგონიათ. ისტორიაში ამოუკითხავთ, რომ თამარ მეფის დროს საქართველოს საზღვრები უფრო დიდი იყო, ამიტომ ამაზე ოცნებობენ; ვერ ინელევენ იმას, რომ აქარას, აფხაზეთს და ს. ოსეთს ავტონომია აქვთ.

სრულიად „ავიწყდებათ“, თუ მენშევიკური მთავრობა როგორ ემორჩილებოდა რუსეთის მონარქისტულ და უცხოეთის იმპერიალისტურ ჯარებს, და ყველანი შეკავშირებულად იბრძოდნენ საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ; საქ. გლეხების აჯანყებებს და მუშების გამოსვლებს როგორი სასტიკი ტერორით „გაუმასპინძლებოდნენ“ მენშევიკები და მათი მოკავშირენი; საქ. მუშები და გლეხები ყოველთვის რუსეთთან ერთად იბრძოდნენ საერთო მტრის (ცარიზმი, ბურჟუაზია) წინააღმდეგ... ამის შემდეგ 1921 წ. საბჭოთა რუსეთის დახმარება, მათ ოკუპაციით მიაჩნიათ.

რუსული ენის სწავლის გარშემო ხომ სულ სისინებენ: ავრცელებენ ხმებს, ვითომც რუსიფიკაცია ხდებოდეს და სხვა „მარგალიტები“.

გარდა ამისა, მეტად დამახასიათებელია შემდეგი გარემოება: როდესაც ჩვენ ვებრძვით რაიმე ნაკლს, ეს ვიგინდარები ამას ხელზე იხვევენ და მუშების მოსარჩლეებათ თვითონ გამოდიან, ვითომც ნაკლს ჩვენ ვერ და არ ვამჩნევდეთ, ხოლო ამას მხოლოდ ისინი ებრძოდნენ. ამგვარად იქცევიან პარიზში მყოფი მჯღაბნელებიც ქურნალ „ბრძოლის“ ფურცლებზე.

მწერლობა კლასიურ თვალსაზრისით არ ისწავლება და ეს მოვლენა უფრო აღრმავებს წვრილბურჟუაზიულ იდეოლოგიას: მაგალითად, აღმერთებენ ილია ჭავჭავაძეს, თვით მოწაფეები სწერენ პესიმისტურ და შოვინისტურ შინაარსის ლექსებს, სრულიად არ იცნობენ პროლეტარულ მწერლობას.

იდეალისტურად მოაზროვნენი და ქრისტიანობის მიმდევარნიც კი მოიპოვებიან. საერთოდ ფილოსოფიის გაცნობის მსურველნი არიან, მაგრამ მას თავის მოსაწონათ და მოდისათვის ეტანებიან.

ძველად, როდესაც მოსწავლე ახალგაზრდობისათვის აუტანელი პირობები იყო, მიუხედავად ამისა, მისი გონებრივი განვითარების დონე, ზოგიერთ შემთხვევაში, მაღლა იდგა და სერიოზულად ეკადებოდნენ თეორეტიულ ხასიათის საკითხებს.

ეხლა კი საშუალო სასწავლებლებში ასეთები იშვიათია. აქ მყოფ ზემოაღნიშნულ ელემენტებს სერიოზული მსჯელობა, გარდა უპასუხისმგებლო შეკითხვებისა და ფრაზეოლოგიისა, არ შეუძლიათ.

არაკომუნიკურ ყაიდაზე, მაგრამ უფრო მომზადებული მოსწავლენი უმთავრესად უმაღლეს სასწავლებლებში არიან თავმოყრილი. ცხადია, მათი იდეოლოგიისა და მარქსიზმს შორის უფსკრულია.

ასეთი უარყოფითი იდეოლოგიაა არა მარტო ქართულ, არამედ რუსულ. სომხურ, გერმანულ და სხვა სასწავლებლებშიც.

ამ მდგომარეობიდან თავის დასაღწევად რა არის საჭირო?

პირველყოელისა, თვით კომკავშირელთა თეორეტიული მომზადება. კავშირის უჯრედებზე პარტიის ძალების მიმაგრება.

ყველა საინტერესო საკითხებზე მოწაფეთა შორის მოხსენებანი, დისპუტები უნდა იმართებოდეს. ამ გზით ჩვენი მოწინააღმდეგენი იდეოლოგიურად უნდა გავაშიშვლოთ და გავანადგუროთ.

ურწმუნო თომებს ხელში უხვად უნდა მივცეთ მარქსის, ენგელსის, ლენინის ნაწერები, რომ ნამდვილად დაწმუნდნენ, თუ რა სწერია მასში. ამას უნდა დაუპირდაპიროთ ბერნშტეინი, კაუტსკი და სხვა ოპორტიუნისტები იმის დასამტკიცებლად. თუ როგორ წაბლწეს მათ ქეშმარიტი მარქსიზმი.

ინტერნაციონალურ აღზრდის დარგში, გარდა ეროვნულ საკითხის მარქსისტულად გაშუქებისა, საჭიროა პრაქტიკული ნაბიჯები: სხვადასხვა ეროვნების სკოლების დაახლოვება ერთმანეთთან, გავრცელება ისეთ მხატვრულ ლიტერატურის, რომელიც ხელს შეუწყობს ინტერნაციონალურ აღზრდას; ყველა ეროვნების შოვინისტების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება პრესაში და ა. შ.

ფართოდ უნდა გამოიყენოს წიგნები მწერლობის მარქსისტულ კრიტიკიდან, მოწაფეთა შორის გავრცელდეს წითელი რომანტიკა, პროლეტარული პოეტები... დაუახლოვდენ მოწაფეებს, რომ მათ გააცნონ თავისი შემოქმედება.

საზოგადოებათ მეცნიერების სწავლა უნდა დაუკავშირდეს საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებას. ამ დარგში პრაქტიკულ საქმიანობას: თითოეულ მოწაფეს უნდა მოეთხოვოს სახელმწიფოს და რევოლიუციის საკითხების საფუძვლიანად ცოდნა; მოწაფე უნდა ერიკვეოდეს მომენტის საკითხებში, ამიტომ ის უნდა კითხულობდეს გაზეთის ისე, როგორც საჭიროა და არა მხოლოდ მეოთხე გვერდს.

საქართველოს სინამდვილეში აუცილებელია, რომ უმაღლეს სასწავლებლების და სპეციალურ ტექნიკუმების მოწაფეთათვის იკემოდეს ჟურნალი.

უკანასკნელ ხანებში მომენტის რამდენიმეთ შეცვლის გამო, ზოგიერთ მოწაფეებს საღერდელი აეშალათ, მაგრამ ქვეყნის შიგნით

აჯანყებას მაინც არ უჭერენ მხარს, მხოლოდ იმ მოტივით, რომ სისხლი დაიღვრებაო. არა, „ბატონებო“, მხოლოდ ეს მოსაზრება არ კმარა, გულწრფელად უნდა აღიაროთ, რომ საქართველო მხოლოდ დღეს არის დამოუკიდებელი რესპუბლიკა; სოციალურად მიუღებელ და საბჭ. ხელისუფლებით უკმაყოფილო ელემენტებს არავითარი უფლება არ აქვთ ქართველი ერის სახელით ილაპარაკონ და აჯანყება მოაწყონ; ამ ცდას არავითარი ნიადაგი და საბუთი არ აქვს; საჭიროა საბჭოთა ხელისუფლების პლატფორმის გულწრფელად მიღება და მუდამ მასთან ერთად ყოფნა.

უსათუოდ მნიშვნელობა აქვს ყოფილ „ახალგაზრდა მარქსისტთა“ ახალ გზაზე დადგომას, რაც ეხლაც გრძელდება; ამავე დროს საჭიროა მათი კომუნისტური აღზრდის გაძლიერება; კომკავშირის რიგების გარეშეც და კულტურულ მუშაობაში ჩაბმა.

როდესაც სასწავლებელში არა ნორმალური მოვლენები ხდება, ამას ზოგიერთი ინტელიგენტები არავითარ ყურადღებას არ აქცევენ (უკეთ ვთქვათ. ხელს უწყობენ). დროა დუმილი შესწყდეს და აშკარად სთქვან-თავისი შეხედულება. ამას მოითხოვს თანამედროვე ცხოვრების ლოლიკა და ამას მნიშვნელობა ექნება მოსწავლე ახალგაზრდობის ერთი ნაწილის ბურჟუაზიდან გამოსაყვანად.

მოსწავლე ახალგაზრდობის ცუდი მატერიალური მდგომარეობაც იწვევს ჰესიმიდურ, წვრილბურჟუაზიულ იდეოლოგიას, ამიტომ საჭიროა ასეთ მოწაფეთა მდგომარეობის გაუმჯობესება, როგორც უმაღლეს, ისე საშუალო სასწავლებლებში.

დღეს მასიური მოვლენა არ აქვს, მაგრამ ცალკე კომკავშირელთა ყოყმოება, ცუდ გავლენას ახდენს უპარტიოებზე. ეს ნაკლი მთლიანად უნდა აღმოიფხვრას; ასეთივე ბრძოლა უნდა გამოეცხადოს კომკავშირელთა აკადემიურ ჩამორჩენილობას...

მთელ ამ მუშაობაში საჭიროა უდიდესი ტაქტი, ამხანაგური მიდგომა. ბუნებრივია, ამ მუშაობაში შეგზვდება გინება, შეურაცყოფა, მაგრამ ეს უნდა მოვითმინოთ. „ვარდი უეკლოთ არავის მოუკრეფია“.

რა შედეგები უნდა მოგვცეს ამ მუშაობამ? მოსწავლე ახალგაზრდობის ნეიტრალურ ნაწილზე კომუნისტური გავლენა და მისი ჩვენთან აქტიურად გვერდში ამოდგომა. თითო-ორიოლა უკმაყოფილო ელემენტები ყოველთვის დარჩებიან და ისინი უნდა გაირიყონ, მათ არავითარი ნიადაგი და გასაგალი არ უნდა ექნეთ.

მუშურ-გლეხურ ახალგაზრდობაში ასე მწვავედ არ სდგას საკითხი, მაგრამ აქაც საჭიროა ყურადღება მიექცეს, რომ მუშურ-გლეხური ახალგაზრდობა ერკვეოდეს მთავარ თეორეტიულ საკითხებში; გაძლიერდეს ბრძოლა ახალ ეკონომიურ პოლიტიკის უარყოფით მხარეების და ლუბკენ პროლეტარულ შეხედულებათა წინააღმდეგ; გა-

მოყენებულ იქნას კულტურული, იდეოლოგიურად გამართლებული გასართობები და მოწესრიგებულ იქნას ყოფა-ცხოვრება.

სოფლად ყურადღება უნდა მიექცეს, რომ კულაკების შვილები სხვადასხვა გასართობების გამართვის სახით არ ქმნიდნენ დაჯგუფებას, რომლითაც თავის გავლენას გაავრცელებენ გლეხურ ახალგაზრდობაში.

სოფლად კომკავშირელთ უნდა შეეძლოთ საბჭოთა კანონების დაცვა, დასაბუთება, როდესაც მას კულაკები სწორად აკრიტიკებენ. კულაკების წინააღმდეგ ეკონომიურ ღონისძიებით ბრძოლის (კოოპერაცია, მოჯამაგირეთა ინტერესების დაცვა) გვერდით. ეს იქნება მათი იდეური დამარცხება.

მთავარია, რომ ღარიბ და საშუალო გლეხურ ახალგაზრდობას შეგნებული ჰქონდეს კულაკების წინააღმდეგ ბრძოლა და მუშათა კლასთან მჭიდრო კავშირი, მისი ხელმძღვანელობის როლი.

უკანასკნელ ხანებში ამოძრავება ემჩნევათ მღვდლებს: ისინი ცდილობენ ახალგაზრდობაზეც თავის გავლენის გავრცელებას. ამიტომ მათი ყოველგვარი ასეთი მოქმედება სააშკარაოზე უნდა გამოვიტანოთ და ინტელიგენციის დახმარებით რელიგიურ შხამს ძლევა-მოსილი შეცნეიერება დაუპირდაპიროთ.

თეატრი, კინო იდეოლოგიურად გამართლებული უნდა იყოს და ის გამოყენებულ იქნას ახალგაზრდობის კომუნისტურად აღზრდისათვის: ახალგაზრდობას უნდა მივაწოდოთ შესაფერი მასალები მისი სპეციფიურ კულტ. მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად.

სახელოვნო განათლების ყველა სასწავლებლებსა და დაწესებულებებში უნდა შეიქრას კომუნიზმის სხივები: ისინი მშრომელთა ფართო მასას უნდა ემსახურებოდნენ.

პროლეტარული მწერლები ორგანიზულად უნდა დაუახლოვოთ პროლეტარულ ორგანიზაციებს (პარტია, კომკავშირი, მუშები), ჩაებან საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ დარგში პრაქტიკულ საქმიანობაში, შეისისწლნორცონ პროლეტარული ყოფა, გაძლიერდეს მათზე ხელმძღვანელობა და გაძლიერდეს მარქსისტული და არა ბავშური კრიტიკა, რასაც ნაწილობრივ ეხლა აქვს ადგილი: ამაღლებულ იქნას მათი საერთო განვითარება და ლიტერატურული კვალიფიკაცია...

მხოლოდ ამ გზით ეს პოეტები, რომელნიც ზოგჯერ მყვირალა სიტყვებით კმაყოფილდებიან და არა პროლეტარული გადახრები აქვთ. ამას თავიდან აიცილებენ.

პოეტებმა სისწორით უნდა დახატონ როგორც ეხლანდელი ყოფა. ისე წარსული (ბრძოლა ცარიზმის და „დემოკრატიულ“ ხელისუფლების წინააღმდეგ), აგრეთვე, სწერონ სხვა თემებზე, მაგრამ ყველგან დაცულ იქნას მარქსისტული თვალსაზრისი.

განუზომელი მნიშვნელობა აქვს ახკორთა ნებაყოფლობით გამრავლებას. მათ აღზრდას, რომ ისინი ნამდვილი თვალი და ყური იყვნენ მშრომელთა სახელმწიფოსი და ნაწილობრივ მათგან გამოიქედონ მომავალი ჟურნალისტები. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენში ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა ჯანსაღ იუმორს. მესტიურული ლექსებით. ხალტურით. მასხრობით. ავლაბრულ სიტყვების წარღვნით. პლაგიატობით „იუმორისტები“ ვერავის გააკვირვებენ. დროა ბოლო მოეღოს ამ უმსგავსობას.

ყურადღების ცენტრში უნდა დავაყენოთ ახალ ინტელიგენციის, განსაკუთრებით წითელ პედაგოგების მომზადება.

საზღვარგარეთ მეცნიერულ მუშაობისათვის უნდა მივაღწიოთ არა მარტო უპარტიონი, რასაც დღეს აქვს ადგილი, არამედ კომუნისტებიც.

ლენინურად უნდა აღვზარდოთ, როგორც პიონერები, ისე მათ გარეშე მყოფი ბავშვებიც. აქ საჭიროა არა მშრალი პოლიტიკა. შაბლონი, არამედ კულტურული მუშაობა. საზოგადოებრივ ცხოვრებასთან დაკავშირებით; შესაფერ საბავშვო ლიტერატურის შექმნა და მისი მასიური გავრცელება ერთ-ერთი მთავარი საკითხია.

საბავშვო თეატრი და სხვა მაგვარი კულტურული დაწესებულებანი უნდა გაიხსნას დიდ ქალაქებში და ისინი მუშაობას უნდა აწარმოებდნენ კომკავშირის და პიონერთა ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით.

ჩვენ არ ვმალავთ, რომ ამ თავითვე კომუნიზმის „ბაცილებით“ უნდა „მოვწამლოთ“ ბავშვები, რომ როდესაც ისინი ახალგაზრდები იქნებიან, მათ შორის ისე ძნელი არ იყოს მუშაობა, როგორც დღეს.

ჩვენ შორსა ვართ მომავალ თაობის თავისუფალ. ნეიტრალურ. აღზრდისაგან. ეს ბურჟუაზიის და მათი ლაქია მენშევიკების თვალთმაქცობაა. სინამდვილეში კი ისინი მომავალ თაობას ბურჟუაზიულ გემოვნებაზე ზრდიან.

გაალმასებული ლენინური იდეოლოგია სრულიად გააღლობს წვრილ-ბურჟუაზიულ ყინულს.

ამ საპასუხისმგებლო ამოცანის შესასრულებლათ არაფერი არ უნდა დავიშუროთ.

პოლიტიკური კრებინიზმი, თუ წრებადასული თავხედობა

საზოგადოების განვითარების უოველი პერიოდი ხასიათდება, თავისი ორიგინალობით. ეს ორიგინალობა მთლიანად გამომდინარეობს იმ ურთიერთობიდან, რომელშიდაც იმყოფებიან სოციალ. კლასები, რაიც საბოლოოდ რასაკვირველია დამოკიდებულია ეკონომიურ ფაქტორთა ახალ, ორიგინალურ დამოკიდებულებაზე.

დრონი მიდინა, წყლები მდინარებენ. თვითმპყრობელობის დესპოტია შეიცვალა ახალი, ორიგინალური საზოგადოებრივი წყობილებით, რასაც ჩვენ გარდაშავალ პერიოდს უწოდებთ, კაპიტალიზმიდან — სოციალიზმისაკენ. მოხდა საგრძნობი გადაჯგუფებანი კლასთა ურთიერთ დამოკიდებულებაში და თვით ეკონომიკაშიც.

ჩვენ ვაშენებთ საფუძველს სოციალისტურ საზოგადოებისა.

საწარმოო ძალთა ახალ განვითარებამ გამოიწვია ახალი, ორიგინალური საწარმოო ურთიერთობანი. მაგრამ თუ საგრძნობი, ცვლილებანი მოხდა ეკონომიურ ცხოვრებაში, კლასთა ურთიერთ დამოკიდებულებაში, ჩვენ ვერ ვამჩნევთ ასეთივე სწრაფ ნაბიჯებს ახალ კატეგორიის და ფორმაციის ადამიანის შექმნაში. აქაც ეკონომიკამ წინ გაუსწრო. ადამიანის პსიქიკა კონსერვატორიული აღმოჩნდა. ჯერ კიდევ, მარქსიზმის დებულება გვასწავლიდა, რომ: ადამიანის პსიქოლოგია თავის თავად არის. რეგრესიული ფაქტორი, იმ დროს როდესაც ეკონომიკა პირიქით პროგრესიულ მოვლენაა ამ მხრივ. რევოლუციამ არსებითად შესცვალა ძველი ეკონომიურ-პოლიტიკური და კულტურული საფუძვლები, რევოლუციამ ბევრი ძველი ფერტიში და სათაყვანებელი საგნები იმსხვერპლა. წარმოდგენათა მთელი რიგი, რომელნიც ჩვენ გონებაში ისტორიულად რამოდენიმე ხნის წინად იდეალურ ფორმებში ისახებოდნენ, რომელთა წინაშე შეგნებული მოქალაქე მოკრძალებით თავს იხრიდა, რევოლუციამ ერთი ხელის დაკვრით განაზოცოცელა, და ბევრი მათგანი დღეს უკვე პროგრესიულ ფაქტს არ წარმოადგენს, რეაქციის უკან დახევას, მომასწავებელია. ასე მოუვიდა, თუ გნებავთ „თავისუფალ სამშობლოს“, დემოკრატიულ რესპუბლიკის“ ან „ძმობა, ერთობა თავისუფლების“ და ბევრი სხვა მცნებებს. ოქტომბრის რევოლუციამ, არამც თუ დაამყარა დემოკრატიული რესპუბლიკა, არამედ მუშათა კლასის თვალსაზრისით უფრო დიდი ნაბიჯი გადასდგა „აუცილებლობის სამყაროდან, თავისუფლების სამყაროში“ გადასვლისათვის, პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარებით. ოქტომბრის რევოლუციამ, არამც თუ გაანთავისუფლა სამშობლო, არამედ მისი ეკონომიური და კულტურული განვითარების გიგანტიური პერსპექტივები მოხაზა.

თუ წინად ნ. ჟორდანიას საქართველოსათვის ავტონომიის წინააღმდეგ იბრძოდა და საქართველოს მუშათა კლასს მოუწოდებდა რუსეთის „დემოკრატიასთან“, (აღბათ მაშინაც მას ეს დემოკრატია წარმოედგინა ბურჟ. წყობილებათ) მკიდრო კავშირისაკენ, ოქტომბრის რევოლუციამ საქართველოს მიანიჭა არამც თუ ავტონომია, არამედ დამოუკიდებელნი არსებობა ამიერ კავკასიის და მთელი ძველი რუსეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ხალხთან ძმურ კავშირში. ეს მიღწევე-

ში, და გამარჯვებანი, ისეთ პატარა ისტორიული დროის განაკვეთში მოხდა, რომ ზევრმა ვერც შეიგნო მომხდარი გარდატეხა, ვერ დაინახა ის, ვერ იგრძნო, ვერ შეაშინია რომ ძველი იდეალები, განხორციელებულია. ასე მოუვიდა, კერძოდ, ჩვენს ინტელიგენციას, მის ახალგაზრდა თაობას, მოწაფეობას.

რატომ მოხდა ეს? იმიტომ, რომ თვით რევოლუცია მიმართული იყო სწორეთა და სოციალური ფენების წინააღმდეგ, რომლიდანაც წარმოდგება ინტელიგენცია. ეს ფენები გახლდათ თავად-აზნაურობა, ქალაქის წვრილი ბურჟუაზია, ვაჭრები და სხვები. საქართველოს ინტელიგენციის წარმომადგენლები მართალია იბრძოდნენ მეფის რეჟიმის წინააღმდეგ (ი. ჭავჭავაძე დ. ყიფიანი და სხვა და სხვა) მაგრამ იბრძოდნენ მანამ... სანამ რევოლუცია არ იქნებოდა მიმართული კერძო საკუთრების ინსტიტუტის წინააღმდეგ. განა ი. ჭავჭავაძის სოციალ-პოლიტიკური ევოლუცია არ არის ამის ნათელი და დამაჯერებელი საბუთი? 1860 წლის კავო უჩაღლის¹ ავტორი, 1906 წელს საქართველოს გლეხობის მყვლეფელთა, თავად-აზნაურის წარმომადგენლად იგზავნება, ნიკოლოზის ფეხის მლოკველათა რეაქციურ „სახელმწიფო საბჭოში“. ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს მუშათა კლასი და გლეხობა (მოიგონეთ გურიის და ნაძალადევის ამბები) გამირულ ბრძოლას აწარმოებდა თვითმპყრობელურ რუსეთის წინააღმდეგ.

საქართველოს ინტელიგენციამ, მისმა ახალმა თაობამ ამიტომ ვერ გაიგო დიდი ოქტომბრის რევოლუცია, ამიტომ ვერ შეიგნო ის ახალი მდგომარეობა, რომელშიაც იმყოფება ეხლა საქართველო. მას სურდა დამოუკიდებელი ბურჟუაზიული საქართველო, ყველა საჭირო ატრიბუტებით: დამფუძნებელი კრებით ანუ ყოვლად ჭრელი პარლამენტით, სიტყვის და ბეჭდვის თავისუფლებით კედის მეთაურობით, კაპიტალისტურ სახელმწიფოების სრულუფლებიან წარმომადგენლებით, რომელნიც „რესპუბლიკის“ მინისტრებს მისაღებ ოთახში ორ საათს აცდევინებდნენ, ხოლო კაბინეტში ისე შეუბღვერდნენ, რომ ისეთი მაგარი ფიზიკური და პსიქიური „აგებულობის“ ადამიანიც კი, როგორიც იყო ე. გეგეჭკორი, გულის წასვლას ძლივს გადარჩენილა ფონ-კრესსის კაბინეტში.

„გაუმარჯოს ჩვენს პატარა და კოპწია საქართველოს“ გაიძახოდა საქართველოს თავად-აზნაურული ინტელიგენცია ყველა ქიფზე და მამაპაპურ ყანწით წითელ კახურს თავზე მირონად უსვამდა.

მოხდა საქართველოს გასაბჭოება. საქართველოს განვითარების ახალი ორიგინალური პერიოდი, დადგა; როგორც მოსალოდნელი იყო საქართველოს თავად-აზნაურულ ინტელიგენციამ ვერ წვდა თანამედროვე ეპოქის სულის-კვეთებას.

მან ბრძოლა გამოუცხადა საქართველოს მუშებს და გლეხებს ვითომდა რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლის ნიშნის ქვეშ. უეჭველად, ისტორიის მწარე სარკაზმი, როცა თავადი ჩოლოყაშვილი და ანდრონიკაშვილი საქართველოს მუშებისა და გლეხობის ინტერესებისათვის იბრძვიან რუსეთის მუშებისა და გლეხების წინააღმდეგ. ნაწილი ქართულ ინტელიგენციისა რეაქციონური აღმოჩნდა.

ამავე სულისკვეთებას ვხედავთ ჩვენ, ქართულ მოწაფეობის ერთ ნაწილში. მშრომელი ინტელიგენციის პატიოსანი, შეგნებული და მნიშვნელოვანი ნაწილი (მაგალითისათვის: ნ. მიწიშვილი, ბ. ჭიჭინაძე, ნ. ელიაშვილი და ბევრი სხვა) საბჭოთა ხელისუფლებისათვის შრომობს და ამ გულწრფელი თანამშრომლობის ასპარეზზე ძალღონეს არ ზოგავს. მაგრამ მაინც ხომ დარჩა ერთი ნაწილი, რომელიც ჩვენ წინააღმდეგ აქტიურად თუ არ იბრძვის, ყოველ შემთხვევაში „აქტიურს ნეიტრალიტეტს“ იცავს. იგივე ითქმის მოწაფეობაზე. ერთი მისი ნაწილი ჩვენთან არის მეორე ნაწილი ახალგაზრდა მარქსისტთა უმნიშვნელო ჯგუფების ზელმძღვანელობით ჩვენ წინააღმდეგ იბრძვის.

ეს ბრძოლა ისტორიულად აუცილებელი იყო. მაგრამ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეხლა 1927 წელს, საბჭოთა სისტემის და პროლეტარიატის დიქტატურის არსებობის ათი წლის თავზე უოველ შემთხვევაში, საჭიროა ამ ნაწილმაც შეიგნოს ბრძოლის უაზრობა და კეთილ ინებოს „კურსის“ გამოცვლა.

რა არგუმენტებით გამოდის ჩვენ წინააღმდეგ მოწაფეობის ეს „მებრძოლი“ ნაწილი? მოიპოვება თუ არა მათი არგუმენტების არსენალში რაიმე დასაბუთებული, სერიოზული, რასაც შეიძლება ადამიანმა ანგარიში გაუწიოს? არა! ის იმეორებს შპარგალკებით ქართველ და უველა სხვა ანტი-საბჭოთა პარტიების მიერ შეთხზულ კორსა და ცილისწამებას; ამ პროვოკაციის ლეიბ-მოტივი, „რაში“. რომელზედაც დაჯირითობენ, ისევე ძველი, გაცვეთილი და გადაღებილი არგუმენტია: „რუსეთის ოკუპაციის“ შესახებ. ამ პოლიტიკური კრეტინიზმის საშინელი სენით შეპყრობილთ „ზაშვის“ გაშვების ერთი ან ორი თვით დავვიანებაც კი უხარიათ. მეორე, არა ნაკლებ საინტერესო ფაქტია ამხედრება ლენინის ძეგლის წინააღმდეგ ზაშვსში. რა თქმა უნდა შეიძლებოდა სრულიად უპურადღებოდ დატოვება ამ ზნეობრივი „გამოთავანების“ აშკარა სიმპტომისა, რომ ის პოლიტიკური სარჩულით და მოშამული იერით არ იყოს მოსილი. ვის შეუძლია გალაშქრება იმ ადამიანის ძეგლის წინააღმდეგ, ვის სახელსაც უაღრესი სიყვარულით, პატივისცემით და მოკრძალებით იხსენიებს მშრომელი კაცობრიობა. ვინ გაილაშქრებს იმ ადამიანს წინააღმდეგ, ვის სახელსაც უდიდესი სიყვარულით იმეორებს ჩინელი რიკშა, ინგლისელი მუშა, უჯბეკელი დეკსანი და ჩვენი დროის უდიდესი მოაზროვნენი, თუ არა პოლიტიკური ნაძირალები და წრეგადასული ელემენტები. საბჭოთა კავშირის ეკონომიური, პოლიტიკური და კულტურული ზრდა, კომკავშირის პრაქტიკული მუშაობის გაძლიერება საბოლოოდ მოუღებს ბოლოს ანტი-კომუნისტურ და ანტი-საბჭოთა განწყობილებას მოწაფეობაში. ორიოდ კუზიანი კიდევ დარჩება. კუზიანს „საფლავი გაასწორებსო“ ნათქვამია. შეიძლება ობიექტიურ პროცესს დახმარებაც აღმოუჩინოთ.

გ ზ ე ბ ი დ ა გ ზ ა ჟ ვ ა რ ე ღ ი ნ ი

....უმთავრესი, რაც ახასიათებს მიმდინარე მომენტს არის, ახალი ცოცხალი მასალის, ადამიანთა ახალი ნაკადის შემოსვლა, როგორც საწარმოო პროცესში, ისე პოლიტიკური ბრძოლის ასპარეზზე“.

ასეთი განმარტება მისცა ჩვენი „ეპოქის“ თავისებურებას პარტიის მე-14 ყრილობამ.

როგორც ვიცით, სწორედ მე-14 ყრილობიდან მოიმართება ფაქტიურად ის ისტორიული უღელტეხილი ჩვენი ქვეყნის კულტურულ-სამეურნეო განვითარების სინამდვილეში, რომლის იქითა მხარეს დამთავრდა ეგრედ წოდებული „აღდგენითი“ პერიოდი და აქვთ, დაიწყა ცნობილი რეკონსტრუქციის ხანა.

შემთხვევითი არ არის, რომ სწორედ ამ ისტორიულ ყრილობას ეკუთვნის ამომწურავი, ანალიზი იმ გაშლილ ბრძოლისა ახალგაზრდობისათვის, რომელიც სწარმოებს საზოგადოებრივი ურთიერთობის ბარიკადებზე.

„ცოცხალი ნედლი მასალის“ ახალი ნაკადი, რომელიც განუწყვეტლივ ერთვის ჩვენი საზოგადოების ძირითად აუზს — არის ის უმთავრესი ფაქტი, რომელიც პირველ პლანზე იჭრება კომკავშირის აღმზრდელობითი მუშაობის საკითხებში; და ეს იმიტომ, რომ ახალ ცოცხალ ერთეულს თან მოაქვს საზოგადოებრივ ურთიერთობაში პირადი გონებრივი და პსიხიურ-ემოციონალური „ტვირთი“. ინდივიდუალური აზრები და განწყობილება.

მიმდინარე მომენტის სირთულე და მოწინააღმდეგე ძალთა დალაგება ისეთია, რომ ყოველი ახალი განწყობილება დაუყონებლივ იღებს ამა თუ იმ ყალიბს იმისდა მიხედვით. თუ რომელი სოციალური ძალა მოახერხებს მის დაყენებას თავის გავლენის ქვეშ.

კომკავშირი, კომუნისტური პარტია და მისი იდეოლოგია, დღეს უმთავრესი ფაქტორია; ისინი თითქმის მთლიანად ფლობენ მშრომელი ახალგაზრდობის ინტერესებს და აზროვნებას: მაგრამ, პარალელურად, სოციალური ცხოვრების ჯურღმულებში და კულუარებში გააფთრებით საქმიანობს ანტი-საბჭოთა ძალები და ტენდენციები, რომელნიც ცდილობენ ახალგაზრდობის დაპყრობას და საკუთარი გავლენის ქვეშ დაყენებას.

ამიტომ ვამბობთ, ჩვენ რომ კომკავშირის აღმზრდელობითი სისტემის პირველ პლანზე სდგას დღეს საკითხი „ახალი ცოცხალი მასალის“ აღზრდისა და გადამუშავების შესახებ.

გასაგებია, რომ ამ საკითხთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული საკითხი ახალგაზრდობის ახალი მოთხოვნილებათა შინაარსისა და ხასიათის შესახებ, მისი განწყობილებისა და ძირითადი ტონების შესახებ, მათი ასახვა და გარდატეხა კავშირის ყოველდღიურ მუშაობაში და სხვა.

ჩვენი კავშირის უმაღლეს ორგანოებმა უკანასკნელ ხანებში აღნიშნეს, რომ კავშირმა ძირითადად, ჯერ კიდევ ვერ განავითარა საჭირო სისწრაფე იმ ახალ რელსებზე, რომელზედაც ის გადაიყვანა პარტიის მე-14 ყრილობამ და კავშირის მე-7 ყრილობის დირექტივებმა.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სწორედ ამ ზოგადი მიზეზის შედეგია მთელი რიგი იმ დამახასიათებელი მოვლენებისა, რომელთა შესახებ ჩვენ ქვევით გვექნება ლაპარაკი.

უკვე საკმაოდ გაიცვია ის დებულება, რომ ახალგაზრდობის მასებში დაგროვილია დიდი შემოქმედებითი ენერგია. საჭიმიანი ლტოლვა. კულტურული მოთხოვნილება და საერთოდ ის, რასაც ცოცხალი, პოტანციალური ენერგია შეიძლება უწოდოთ.

დღეს უკვე ორი აზრი არ არსებობს იმ ფაქტის შესახებ, რომ არავითარი მიჩლუნგება კულტურულ პოლიტიკურ ინტერესისა არ ახასიათებს ახალგაზრდობის ძირითად განწყობილებას.

მაგრამ, არის თუ არა შემთხვევები, როცა ახალგაზრდობის ეს „ენერგია“ ცდილობს კალაპოტი სტიქიურად გაიჭრას კომკავშირის გარეთ და მისგან დამოუკიდებლად? ასეთი ცდები არის: ისინი უტყუარი მაჩვენებელია იმისა, რომ ჩვენი მუშაობის ფორმები და შინაარსი ჯერ კიდევ არ არის იმდენად სრული და მოქნილი, რომ საკუთარ აუზში მოუყაროს თავი ყველა რუს და ჩანჩქერს, რომელიც თავს იჩენს ახალგაზრდობის სოციალურ ფენებში.

ამ დღეებში კავშირის ყველა ორგანიზაციებს დაეგზავნა დაწერილებით ანალიზი ჩვენი კულტურულ მუშაობის მდგომარეობისა და მომავალი ამოცანების შესახებ.

ამ საინტერესო დოკუმენტში ნათქვამია, რომ ახალგაზრდობის წრეში აქა-იქ ადგილი აქვს სიმთვრალეს, ხულიგნობას, თავაშეებულებას, გარყვნილებას და სხვა...

ჩვენ ვიცით, რომ გავრცელებულია აგრეთვე ცარიელი, ფუჟე „კულტუროსნობის“ სენი, უნიადაგო „მწიგნობრობის“ კულტი და სხ.

მართალია, ჩვენში ჯერ კიდევ არ მისულან „ქკუამახვილობის“ იმ დონემდე რომ დაეარსებინათ „სულელთა ინტერნაციონალი“ ან „ინ-

шество долой невинность“ ¹⁾), მაგრამ საზოგადოებრივ ცხოვრებიდან გარიყულობის განწყობილება, სოციალურ კოლექტივიდან მოწყვეტის და განაპირების ფაქტი — ჩვენშიც მოიპოვებიან.

ამ წერილის ავტორს ჰქონდა საშუალება რამდენიმე წლის განმავლობაში თვალყური ედევნებია რამდენიმე ათას კორესპოდენციისათვის. რომელიც იწერებოდა გაზეთისათვის მუშურ-გლეხურ ახალგაზრდობის მიერ; რა თქმა უნდა, ეს მასალა მეტ ნაწილად „ოფიციალური“ ხასიათის „დოკუმენტს“ წარმოადგენს, მაგრამ რამოდენიმე ათას წერილში, განსაზღვრული პროცენტი მეტად დამახასიათებელი და ინტერესის აღმძვრელია მაინც.

ამ მასალიდან ჩვენ გავაკეთეთ რამოდენიმე დასკვნა იმ დამახასიათებელ ტონების შესახებ, რომელნიც ახლავს აქა იქ, საერთოდ, ცოცხალ, საქმიან და საღ განწყობილებათა გამას.

ვიმეორებთ, რომ ეს „შავი ლაქები“ ახალგაზრდობის საერთო განწყობილებაში მხოლოდ გამონაკლისია. შეიძლება ძალიან იშვიათიც, მაგრამ იმდენად დამახასიათებელი, რომ არ შეიძლება არ მიიპყროს ჩვენი ყურადღება.

ზოგიერთ შემთხვევაში ახალგაზრდობის ის აქტივობა, რომელზედაც ზევით გვქონდა ლაპარაკი, იღებს ისეთ ანტიპროლეტარულ, ანტიკომუნისტურ გამოვლინებას, როგორიც არის „ოცნებობა“, „ფანტაზიორობა“. საკუთარი პირადობის ჩარჩოებში ჩაქცევა, საკუთარი ფანტასტიური გეგმებით არსებობა და კოლექტივიდან განაპირების ტენდენცია.

მოუსმინოთ ახკორს:

„.... თავისუფალი დროის გამოყენება საღად და გონივრულად არ იციან; ამიტომ თავისუფალ დროს უქმად დაეხეტებიან, ბოლოსა სცემენ, ერთი სიტყვით „დროს კლავენ“ როგორც იტყვიან ხოლმე“.

მეორე კორესპოდენტი გვწერს:

„.... ზოგიერთები იმდენად გართული არიან სხვადასხვა გვარის ზღაპრულ ამბებით და ოცნებით, რომ თითქმის მთლიანად გადასახლებულან ამ ოცნების სამეფოში, მოწყვეტილან აქაურობას, და ოცნებით სცხოვრობენ; ასეთი ამხანაგები საქმეს ვერ აკეთებენ; მუდამ უკმაყოფილო არიან, ფიქრობენ საღდაც წასვლაზე, განშორებაზე და სხვა...“ ²⁾).

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ მარტო ეს ორი კორესპოდენცია, რომ მსგავსი, რამდენიმე ათეული კიდევ არ იყოს, მეტად მნიშვნელოვანი

1) ორივე ფაქტს ადგილი ჰქონდა ურალში.

2) ლაპარაკია მოსწავლე ახალგაზრდობაზე.

დოკუმენტებია, როგორც სიმპტომი — საყურადღებო ფაქტების წარმოშობისა.

ასეთი ფანტაზიორობიდან, ასეთი „ოცნებობიდან“ „მოცნებებს“ ერთი ნაბიჯი — სჭირდება, რომ რელიგიის ქაობში გადაიჩეხოს. ახალგაზრდობის ის ნაწილი, რომელიც პოლიტიკურად ჩვენს წინააღმდეგ არ არის, მაგრამ კომკავშირის გარეთ სდგას და მოწყვეტილია მის გავლენას, განსაკუთრებით არის ასეთი განწყობილების მსხვერპლად გამხდარი.

ყოველდღიური სინამდვილის მძიმე წუთებში და პირობებში, არა ენერგიული, მუყაითი სიმტკიცით და საქმიანობით აღწევს თავს უსიამოვნო გარემოებას, არამედ „ტკბილი“ ოცნებით და „საოცნებო“ მირაზით ინუგეშებს თავს ეს ახალგაზრდობა.

ასეთი ავადმყოფური განწყობილება, რომელიც უფრო მალე ბურჟუაზიულ-ინტელიგენტური პსიქიური დეკადანსის ნიშნებია. ვიდრე გლეხურ ან მუშურ ახალგაზრდობის განწყობილების ანარეკლი, მაჩვენებელია იმისა, რომ ახალგაზრდობის ერთი ნაწილი, რომელიც არ არის მოხვედრილი კომკავშირის გავლენის ორბიტაში, რჩება განაპირობებული: განკერძოებული და კოლექტივიდან გარიყული. ეს გარემოება თავისებურ გამოჩატულებას პოულობს მის ემოციონალურ ორგანიზაციაში და ის ანტისაბჭოთა ძალების მსხვერპლად ხდება.

ჩვენ ვთქვით, რომ ასეთი განწყობილებიდან ერთი ნაბიჯი-და დარჩა რელიგიამდე, „ღვთის მაძიებლობამდე“ და მართლაც ჩვენ მოგვეპოება ფაქტები სექტანური მოძრაობის ნაწილობრივი გამოცოცხლებისა და მისი გავლენის ერთგვარი გაძლიერების შესახებ ახალგაზრდობის ფენებში (რა თქმა უნდა მეტად ვიწრო და უმნიშვნელო წრეებში).

სექტანტიზმი გზას იკვლევს მუშაობის დახვეწილი და დასრულებული მეთოდებით. სექტანტები სუფთად იცვამენ. ებრძვიან სიმთვრალეს, ზრდილობიანი და ფრთხილი არიან სხვასთან დამოკიდებულებაში. მეტწილად კომკავშირულზე უფრო კულტურული არიან, მშვენიერად მოწესრიგებული აქვთ კოლექტიური გალობა, კოლექტიური გასართობები და კულტურული მუშაობის სხვა საშუალებანი.

სამწუხაროდ ჩვენ არ მოგვეპოება ფაქტიური მასალა სექტანტების მოღვაწეობის შესახებ საქართველოში. — ისეთი მასალა, როგორც მაგალითად რუსეთის სექტანტურ მოძრაობის შესახებ არის უკვე დამუშავებული; მოვიყვანთ ერთ დამახასიათებელ ფაქტს: სვერდლოვსკში 4 ახალგაზრდა მუშამ სრულიად შეგნებულად განაცხადეს სურვილი „საქურისთა“ სექტაში შესვლაზე და დასთანხმდნენ სქესობრივ ორგანოების დასაქურისებაზე.

არ ვიცით, აღმოჩნდებიან თუ არა ჩვენშიც ასეთი მოხალისენი, მაგრამ ერთი რამ უდავოა: სექტანტიზმი ამოძრავდა, ბრჭყალები დაილესა და ახალგაზრდობის წრეში აფათურებს თათებს.

მართალია, მოყვანილი ხასიათის ფაქტები ორი ხელის თითებზე ჩამოითვლება, მაგრამ ვიმეორებთ ისინი დამახასიათებელი არიან როგორც ნიმუშები, როგორც სიმპტომი, სიგნალი — ავადმყოფურ გადახრებისა საერთო განწყობილებაში.

როგორ ახერხებენ კომკავშირის უჯრედები ახალ კულტურულ მოთხოვნილებათა აღლოს აღებას? როგორ ესმის მას მუშაობის გადახალისების ამოცანა?

აქაც, ჩვენ ყურადღებას შევაჩერებთ მხოლოდ უარყოფით მომენტებზე და არაფერს ვიტყვით მთელ რიგ უდავო მიღწევებზე, რომელთაც შექველად აქვს ჩვენს უჯრედებს.

მოუსმინოთ ისევ „ახალგ. კომუნისტის“ კორესპოდენციას:

„ბავშობიდანვე მიყვარდა ძერწვა, გვწერს ერთი ახკორი, თავისუფალ დროს თიხას და ტალახს ვზეღლი... გადავწყვიტე კომკავშირში შესვლა.“

მივედი უჯრედის მდივანთან, უამზე ჩემი სურვილი.

მკითხა: ბევრი დრო გეკარგება მაგ სისულელეზე?

რა კომკავშირელის საქმეა ტალახის ზელა: მაგ აბდა უბდას თავი დაანებე და საზოგადოებრივ საქმეში ჩაებო — დაასრულა მდივანმა.

მე თავი შეურაცყოფილათ ვიგრძენი და დავრჩი კომკავშირში შეუსვლელი“.

რას მერტყელებს ეს ცოცხალი საბუთი?

იმას, რომ ჩვენმა უჯრედებმა კიდევ არ იციან სალი ინტერესის გაგება და აღლოს აღება, იმას რომ ხშირად დაუფრქვებელი, ტლანჭი, მოუხეშავი და შემცდარი საქციელით, ჩვენ ვაშორებთ კავშირს, ისეთ ამხანაგებს, რომელნიც მშვენიერი კომკავშირელი გახდებოდნენ — მის რიგებში.

მეორე კორესპოდენტი გვაცნობებს:

„მე-ის უჯრედში ახალი წევრების მიღების დროს კომკავშირელები მედიდური, ყოყოჩური ენით, უფროსის ტონით აძლევენ ხოლმე შეკითხვებს: ცდილობენ როგორმე დააბნიონ: შეცდომაზე დასკინიან და ამით გულს უტრუებენ საუკეთესო ამხანაგებს კავშირში შესვლაზე“.

ეს ფაქტიც იმის მაჩვენებელია, რომ ჩვენმა უჯრედებმა არ იციან სწორი და გონივრული მისვლა ისეთ სერიოზულ საკითხთან, როგორიც არის კავშირში ახალი წევრების მიღება.

შეიძლება, კიდევ უფრო დამაჯერებელი საბუთების მოყვანა ისეთი უჯრედების საილიუსტრაციოთ, რომელნიც უკრძალავენ თავის წევრებს ამა თუ იმ გასართობებს (არსებითად სრულიად მისაღებს) იჩენს უტაქტობას ამა თუ იმ საკითხში, მუშაობენ უკულტურობის და უწესრიგობის პირობებში და სხვა.

ამრიგად, ჩვენ ვხედავთ, რომ კომკავშირის უჯრედი ხშირად თავის უტაქტო, არა ამხანაგურ ტლანჭი და უხეში საქციელით იზოზრებს ახალ წევრებს ან უკულტურობით, ქაოსით და უწესრიგობით. რომელშიდაც სცხოვრობს და საქმიანობს უჯრედი, გულს უცრუებს ახალ წევრს კომკავშირში შემოსვლაზე და მუშაობაზე.

ჩვენი დროის საერთო პირობები ისეთი არიან, რომ ოჯახი თანდათანობით ჰკარგავს იმ „სანტიმენტალური იდილიის“ იერს, რომელიც ახლდა მას წარსულში თვისი სოციალური ბუნების გამო, რა საზოგადოებრივ კლასისაც არ უნდა ყოფილიყო იგი.

მართალია მუშისა და გლეხის ოჯახი იდილიის სურათს არასდროს არ იძლეოდა იმ მხრივ, რომ მძიმე მატერიალური პირობები და უფლებრივი ჩაგვრა, აუტანელ პირობებს უქმნიდა მას, მაგრამ დღევანდელ პირობებში ოჯახმა, როგორც ცალკეულ ერთეულმა არსებითად დაჰკარგა „მშობლიური“ ინტიმის იერი. ნიშნული „სიახლოვის ელფერი. ჩვენს ხანაში კოლექტივისტურ იდეალების ტრიუმფისა ეს „მშობლიური განცდა“, ეს „ნათესაური ინსტიქტი“, ეს „მშობლიური ინტიმი“ ოჯახიდან კოლექტივში უნდა გარდინაცვლოს.

მაგრამ, უქმნის თუ არა ახალგაზრდობას ჩვენი უჯრედი, ჩვენი საზოგადოებრივი ატმოსფერა შესაფერ პირობებს ამ უშრეტი ემოციონალური განცდების გამოსავლენად?

ეფიქრობთ, რომ ეს ემოციონალური სტიქია. ესოდენ ძლიერი და ხელუხლებელი ახალგაზრდობის გრძნობათა საღაროში, ხშირად ვერ პოულობს ნიადაგს უჯრედში. ჩვენს კოლექტივში, რომელსაც მეტ წილად ამ ძვირფასი, მგრძნობიარე და გრძნეულ ენერგიისათვის, დამზადებული აქვს ფორმალიზმის, „კაზიონშინის“ და მშრალი ციკუკულიარშინის უხეში შლიუხები.

დასმული საკითხი იმდენად რთული და მრავალფეროვანია, რომ მისი ამომწურავი გადაჭრა მოითხოვს კოლექტიურ აზრს. შეერთებულ ძალონეს და ცდას: ჩვენ აქ ის წამოვაყენოთ მხოლოდ საკითხის დასმის წესით:

ჩვენ ვიცით, რომ კიდევ ბევრი ფერის დამატება შეიძლება იმ სურათისათვის, რომელიც ზევით იყო დახატული და მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება ფაქტიური მდგომარეობის ნამდვილი კონტურების მოხაზვა.

შეიძლება კიდევ მთელი რიგი დამახასიათებელი ნოტები აღინიშნოს ახალგაზრდობის საერთო განწყობილებაში; შეიძლება მოიძებნოს კიდევ რამოდენიმე მანერა გადახრა; მაგრამ ერთი რამ უდავოა: ძირითადი განწყობილება მშრომელი ახალგაზრდობისა საღი, ოპტიმისტური, საქმიანი და გამართულია.

უიმედობას, უნდობლობას და სკეპტიციზმის განწყობილებას ადგილი არ აქვს მუშურ და გლეხურ ახალგაზრდობის ძირითად მასაში.

არ არის შეეჭვების ნასახიცი იმაში, რომ ჩვენ სოციალიზმს ვაშენებთ, რომ სოციალიზმის საბოლოო გამარჯვებაც არ არის ღვგენდარულ ცხრა მთას იქით, მიუღწეველ ცხრაკლიტულში.

კომკავშირი მოკრიბი ამოცანების წინაშე

ამას წინად დაასრულა მუშაობა საქართველოს კომკავშირის ტფილისის ორგანიზაციის მე-14 სამაზრო-საქალაქო კონფერენციამ. კონფერენციამ ხაზი გაუსვა იმ პოლიტიკური აქტივობის ზრდას, რომელსაც ამ ქაზად აღგილი აქვს მუშურ-გლეხურ ახალგაზრდობაში. როგორც ქალაქად ისე სოფლად. კომკავშირის მასის და საერთოდ მშრომელი ახალგაზრდობის პოლიტიკური აქტივობის ზრდა. მთელ რიგ ახალ ამოცანებს აყენებს ორგანიზაციის წინაშე. უპირველეს ამოცანად ორგანიზაციის წინაშე დასმული არის „ახალგაზრდობისათვის ბრძოლის“ საკითხი. დღევანდელ პირობებში, როცა ჯერ კიდევ საესებით განთავისუფლებული არა ვართ იმ ანტისაბჭოთა განწყობილებისაგან, რომელიც ახალგაზრდობის ზოგიერთ (განსაკუთრებით მოწაფეთა) ზედა ფენებში აქვს აღგილი: ამასთან დაკავშირებით, როცა ჩვენს თვალის წინ ხდება ახალგაზრდობის ყველა ფენების აქტივობის ზრდა, კომკავშირის ძირითად ამოცანას წარმოადგენს დარაზმოს კავშირში, ორგანიზაციის გარედ დარჩენილი მუშური ახალგაზრდობა ერთის მხრივ მოჯამაგირე, უღარიბესი და საშუალო გლეხური ახალგაზრდობის საუკეთესო ნაწილი მეორეს მხრივ. ისეთი მასიური ორგანიზაციაში, როგორიც არის საქართველოს კომკავშირი, მუშური ახალგაზრდობის კადრის განმტკიცებას და მისი გავლენის გაძლიერებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. მუშური ახალგაზრდობა უნდა შეიქნეს ტონის მიმცემი და რღეური ხელმძღვანელი მთელ ორგანიზაციისათვის. ავილოთ თუნდაც ისეთი პროლეტარული ორგანიზაცია თავისი შემადგენლობით, როგორიც არის ტფილისის ორგანიზაცია, ტფილისში სულ წარმოებაში ჩაბმული არის 10.668 მუშა ახალგაზრდობა, ამათგან 22% ორგანიზაციის გარედ არის დარჩენილი. ეს გარემოება გვაგვალებს ჩვენ უფრო მეტი ყურადღება მივაქციოთ მუშური ახალგაზრდობის ორგანიზაციაში ჩაბმის საქმეს.

იგივე ითქმის, სოფლად ორგანიზაციის მოწესრიგების შესახებ. ყველაზე უფრო პროლეტარული ახალგაზრდობა თავისი მატერიალური მდგომარეობით და სულსკვეთებით არის მოჯამაგირე და უღარიბესი გლეხური ახალგაზრდობა. ახალგაზრდობის ამ ფენების ორგანიზაციაში ჩაბმის საშუალებას მოგვცემს, გავაძლიეროთ

პროლეტარული ხელმძღვანელობა და გავლენა კომკავშირის ორგანიზაციაზე სოფლად.

ორგანიზაციის ზრდის მოწესრიგების ამოცანა დაკავშირებული არის მეორე ფრიად მნიშვნელოვან საკითხთან, როგორც არის „მაკრატლის პრობლემა“ — კავშირის მუშაობაში.

საქმე ის არის, რომ კომკავშირის ორგანიზაციას, მიმდინარე პერიოდში, განსაკუთრებულ პირობებში უხდება მუშაობა. ორი-სამი წლის წინად სხვაგვარი პირობები იყო, სხვაგვარი განწყობილება: საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ურთიერთობაც სხვაგვარ იერს ატარებდა. თვით კომკავშირმაც ამ უკანასკნელ წლების განმავლობაში დიდი ცვლილებები განიცადა. ორგანიზაცია გაიზარდა, როგორც რიცხობრივად, ისე თვისობრივად. გაიზარდა ახალგაზრდობის აქტივობა და კულტურული მოთხოვნილებები. გაუმჯობესდა კავშირის აქტივი და ორგანიზაციის მუშაობის გამოცდილება. შეიცვალა პირობები, რომელშიაც ორგანიზაციას უხდება მუშაობა: უნდა შეიცვალოს მეთოდები და მუშაობის ფორმებიც. ეს უკანასკნელი უნდა შეეფარდოს ახალ პირობებს, ცხოვრების ახალ მოთხოვნილებებს, პარტიის და ხელისუფლების სადღეისო ამოცანებს.

ამხ. ბუხარინი მეთორმეტე პარტიულ ყრილობაზე ხაზს უსვამდა იმ გარემოებას, „რომ კავშირის ორგანიზაცია დღეს განიცდის ზრდის განსაზღვრულ კრიზისს. ამ კრიზისის დედააზრი მდგომარეობს იმაში, რომ კომკავშირის მუშაობის შინაარსი და მუშაობის მეთოდი, რამოდენადმე ეწინააღმდეგება იმ მოთხოვნილებებს, რომელიც იჭმნება ახალგაზრდობის რიგებში ქვეყნის სამეურნეო ზრდის საფუძველზე. ძალიან ხშირად მუშაობის შინაარსი და ძველი ტიპის მეთოდები მექანიკურად გადმოაქვთ ეხლანდელ პირობებში. მხედველობიდან უშვებენ, იმ ახალს, იმ თავისებურს, იმ სპეციფიურს და მთავარს, რაც დამახასიათებელი არის სწორედ დღევანდელი მომენტი-სათვის სამეურნეო ზრდასთან დაკავშირებით“. თუ ჩვენი კავშირის მუშაობაში დღეს თითქმის აღმოფხვრილი არის სამხედრო კომუნიზმის ნაშთები, თუ ჩვენი უჯრედები სოფლად და ქალაქად, „ადმინისტრაციული“ საქმეებით არ არიან გართული, ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, ვითომ კავშირმა შესძლო სავსებით და მთლიანად სამეურნეო ზრდასთან დაკავშირებით მუშაობის ახალი კურსის აღება და თავისი, ყოველდღიური საქმიანობის დაკავშირება პარტიის და ხელისუფლების სადღეისო ამოცანებთან.

თუ წინად კომკავშირის რომელიმე უჯრედი სოფლის ცხოვრების ისეთი საკითხების გადაჭრას კიდებდა ხელს, რომელიც მის უშუალო მოვალეობას არ შეადგენდა, თუ ამ რამდენიმე წლის წინად კავშირში ადგილი ქონდა ადმინისტრაციულ გადახრას და სხვა-

დასხვა ორგანოების ფუნქციების „მითვისებას“, დღეს ასეთ მოვლენებს ადგილი არა აქვს, მაგრამ სამაგიეროდ შეხვედებით საწინააღმდეგო გადახრას. ეს გადახრა მდგომარეობს კომკავშირის უჯრედების მიერ კომკავშირული სახის დამალვაში. კომკავშირის ამოცანების ისეთ გაგებაში, ვითომ ორგანიზაციას სოფლის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში „არაფერი ესაქმებოდეს. ვითომ უჯრედმა თავისი სახე უნდა დამალოს“ და შეინახოს ორგანიზაციის ვიწრო ფარგლებში და სხვა. კომკავშირის ამოცანების ასეთი თვალსაზრისით განხილვა ასუსტებს უჯრედის მუშაობის უნარიანობას, ქმნის პასივობის და უმოქმედობის ატმოსფერას; და რაც მთავარია უჯრედი, რომელიც მოწყვეტილია საზოგადოებრივ ცხოვრების მაჯისცემას, უჯრედი, რომელიც აქტიურად არ არის ჩაბმული ამ საზოგადოებრივობის გარდაქმნაში — ვერ ახერხებს ორგანიზაციის მუშაობის გადახალისებას ახალ საფუძველზე, რის გამოც ვერ ამართლებს იმ მოვალეობას, რომელიც დაკისრებული აქვს პარტიისა და ხელისუფლების მიერ. ასეთი გადახრას კავშირის მუშაობაში ადგილი აქვს. ეს გადახრა აუცილებლად საზიანო მოვლენაა და ამიტომაც მას გადამწყვეტი ბრძოლა უნდა გამოუცხადოთ.

დღეს ჩვენი ქვეყანა იმყოფება სოციალისტურ მშენებლობის ისეთ პერიოდში, როცა კავშირის თვითეულ უჯრედს მოეთხოვება გაცილებით უფრო მეტი უნარიანობა და აქტივობა. უჯრედმა კი არ უნდა „დამალოს“ თავისი სახე არამედ უმუშალო და აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღოს სოციალიზმის პრაქტიკულ მშენებლობაში. მეთოთხმეტე პარტიულმა ყრილობამ თავის რეზოლიუციაში ხაზგასმით აღნიშნა ის გარემოება, რომ „უმეტესად მტკიცე და ცოცხალ უჯრედებს ქალაქში ის უჯრედები წარმოადგენენ, რომლებმაც შესძლეს ცხოვრების დონეს აწევის ინტერესების დაკავშირება საერთო სახელმწიფო წარმოების ინტერესებთან, მაშასადამე რევოლიუციის ზოგად ინტერესებთან. უმეტესად მტკიცე და ცოცხალ უჯრედებს სოფლად ის უჯრედები წარმოადგენენ, რომლებიც აწარმოებენ პრაქტიკულ მუშაობას (სასოფლო-სამეურნეო წრეების, კოოპერაციის, აგრონომებთან ბლოკის და სხვათა საშუალებებით)“.

ამ ამოცანების წარმატებით გადაჭრა და კომკავშირის მუშაობის საერთო გაუმჯობესება ბევრად არის დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად მომზადებულად შეხვდება კომკავშირის აქტივი ორგანიზაციის წინაშე დასმულ ამოცანებს. უდავოა ის გარემოება, რომ კომკავშირის აქტივი ამ უკანასკნელ ხანებში გაიზარდა როგორც რიცხოვნობრივად, ისე თვისობრივად. წამოიზარდა მუშური ახალგაზრდობის აქტივი ქალაქად, გაუმჯობესდა და განმტკიცდა

აქტივის პოლიტიკური მომზადება და საკავშირო მუშაობის გამოცდვლება — სოფლადაც ამ მხრივ საკმაო მიღწევებთან გვაქვს საქმე. აქ უპირველეს ყოვლისა უნდა აღინიშნოს უღარიბესი და საშუალო ახალგაზრდობის ფენებიდან გამოსული აქტივის მნიშვნელოვანი წარმატება. მაგრამ ჯერჯერობით დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა მაინც არა გვაქვს. სოფლის პირობებში სათანადო ყურადღება არ ექცევა მოჯამაგირე ახალგაზრდობიდან აქტივის წამოყენებას საკავშირო სამუშაოზე. საჭიროა ამ მხრივ უფრო გაბედული ზომები იქნეს მიღებული. მუშური ახალგაზრდობის აქტივის წამოყენება და განმტკიცება ქალაქად, მოჯამაგირე და უღარიბესი ახალგაზრდობის რიგებიდან გამოსული აქტივის პოლიტიკური აღზრდა და უფრო გაბედულად წამოყენება საკავშირო სამუშაოზე — აი ძირითადი ამოცანა, რომელიც დასმული არის კავშირის წინაშე აქტივის აღზრდისა და განმტკიცების დარგში. მიუხედავად ასეთ მიღწევებისა არ შეიძლება ითქვას, ვითომც ჩვენი კავშირის აქტივი სავსებით თავისი დანიშნულების სიმაღლეზე იდგას. უპირველესად ყოვლისა საჭიროა ორგანიზაციის აქტივობა, ჯეროვანი ყურადღება მიაქციოს მარქსისტულ თეორიულ მომზადებას და პოლიტიკური ცოდნის გაღრმავებას. გარდა პოლიტ-განმანათლებელი ქსელისა აქ უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ორგანიზაციაში თვით განვითარების საქმის მოწესრიგებას. კავშირის აქტიურმა წევრებმა უნდა გაუზიარონ ერთმანეთს თავიანთი გამოცდილება ამ დარგში. სამწუხაროდ ასეთი პრაქტიკა ჯერ-ჯერობით შემოღებული არ არის თვითგანვითარების საქმეში. გარდა ინდივიდუალური თვითგანვითარებისა აქ დიდი მნიშვნელობა აქვს აგრეთვე თვითგანვითარების წრეების შექმნას. ასეთი წრეები ზოგიერთ უჯრედში კიდევაც არსებობს. მაგრამ სამწუხაროდ კომკავშირის ორგანოები მას ძალიან მცირე ყურადღებას აქცევენ. რის გამოც ასეთი წრეები უფრო მეტად უსისტემოდ და უგეგმოდ მუშაობენ. წრეებში საკითხის კოლექტიურ შესწავლას და დამუშავებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. ამიტომაც დროა თვითგანვითარების წრეებს, როგროც თვითმოქმედების და ინიციატივის გამოსახულებას ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს საკავშირო ორგანოებისაგან. მეორე მხარე ამ საკითხისა არის საკავშირო მუშაობაში აქტივის წამოყენებისა და მასიური მუშაობის გამოცდვლების საკითხი.

მეთოთხმეტე პარტიული ყრილობის დირექტივა ამ მხრივ ასეთია: „ახკომკავშირმა, ეხლა უფრო მეტად ვიდრე ოდესმე, უნდა აიღოს ორიენტაცია მასებზე. მომენტის ერთ-ერთ უდიდეს საშიშროებას წარმოადგენს, ერთის მხრივ საშიშროება ახკომკავშირის ჩამოშორებისა უპარტიოებისაგან, მეორეს მხრივ საშიშროება კომ-

კავშირის აქტივის ჩამოშორებისა კომკავშირის მასისაგან“. ეს გარე-
შობა გვავალებს ჩვენ განსაკუთრებული ყურადღება მივაქციოთ
აქტივის ჩაბმას საკავშირო მუშაობაში და მასიურად მუშაობის გა-
მოცოცხლებას. არავის არ შეუძლია იმის უარყოფა, რომ კომკავში-
რის აქტივი უკანასკნელ ხანებში გაიზარდა, როგორც რიცხოვრი-
ვად ისე თვისობრივად. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, ვითომ ამ მხრივ
ყველაფერი რიგზე იყოს. აქტივის ზრდასთან პარალელურად გარ-
თულდა ის ამოცანებიც, რომელიც ორგანიზაციის წინაშე არის
დასმული. დღევანდელ პირობებში კავშირის წინაშე დასმული
ამოცანები გაცილებით მეტ ცოდნას, გამოცდილებას და უნარიანო-
ბას მოითხოვს კავშირის აქტივისაგან. ვინემ ამ სამიოდე წლის წი-
ნედ, ამიტომ აქტივის ზრდასთან დაკავშირებით ჩვენს წინაშე ისმება
აქტივის მიზანშეწონილად გამოყენების საკითხი საკავშირო მუ-
შაობაში. ორგანიზაციაში ხშირად ხდება საანგარიშო კომპანიების
ჩატარება. რის შემდეგაც ირჩევენ ახალ ბიუროს, სათემო და სამაზ-
რო კომიტეტების შემადგენლობას და სხვა. ამა თუ იმ საკავშირო
ორგანოს არჩევის შემდეგ მთელი პასუხისმგებლობა ამ ორგანოებს
აქვს დაკისრებული და დანარჩენი აქტივი კი, ყოველდღიურ საკავ-
შირო მუშაობაში პასუხისმგებლობას არ გრძნობს. ასეთი საზღვარის
გავლება საკავშირო ორგანოებსა და აქტივის შორის არ არის ნორ-
მალური მოვლენა. სამუდამოდ უნდა აღმოუფხვრათ ის აზრი, ვი-
თომც აქტივისტი კომკავშირელი მხოლოდ ის შეიძლება იყოს. ვინც
ამა თუ იმ საკავშირო ორგანოში არის არჩეული. ბიუროს ან თემ-
კომის არჩევა იმას არ ნიშნავს, ვითომ ამ ორგანოებმა უნდა გააკე-
თონ ყველაფერი. ორგანიზაციის წინაშე დღეს ისეთი რთული ამო-
ცანებია დასმული, რომ მის წარმატებით გადასაჭრელად აუცილებ-
ლად საჭიროა რაც შეიძლება ფართო მასების ჩაბმა ყოველდღიურ
საკავშირო მუშაობაში რაც შეიძლება მიზანშეწონილად გამოყე-
ნება ადგილობრივი აქტივისა.

სამწუხაროდ ჯერ-ჯერობით ჩვენ ვერ შევსძელით აღმოფხვრა
„ხევიდან“ საქმის მოგვარების ფსიქოლოგია. ადგილობრივი ორგანი-
ზაციები გადაჭარბებულ წარმოდგენის არიან მაღლა მდგომი საკავ-
შირო ორგანოების ხელმძღვანელობაზე. ზოგიერთ უჯრედებში ასე-
თი შეხედულებაც კი არის: „რადგან არჩეულია მაღლა მდგომი სა-
კავშირო ორგანო, მას ევალება გაუძღვეს ორგანიზაციას წინ და სა-
თანადო ღირებულებით და ცირკულიარებით მოაწესრიგოს უჯრე-
დების მუშაობა. ჩვენ უნდა ვაკეთოდ და ავასრულოთ ის, რაზედაც
ხელმძღვანელი ორგანოები მიგვითითებენო“. ასეთი შეხედულება
ხელმძღვანელობაზე რასაკვირველია სწორი არ არის. არც ერთ ხელ-
მძღვანელ ორგანოს არ ძალუძს შეადგინოს თითოეულ უჯრედებისა-

თვის „რეკეპტი“, გაუგზავნოს თითოეულ მათგანს და ამით მოაწესრიგოს საკავშირო მუშაობა. დღევანდელ პირობებში ვინემ არასოდეს, საჭიროა ადგილების ინიციატივა, საჭიროა პარტიის და კომკავშირის ყრილობათა დირექტივების, დადგენილებების, შესწავლა და დამუშავება. ამ შესწავლას უნდა მოყვეს გათვალისწინება ადგილობრივი თავისებური და კონკრეტული პირობებისა და მას უნდა შეეფარდოს ყველა ის ღონისძიებანი, რომელიც მიღებული იქნება ადგილებზე. პარტიის და კომკავშირის ხელმძღვანელი ორგანოების დირექტივების ცხოვრებაში გატარების დროს.

დღევანდელ პირობებში ადგილობრივ ინიციატივას და თაოსნობას გადაშვრელი მნიშვნელობა აქვს. კომკავშირის აქტივმა სწორედ ამ გარემოებას უნდა მიაქციოს განსაკუთრებული ყურადღება.

აქტივისტის ღირებულებას დღეს ჩვენ განვსაზღვრავთ მხოლოდ იმით, თუ რამდენად პოლიტიკურად მომზადებულია ესა თუ ის კომკავშირელი. საერთო ცოდნა და პოლიტიკურ-მარქსისტული მომზადება სრულიად უქმია, თუ ის არ არის მარჯვედ გამოყენებული ყოველდღიურ საზოგადოებრივ პოლიტიკურ მუშაობაში და სოციალისტურ მშენებლობაში. იგივე ითქმის აქტივის შესახებაც.

ზოგადი ფაზებით და მოსაზრებებით დღეს შორს ვერ წავალთ. საჭიროა ახალი საზოგადოებრივობის შექმნაში აქტიური მონაწილეობის მიღება. თუ აქტივისტმა თავისი გამოცდილება და მომზადება არ გამოიყენა კავშირის ყოველდღიურ პრაქტიკულ საქმიანობაში. მაშინ ის ნამდვილი აქტივისტი არ არის. და პირიქით კომკავშირელი რომელიც თუნდაც ენერგიულად მუშაობს ორგანიზაციის რიგებში. თუ ის ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევს თეორიულ მომზადებას, მარქსიზმ-ლენინიზმის შესწავლისა და პოლიტიკურ ცოდნის გაღრმავების სახით. მაშინ ისიც არ ჩაითვლება ნამდვილ აქტივისტ-ლენინელად. მარქსისტული თეორიული მომზადების ამაღლება და ამ ცოდნის გამოყენება, კავშირის ყოველდღიურ მუშაობაში და სოციალისტურ მშენებლობაში — აი ძირითადი ამოცანა. რომელიც მთელი კავშირისა და მისი აქტივის წინაშე არის დასმული.

ამასთან დაკავშირებით განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს თვით უჯრედში წევრთა შორის დავალებათა განაწილებას. სამწუხაროდ არამც თუ მორიგ წევრთა შორის, არამედ ხშირად ბიუროშიაც არ ხდება ფუნქციების განაწილება და მთელი მუშაობის სიმძიმე პასუხის მგებელ მდივანს აწევბა.

დანარჩენი ბიუროს წევრები კი, თითქმის არ გრძნობენ პასუხის მგებლობას უჯრედის წინაშე. ამ ნაკლის გამოსწორებას დროზე უნდა მიექცეს ყურადღება — უჯრედის მუშაობაში კომისიურ მეთოდებზე გადასვლა აუცილებლად ხელს შეუწყობს მასის თვითმოქმედების გა-

მომქლავნებას. თუმცა ასეთი სისტემით მუშაობა შედარებით ახალი საქმეა. მაგრამ ტფილისის ორგანიზაციის სინამდვილეში მან თავისი არსებობა გაამართლა და ზოგიერთი დადებითი შედეგებიც მოგვცა. კომისიური მუშაობის მოელი არის მდგომარეობს იმაში, რომ საკავშირო მუშაობის განსაზღვრული კონკრეტული დავალებათა შესასრულებლად და სხვადასხვა საინტერესო საკითხის დასამუშაველად სდგება რამდენიმე კაცისაგან შემდგარი კომისია. კომისია თავის მუშაობის შედეგებზე ანგარიშს უდგენს უჯრედს ან მის ხელმძღვანელ ბიუროს. აქ ცხადია, საკითხების შერჩევის დროს დიდი სიფრთხილე არის საჭირო. შეუძლებელია კომისიების არჩევა უჯრედში წამოჭრილი ყველა საკითხების დასამუშაველად. კომისიური მუშაობისათვის ისეთი საკითხები უნდა იქნეს შერჩეული, რომელიც უჯრედის მუშაობაში რაიმე განსაკუთრებულ მნიშვნელობისა და პრინციპიალური ხასიათის მატარებელნი არიან. ცხადია კომისიების მუაობას უნდა ხელმძღვანელობდეს უჯრედის ბიურო. არამც და არამც რომელიმე გამოყოფილმა კომისიამ ბიუროს ფუნქციები არ უნდა მიისაკუთროს. წინააღმდეგ შემთხვევაში უჯრედის საერთო მუშაობის მოწესრიგება შეუძლებელი გახდება.

არა ნაკლები მნიშვნელობა აქვს მუშაობის მიზანშეწონილ ორგანიზაციას. აქ ჩვენ უმთავრესად ვგულისხმობთ უჯრედის და ბიუროს სხდომების თავის დროზე მოწვევას და რაც მთავარია სხდომებისათვის დღის წესრიგის შერჩევას. საკავშირო მუშაობის პროცესში არ არის მიზანშეწონილად გამოყენებული დრო. ხშირად უჯრედის სხდომაზე ისმება მრავალი და მასთან რთული საკითხები, რის გამოც კრება ჭიანჭურდება რამდენიმე საათში და ხალისიც ეკარგება. ჯერ კიდევ მე-14 პარტ. ყრილობამ ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ „აქტივის დატვირთვა მიმდინარე სამუშაოთი აიხსნება უმთავრესად ძალთა მტაცებლური და უაზრო ხარჯვით მუშაობის არარაციონალური ორგანიზაციის გამო. ყველაზედ სწორედ აქაა შესაფერი ლენინის ლოზუნგები: „ცოტა მაგრამ კარგი“. საჭიროა უღმობელად მოსპობა და მოკვეთა ყოველივესი. რაც ზედმეტია. რაც აუცილებლობით არ არის გამოწვეული. საკომისიო მუშაობის მიზანშეწონილად შესრულება; დროის და ძალების სასტიკი „მომჭირნეობა“ — აი როგორი უნდა იყოს მთავარი დევიზი. პარტყრილობის ზემოხსენებული დირექტივის ცხოვრებაში გასატარებლად.

საკავშირო მუშაობის მოწესრიგება და წარმატება ბევრად არის დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად გეგმიან საფუძველზეა აშენებული უჯრედის მუშაობა. გეგმიანობა ერთი მთავარი პირობაა, კავშირის ყოველდღიური საქმიანობის სწორ და წინასწარ გათვალისწინებულ ჩარჩოებში ჩამოსაყალიბებლად. ამ მხრივ ჩვენს ორგანი-

ზაციას აუცილებლად აქვს მიღწევებთან ერთად ზოგიერთი დეფექტები. უპირველესად ყოვლისა უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ ჯერ კიდევ ორგანიზაციის ზოგიერთი უჯრედები არ არიან გადასული გეგმიან მუშაობის საფუძველზე. არის სხვა გვარი დეფექტებიც:

ხშირად ამა თუ იმ უჯრედში დგება სამუშაო გეგმა დროის განსაზღვრულ მონაკვეთისათვის; მაგრამ ყოველდღიურ მუშაობის პროცესში გეგმა მხოლოდ ქაღალდზე დაწერილი რჩება და პრაქტიკული საქმიანობა კი სულ სხვა გზით მიმდინარეობს. ასეთ ფორმალურ გეგმას უჯრედების მუშაობაში არაერთგვაროვანი სარგებლობის მოტანა არ შეუძლია. უჯრედის სამუშაო გეგმა უნდა ამჟღავნებდეს საკავშირო მუშაობის ყველა მხარეებს.

რა არის ამისათვის უმთავრესათ საჭირო?

უპირველესად ყოვლისა თვით გეგმის შედგენას უნდა მოვეპყროთ მეტი სერიოზულობით. მასში გათვალისწინებული უნდა იყოს ყველა ის ობიექტური პირობები, რომელშიაც უჯრედს უხდება მუშაობა. საჭიროა გეგმაში აღნუსხვა კავშირის წინაშე დასმული საერთო ამოცანების მიხედვით იმ პრაქტიკული საკითხებისა, და ღონისძიებისა, რომელიც უჯრედმა უნდა გაატაროს საანგარიშო პერიოდში. ჩვენი უჯრედების სამუშაო გეგმის მთავარი ნაკლი სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ მასში დასმული საკითხები და გათვალისწინებული ამოცანები უმთავრესად ზოგადი ხასიათისაა. მაგალითად სამუშაო გეგმაში ხშირად შეხედებით ასეთ საერთო ფრაზას: „მიექცეს“ ყურადღება პიონერ კოლექტივებში მუშაობის გამოცოცხლებას. „გაძლიერდეს“ ქალთა შორის მუშაობა და ა. შ. გეგმა, რომელშიაც ასეთი საერთო მოსაზრებებია მოცემული, უკვე სამუშაო გეგმა არ არის. საჭიროა უფრო კონკრეტულად დასმა საკითხის. საჭიროა პრაქტიკული ღონისძიებათა გამონახვა, და უფრო ახლოს მისვლა იმ ამოცანებთან, რომელიც ორგანიზაციის წინაშე არის დასმული. უამისოდ გეგმა „გეგმად“ დარჩება თავისთვის და მუშაობა კი უგეგმოდ და უსისტემოდ.

ყოველმა მორიგმა წევრმა იცის, რომ მუშაობის „გაღრმავება“ „გაძლიერება“ და სხვა ასეთები მშვენიერი საქმეა, მაგრამ უმთავრესი ის არის, როგორ და რა საშუალებით შევსძლებთ ამის განხორციელებას. რა მიღწევები და დეფექტები გვაქვს ამა და ამ დარგში, როგორ შევსძლებთ მისი გამოსწორებას. სწორედ ამ თვალსაზრისით უნდა მივუდგეთ როგორც საკავშირო მუშაობის საკითხს. ისე ამ მუშაობის მოწესრიგებას და გეგმიანობას.

მხოლოდ ამის შემდეგ მიეცემა ცოცხალი სახე უჯრედების მუშაობას და იმ გეგმებსაც, რომელიც ორგანიზაციის მუშაობის მოწესრიგების მიზნით არის შედგენილი.

სახელმწიფოს ლენინური თეორია და ბრძოლა ბიუროკრატიზმთან

ბიუროკრატიზმის საკითხი.

ჩვენს სინამდვილეში ბიუროკრატიზმთან ბრძოლამ განსაკუთრებით ძველად ხასიათი მიიღო: ასე მოხდა იმიტომ რომ, ჩვენი დღევანდელი გაბერილი, დატვირთული და მოდუნებული მოქმედების აპარატი არ შეეფერება სოციალისტურ ინდუსტრიას. რომელიც ამ ჟამად ჩვენში იკიდებს ფეხს. ის ფაქტი, რომ ეს მხარე ჩვენი სამეურნეო-პოლიტიკური მუშაობისა წინადასე არ სჩანდა, როგორც ამ ჟამად, სრულიადაც არ ნიშნავს იმას. თითქმის ბიუროკრატიზმს და მასთან ბრძოლას არ ქონოდა ადგილი ახლო წარსულში.

ბიუროკრატიზმის ნიშნები და მისი წარმოშობის ისტორია ჯერ კიდევ ამხ. ლენინმა დაწვრილებით განიხილა 1921 წელს გამოცემულ ბროშურაში. სასურსათო გადასახადის შესახებ. რაც შეეხება შემდეგში ბიუროკრატიზმთან ბრძოლას. ვლადიმერ ილიჩი ამის შესახებ იძლევა საჭირო მითითებებს. მისი ანალიზი ნათლად ამბობს, რომ ბიუროკრატიზმი მოიხსობა მხოლოდ მაშინ. როდესაც ჩვენში სახელმწიფო აპარატი გარდაიქმნება სოციალისტურ-ეკონომიკის საფუძველზე. როდესაც არსებითად შეიცვლება დღევანდელი ეკონომიური საფუძველი. თავის თავად ცხადია, რომ ბიუროკრატიზმის საბოლოოდ აღმოსაფხვრელად საჭიროა დიდი დრო: ამხ. ლენინი კიდევ ამბობდა „სჯობს ცოტა და კარგი“ და, რომ „ნამდვილი სოციალისტური საბჭოთა აპარატის შესაქმნელად საჭიროა, ბევრი. ბევრი და ბევრი წლები“. ამგვარად ბიუროკრატიზმი საკმაოდ სერიოზული მოვლენაა.

სრულიად ბუნებრივად იბადება საკითხი: ეს მოვლენაც ხომ ეკონომიურ მიზეზებში ჰპოვებს თავის საფუძველებს? მაგრამ ბიუროკრატიზმის წარმოშობა. კერძოდ. ეკუთვნის მმართველობის სფეროს, უპირველესად ყოვლისა: სახელმწიფოებრივ მმართველობას, და ამავე დროს რასაკვირველია სამეურნეო მმართველობასაც. საერთოდ, ბიუროკრატიზმი არის სახელმწიფო აპარატის, მმართველ აპარატის მეტ-ხორცი.

რა განსხვავებაა ბურჟუაზიულ სახელმწიფო აპარატის ბიუროკრატიზმის და პროლეტარულ დიქტატურის აპარატის ბიუროკრატიზმს შორის? რა თავისებურობა ახასიათებს პროლეტარულ სახელმწიფო აპარატს ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის დროს? რომ ამ საკითხზე ამომწურავი პასუხი გავცეთ, საჭიროა მივმართოთ იმ მოსაზრებებს და თეორეტიულ საბუთებს სახელმწიფოს, სახელმწიფო აპარატის და ბიუროკრატიულ დამახინჯებათა შესახებ, რომლებზედაც ძიგვითითებდა ვლადიმერ ილიჩი — სხვადასხვა ადგილას მარქსისა და ენგელსის მემკვიდრეობის დამუშავების დროს.

ბიუროკრატიზმი თუ ბიუროკრატიული დამახინჯება

რა აზრით შეიძლება ვილაპარაკოთ ბიუროკრატიზმის შესახებ ჩვენში?

თუ ბიუროკრატიზმი ნიშნავს მასებთან დაცილებას, ზევით დგომას, თუ კაპიტალისტურ ქვეყნებში ბიუროკრატიზმი და ბიუროკრატია შეადგენს სახელმწიფო სისტემას, ისე რომ სახელმწიფო და ბიუროკრატიზმი იქ განუყრელი მეგობრებია, შეიძლება თუ არა ამავე აზრით ვილაპარაკოთ ჩვენი სახელმწიფოს ბიუროკრატიზმზე? რა თქმა უნდა არა. მოწყვეტა მასისაგან, სახელმწიფოებრივი მმართველობის დაპირისპირება მასებისათვის, როგორც მაღლა მდგომი აპარატისა, ჩვენი სახელმწიფო სისტემისათვის უცხო მოვლენაა. ასეთი უყურადღებობა მასებისადმი, მისდამი დაპირისპირება, მისი ინტერესების არ გაგება არ გვევლინება ჩვენს სინამდვილეში. როგორც სახელმწიფო აპარატის ბიუროკრატიზმი, ეს უკანასკნელი გვევლინება ჩვენ, მხოლოდ როგორც ჩვენი სახელმწიფოებრივი პრინციპების საწინააღმდეგო მოვლენა. როგორც მისი არსებითი დამახინჯება. ვინაიდან საბჭოთა სახელმწიფოებრივი მმართველობის და მისი აპარატის ბუნება დაფუძნებულია ფართო მშრომელთა მასების მასში მონაწილეობაზე, სრულიად სამართლიანად აღნიშნავს ამხ. იაკოვლევ ვერტილში: „ლენინი ბიუროკრატიზმთან ბრძოლის შესახებ“ („Большевик“ № 2. 1927 წ.) სადაც ამბობს, რომ ამხ. ლენინი თავის განცხადებაში და ფორმულებში აღნიშნავდა არა ბიუროკრატიზმის არსებობას, არამედ მხოლოდ სახელმწიფოს ბიუროკრატიულ დამახინჯებას და კერძოთა და დამახინჯებას მისი აპარატის მასიური ბუნებისა და ხასიათის. აეროლოთ ამხ. ლენინის კარგად ცნობილი. განმარტება ჩვენი სახელმწიფოს სოციალური ბუნების შესახებ, სადაც ის ორ კონკრეტულ ნიშანს ეხება, რომელიც ახასიათებენ პროლეტარულ სახელმწიფოს რეალურ შინაარსს: „სინამდვილეში ჩვენ გვაქვს მუშების სახელმწიფო ერთის მხრივ, იმ თავისებურობით, რომ სახელმწიფოში უმეტესობას მუშები

კი არ შეადგენენ არამედ გლეხობა შეადგენს, და მეორეს მხრივ ამ მუშურ სახელმწიფოს. სახელმწიფოს თან ახლავს ბიუროკრატიული დამახინჯება. (კურსივი ჩვენი. იხ. ტ. V XIII. ნაწ. 1 გვ. 31.). იგივე განმარტება მეორდება მის წერილშიაც „ჩვენი სახელმწიფოს ბიუროკრატიული დამახინჯების წინააღმდეგ საბრძოლველად მოუწოდებთ უპარტიო მუშებსაც. (ტ. V XIII. ნაწ. I. გვ. 124). იგივე აზრი გამოთქმული იყო გაცილებით უფრო ადრე 1918 წელში. „საბჭოთა ხელისუფლების მორიგ ამოცანებში“, სადაც ვლ. ილ. ლაპარაკობს „საბჭოთა ორგანიზაციის ბიუროკრატიულ დამახინჯებაზე“. (ტ. XV გვ. 206). ამგვარად ნათელია რომ, როცა ამხ. ლენინი ლაპარაკობს ჩვენი სახელმწიფო აპარატის ბიუროკრატიზმზე, მას მხედველობაში არა აქვს თითქოს ბიუროკრატიზმი ჩვენი მმართველობის სისტემა იყოს, მაგრამ ამავე დროს სრულიად გარკვეულად მიგვითითებს იმაზე, რომ ჩვენი აპარატი ბიუროკრატიულ დამახინჯებას განიცდის.

პროლეტარული სახელმწიფოს დიქტატორი თავისებურებათ.

ჩვენ არ შეგვიძლია აქ შევეხოთ ყველა იმ საკითხებს, რომელიც დაკავშირებულია ლენინის მოძღვრებასთან სახელმწიფოს შესახებ. აქ ჩვენ შევეხებით ლენინის თეორიის მხოლოდ ზოგიერთ მომენტებს, რომელიც უფრო საჭიროა ჩვენი თემის გასაშუქებლად სახელმწიფოს შესახებ. ლენინის ერთი უდიდესი ღვაწლი როგორც ცნობილია მდგომარეობს მარქსისა და ენგელსის „სახელმწიფოებრივი თეორიის“ აღდგენაში, ვინაიდან ეს მოძღვრება დამახინჯებული და თითქმის სრულიად მიჩმალული იყო საერთაშორისო მენშევიზმის მიერ. ერთხელ კიდევ მოვიგონოთ, რომ მარქსის, ენგელსის და ლენინის სახელმწიფოებრივი თეორიის მიხედვით, ბურჟუაზიული სახელმწიფო ინგრევა, იშლება; და ეს პროცესი ხდება რევოლუციის საშუალებით.

რევოლუცია პირველი საფეხურია სოციალისტურ მშენებლობის დასაწყისისათვის. შემდეგ მყარდება პროლეტარიატის დიქტატურის ხანა, სახელმწიფოს ეს განსაკუთრებული ტიპი, რომელიც „გადაიზრდება“ უსახელმწიფო კომუნისტურ საზოგადოებად ევოლუციის გზით.

ამრიგად, ჩვენ საქმე გვაქვს კაპიტალისტურ სახელმწიფოს პროლეტარულ სახელმწიფოდ გარდაქმნის ფაქტებთან. რომელი საზოგადოებრივი ფორმულა, რა სოციალური შინაარსი განიცდის დიქტატურ ცვალებადობას ამ გარდაქმნის პროცესში? ამხ. ბუხარინი წერს: „იმპერიალისტურ სახელმწიფოს თეორიისათვის“. რომელიც

დაწერილია ოქტომბრამდის რამოდენიმე წლით ადრე. და მოწონებულა, ამხ. ლენინის მიერ, ასე ხსნის სახელმწიფოს ამ სოციალურ შინაარსს: „სახელმწიფოს შინაარსის მთავარი ძარღვი მის ტექნიკურ ადმინისტრაციულად მართვა-გამგეობაში კი არ არის, არამედ **სოციალურ ძალთა იმ შეფარდებაშია**, რომელსაც ის ამყარებს“. (ქურ. „Революция права“ სბ. I 1925 წ. გ. 11).

კაპიტალისტური სახელმწიფო არის იარაღი მუშების, გლეხების და საერთოდ მოსახლეობის დაბეჩავენულ წრეების დასამონებლად. ის საშვალეებაა კლასიური წყობილების **განსამტკიცებლად და შესანარჩუნებლად**. როგორი ნიშნეულობა ახასიათებს პროლეტარულ სახელმწიფოს? ამაზე გვიპასუხებს ამხ. ლენინი: „პროლეტარიატისათვის აუცილებელია სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლება. ენერგიის ცენტრალიზაცია, ექსპლოატატორთა წინააღმდეგობის დასათრგუნავად და მოსახლეობის დიდ მასაზე, გლეხობის, წვრილ ბურჟუაზიისა და ნახევრად პროლეტარულ ფენებზე **ხელმძღვანელობისა** და სოციალისტურ მეურნეობის ასაღორძინებლად“. (Государство и революция, Гиз, 1924 წ. გვ. 25).

ჩვენ ვხედავთ თუ როგორ გართულდა სახელმწიფოს გაგება.

ბურჟუაზია სახელმწიფო ძალა-უფლება, იმკვიდრებს არა ბურჟუაზიის მეოხებით, არამედ იგი აბამს მუშების და გლეხების ერთ ნაწილს თავის არმიაში და მათ ამხედრებს დაბეჩავენულ კლასთა წინააღმდეგ.

პროლეტარიატს არა ჰყავს „განსაკუთრებული ძალა“ ექსპლოატაციის მოსაპოვებლად. თვით მუშები და მიკედლებული ლარბი ფენები ჰქმნიან თავის არმიას. მასა, რომელიც შეადგენს კლასს თან ერთვის სახელმწიფო ძალა-უფლებას და იგივე მასა ასულდგმულებს უკანასკნელს.

სწორედ ეს გარემოება ჰქონდა მხედველობაში ვ. ი. ლენინს, როცა მან. კაპიტალისტურ სახელმწიფოების წინააღმდეგ, სადაც ბურჟუაზიის დიქტატურა მოხერხებულად იმალება დემოკრატიის ნიღაბქვეშ. განაცხადა პროლეტარულ სახელმწიფოს შემდეგი ნიშანდობლივი თვისება: „ამ (გარდამავალ, გ. ტ.) პერიოდის სახელმწიფო, უსათუოდ უნდა იყოს **ახლად დემოკრატიული** (პროლეტარებისათვის) და **ახლად დიქტატურული** (ბურჟუაზიის წინააღმდეგ) სახელმწიფო. („სახელმ. და რევ.“).

ჩვენი სახელმწიფო, როგორც ასეთი, ჰკარგავს თავის სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობას და შინაგან საზოგადოებრივობის მეოხებით მიისწრაფის გარდაიქცეს სოციალისტურ საზოგადოებად.

სახელმწიფოს სოციალისტურ საზოგადოებად გარდაქმნის პროცესი. ენგელსს აღნიშნული აქვს შემდეგი გამოთქმით:

ჩვენ ეხლა გვაქვს სახელმწიფო, რომელიც „უკვე აღარ არის სახელმწიფო, ამ სიტყვის ნამდვილი მნიშვნელობით (ლენინი „პარტიის პროგრამის შესახებ“, 1926, გვ. 16).

ჩვენ ეხლა გაშლილი სახით აღვადგენთ პარიზის კომუნის ცდას, რომლის შესახებაც ლენინი ამბობდა: „აქ სწორედ ყურადღებას იქცევს ერთ-ერთი შემთხვევა, რაოდენობის თვისებად გარდაქცევისა“.

„დემოკრატია, ხორცშესხმული ისეთი სისრულით და მიმდევრობით, როგორითაც ეს საერთოდ შესაძლებელია, ბურჟუაზიულ დემოკრატიიდან გადაიქცევა პროლეტარულ დიქტატურად; სახელმწიფოს ნაცვლად წარმოიშობა ახალი საზოგადოებრივი ფორმულა, რომელიც უკვე აღარ არის თვით სახელმწიფო („სახელ. და რევ.“ გვ. 41). ამავე დროს ბურჟუაზია კიდევ არის, მისი მოსპობა, რასაკვირველია, საჭიროა. მაგრამ, საჭმე იმაშია, რომ „თუ ხალხის უმრავლესობა, თვითონ ამხობს თავის მჩაგვრელებს, მაშინ ამ საქმისათვის „განსაკუთრებული ძალა“. უკვე აღარ არის საჭირო.

პრიველეგიებით აღჭურვილ უმცირესობის დაწესებულებების მაგიერ (ჩინოვნიკობა, მუდმივი არმია.) თვით უმრავლესობას შეუძლია ყოველივე ამის უშუალოდ შესრულება, და „რამდენადაც მეტად ხალხური ხდება თვით სახელმწიფო ხელისუფლების ფუნქციების შესრულება, იმდენად ნაკლებ საჭიროებას წარმოადგენს თვით სახელმწიფო“. („სახელ. და რევ.“ 41). „პრიველეგიებით აღჭურვილ უმცირესობის განსაკუთრებული დაწესებულებანი“. — არის სწორედ დამახასიათებელი ნიშანი ბიუროკრატიულ სახელმწიფოსათვის.

საბჭოთა მმართველობის სისტემა გამოირიცხავს ჩინოვნიკობის ცალკე ჯგუფად ჩამოყალიბების შესაძლებლობას. ვინაიდან მისი პრინციპები მოითხოვენ ფართე არჩევითი საწყისებს, ცვალებადობას და მშრომელთა მთელი მასის მმართველობაში მონაწილეობის მიღებას.

რამდენადაც ჩვენ უახლოვდებით სოციალიზმს, რამდენადაც ჩვენ, როგორც სახელმწიფო „ეკარგავთ ნიშნეულობას“. იმდენად ნაკლები შესაძლებლობანი რჩება ბიუროკრატიულ დამახინჯებისათვის.

ლენინი პროლეტარული სახელმწიფო აპარატის შესახებ.

როდესაც ვლაპარაკობთ ბიუროკრატიულ გადახრებზე, ჩვენ ამ ეპიტეტს უფრო სახ. - აპარატს ვაკუთვნებთ, ვიდრე თვით სახელმწიფოს. სახელმწიფო და მისი აპარატი ერთი მთლიანი ერთეულია; რას გულისხმობს ვ. ი. ლენინი სახ. აპარატის მცნებაში?..

„სახ. აპარატის ხელში უპირველეს ყოვლისა, რასაკვირველია არის მუდმივი არმია, პოლიცია, ჩინოვნიკობა.“ — ამბობს ლენინი (ტომი XIV. ნაწ. II. გვ. 227).

თეორიულად უდავოა, რომ საბოჭთა ხელისუფლება არის სახელმწიფოს ახალი ტიპი, უპოლიციო, ბიუროკრატიის და არამუდმივი ჯარით, რომელიც შესცვლის ბურჟუაზიულ დემოკრატიზმს ახალ დემოკრატიით—ისეთი დემოკრატიით, რომელიც აწინაურებს მშრომელთა მასებს და ჰხდის მათ როგორც კანონმდებლებათ, ისე აღმასრულებლებათ“. (გამოც. 1922 წ. გვ. 153-154).

ამ ამონაწერში მართალია თვალში გვეჩხირება აპარატის უარყოფა. მაგრამ მხოლოდ ძველი, კაპიტალისტური სახელმწიფოთა აპარატის.

აქედან გამომდინარეობს აუცილებლობა ახალი „აპარატის შექმნისა“.

ძველი აპარატის აღვილას, რომელიც გამოიხატებოდა მუდმივ ჯარში, პოლიციაში, ჩინოვნიკობაში, — პროლეტარიატი აწყობს კლასობრივ საზოგადოების ისტორიაში ჯერ არ ნახულ აპარატს.

რაში მდგომარეობს ახალი სახ. აპარატი? „აპარატის ხელში ჩაგდება და მისი მოძრაობაში ჩაყვანა“ (მენშევიკური ფორმულა გ. ტ.) პროლეტარიატს არ შეუძლია.

მაგრამ მას შეუძლია დაამსხვრიოს ყოველივე, რაც ძველ სახ. აპარატში ატარებს ჩაგვრის ხასიათს, ხასიათს გამოუსწორებლობისა ბიუროკრატიულისა და მათ ნაცვლად დაამკვიდროს თავისი, ახალი აპარატი.

„ეს აპარატია მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭო“, სწერდა ლენინი ოქტომბრის წინა დღეებში. (ტ. XIV ნაწ. II, გვ. 228).

ამგვარად იქ ლაპარაკია პოლიციის, ბიუროკრატიის, მუდმივ ჯარის შესახებ, აქ კი სულ სხვა გვარი აპარატია.

ეს აპარატი იგივეობრად თანერთვის თვით პროლეტარულ მასას, და თავისებურად იტევს თვით თავის არსებობაში ამ მასას; საბჭოები აერთიანებს მშრომელთა ფართო მასებს.

თუ რომ საბჭოები წარმოადგენენ ახალ ფორმას გარდა მშრომელთა მასების ორგანიზაციისა, ნათელი ხდება კიდევ თუ რითი განირჩევა ახალი აპარატი ძველისაგან. უკანასკნელი, გაბატონებულ კლასების ხელში იქცევა იმ ძალად, რომელიც ანადგურებდა დაბეჩავებულთ, ჩვენი აპარატი ასეთ განსაკუთრებულ ძალას არ წარმოადგენს. „ექსპლოატატორები — ამბობს ელ. ი. ლენინი, — რა თქმა უნდა ვერ ჩაახრჩობენ ხალხს თუ ამ ამოცანის გადასაჭრელად მათ არ ექნებათ რთული მანქანა, მაგრამ ხალხს შეუძლია ექსპლოატატორთა ჩახრჩობა, ძალიან მარტივ „მანქანის“ საშუალებითაც, თითქმის, სულ „უმანქანოდ“. განსაკუთრებულ აპარატის გარეშე—შეიარაღებულ მა-

სების მარტივი ორგანიზაციით, როგორცაა მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოები." („სახელ. და რევ." გვ. 87).

განსაკუთრებულ აპარატის უქონლობა. აპარატის გაბატონებულ კლასთან, პროლეტარიატთან უაღრესი დაახლოება და ნათესაობა — აი რა ახასიათებს ჩვენი სახელმწიფო აპარატის ტიპიურობას.

საბჭოების გამომცოცხლება მთავარი ღოჯუნგია ბიუროკრატიულ გადახრებთან ბრძოლაში.

თუ ჩვენი სახ. აპარატი ეთანასწორება საბჭოებს, თუ საბჭოები წამოადგენენ მასებს. ცხადია, რომ თვით ჩვენი აპარატის ბუნება ეხმარება ბიუროკრატიულ ზოვლებებთან ბრძოლას.

აქტივობის ის შესანიშნავი ზრდა, რომელიც გამოამჟღავნა უკანსკნელმა საბჭოთა არჩევნებმა, ამტკიცებს იმას, რომ ეხლა უფრო მეტად, ვიდრე ოდესმე საბჭოები იესებიან ახალ მასებით. უახლოვდებიან მას, და იჭრებიან მის გულში.

საბჭოთა საზოგადოებრივობა ბიუროკრატიზმთან ბრძოლაში.

საბოჭები არის ნიადაგი და ბაზა ბიუროკრატიულ გადახრებთან ბრძოლისათვის, რომელიც მოაქვს ჩვენთან ძველი დროის „ჩინოვნოების“. წვრილ-ბურჟუაზიულ ტრადიციებით გაჟღენთილ ცოცხალ მასალას.

მაგრამ, საბჭოები მჭიდროდ არიან დაკავშირებულნი, მთელ რიგ მშრომელთა ორგანიზაციებთან, როგორცაა — პარტია, კომკავშირი, პროფკავშირები, კოოპერაცია, მუშ-გლეხკორები და სხვა.

ყველა ამ ორგანიზაციების ბრძოლა ბიუროკრატიზმთან მთლიანდება და მოწესრიგებულად მიმდინარეობს საბჭოების მუშაობის პროცესში.

მშრომელთა ავანგარდის კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობის ქვეშ — მასების მობილიზაცია — საწინდარია ჩვენი სინამდვილიდან ბიუროკრატიზმის ყოველგვარი ნაშთის აღმოფხვრისა.

მშრომელთა მასების თვითმოქმედებაში მთავარი აზრია ლენინის სახელმწიფოებრივ თეორიისა; იგივე, წამოადგენს ძირითად საშუალებას ბიუროკრატიულ გადახრებთან ბრძოლაში.

მენშევიზმი და პარიზის კომუნის გაცვეთილება

პარიზის კომუნა იყო უდიდესი პროლეტარული მოძრაობა, რომელსაც კ. მარქსი დიდ ალტაცებით შეხვდა, თუმცა შემოდგომაზე აფრთხილებდა პარიზის ამხანაგებს — აჯანყება დღევანდელ პირობებში სიგიჟე იქნებოდა — მაგრამ რაკი აჯანყება ტაქტით იქცა, ალტაცებით შეხვდა მას, ეხმარებოდა, იცავდა ბრძოლის დროს და დამარცხების შემდეგაც.

რითაც არ უნდა გათავდეს გმირულ პარიზელების ცდა, რომელთაც იეროში მოაქვთ ზეცის წინაღმდეგ, ახალი გამოსავალი წერტილი მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობის უკვე დაპყრობილია — სწერდა მარქსი კუგელმას.

პარიზის კომუნამ გაამდიდრა პროლეტარულ ბრძოლის ისტორია დიდი გამოცდილებით — ამიტომ იყო რომ ასე დაბეჯითებით სწავლობდა მის გაცვეთილებს მარქს-ენგელსი, ლენინი, მთელი რევოლუციონური პროლეტარიატი; უმთავრესათ კი რუსეთის, რომელმაც პ. კ. მძიმე დასკვნებზე შეისწავლა — როგორ უნდა ბრძოლა პროლეტარული რევოლუციისათვის, და როგორ არ უნდა გაიმეორა პ. კ. შეცდომები — რომლებმაც დაამარცხა ის.

მენშევიზმი, რომელმაც გააყალბა და დაამახინჯა მთელი მარქსიზმი, ცხადია გვერდს ვერ აუვლიდა პროლეტარიატის ამ დიდ გამოცდილებასაც.

განვიხილოთ პ. კ. ზოგი გაცვეთილები, შეთვისებული მარქსიზმის მიერ, რომლის დამახინჯება მოასწრო ან შეეცადა მენშევიზმი.

ჯერ ძირითადი საკითხი.

* *

მარქსის მოძღვრების ქვაკუთხედს შეადგენს, თვით მარქსის სიტყვით, მოძღვრება პროლეტარიატის დიქტატურის შესახებ.

პ. კ. საბოლოო განამტკიცა მარქს-ენგელსის მოძღვრება პროლეტარიატის დიქტატურის შესახებ, მისცა მას კონკრეტული ფორმა, სისხლ-ხორცი შეასხა; ეს იყო მარქსის თეორიის უდიდესი გამარჯვება.

მარქსი სწერდა „თუ მუშები აყენებენ თავის რევოლუციონურ დიქტატურას, ბურჟუაზიის დიქტატურის მაგიერ, რომ დაამსხვრიონ ბურჟუაზიის წინააღმდეგობა, ისინი (მუშები) აძლევენ სახელმწიფოს რევოლუციონურ და გარდასულ ფორმას“. ენგელსი 1891 წ. მარქსის „სამოქალაქო ომი საფრანგეთში“ წინასიტყვაობაში სწერს: „ბოლო დროს გერმანელი ფილისტერი განიცდის საშინელ შიშს პროლეტარიატის დიქტატურის გაგონებისას. თუ თქვენ გსურთ იცოდეთ როგორ გამოიყურება ეს დიქტატურა, შეხედეთ პარიზის კომუნას. — ეს იყო პროლეტარიატის დიქტატურა“. კაპიტალისტურსა და კომუნისტურ საწოვადოებას შორის არსებობს ერთი მგორვეთ რევოლუციონური ვადაქმნის პერიოდი, ამას პოლიტიკაშიაც შეეფარდება გარდამავალი პერიოდი.

რომლის დროსაც „შეუძლებელია სხვანაირი სახელმწიფო, თუ არა პროლეტარიატის რევოლუციონური დიქტატურა“ (მარქსი).

მარქსი სწერდა: კომუნა იყო „დიდი ხანია ნაძიგები პოლიტიკური ფორმა რომელშიც შეიძლება მომხდარიყო შრომის ეკონომიური განთავისუფლება“ (ე. ი. სოციალიზმის დამყარება შეიძლება მოხდეს პროლეტარიატის დიქტატურის ფორმებში. შედარეთ ამას მენშევიზმის „უკანასკნელი მიღწევანი“. „გამოცელებები“ „აღმოჩენები“: დემოკრატიული რესპუბლიკა არის ყველაზე უფრო ხელნაყოფი ნიადაგი მუშათა კლასის განმანთავისუფლებელ ბრძოლისა და სოციალიზმის დამყარებისათვის“ (გერმანიის ს. დ. გეინებელგის ახალი პროგრამიდან) „დემოკრატიული რესპუბლიკა არის ის პოლიტიკური ფორმა, რომელიც შეესაბამება სოციალიზმს და მასასადამე, მოგვცემს საშუალებას მომავალში ხელი მოეკიდოთ საზოგადოების სოციალისტურად გარდაქმნას“ (ეორდანი — ორი წელი 125). „დემოკრატია კმნის საშუალებას პროლეტარულ რევოლუციის მშვიდობიანურ განვითარებისას; სისხლის დაღუვრელათ, ძალადობის და იძულებითი მოქმედების გარეშე“. აჯანყებულთა და მთავრობის ჯარს შორის შეჯახებათა მაგიერ ადგილს იკებს პარტიების ბრძოლა მომხრეთა შეძენისათვის პრესის და კრებების საშუალებით. პარტიების ბრძოლა უმრავლესობისათვის სახალხო წარმომადგენლობის არჩენების დროს, და კენჭის ყრის დროს ამ სახალხო წარმომადგენლობის შიგ“ (კაუტსკი — პროლეტარული რევოლუცია გვ. 74) და თურმე ეს დემოკრატია ისეთი უებარი რამ არის, რომ მისი მოშორება სავესებით შეუძლებელი ყოფილა. „დემოკრატია უფროსია ხნით ვიდრე სახელმწიფო, თუ სოციალიზმში მიიყვანა სახელმწიფო სიკვდილამდე. მაშინ დემოკრატია სახელმწიფოს გადაურჩება“ (კაუტსკი). მასასადამე, გზა და ხიდი სოციალიზმისაკენ ყოფილა დემოკრატია, დემოკრატიული რესპუბლიკა: ენგელსი კი გვაწავლის. პარიზის კომუნასთან დაკავშირებით, „სახელმწიფო სინამდვილეში არის ყოველთვის ჩაგვრის იარაღი ერთი კლასისა მეორეთი. და ეს ითქმის დემოკრატიულ რესპუბლიკაზე არა ნაკლებ, ვიდრე მონარქიაზე“, ე. ი. დემოკრატიული რესპუბლიკა, ბურჟუაზიული დემოკრატია — არის პროლეტარიატის ჩაგვრის იარაღი ბურჟუაზიის ხელში.

კაუტსკიმ მოინდომა პარიზის კომუნის — როგორც პროლეტარიატის დიქტატურის მაგალითის დამახინჯება: მან მოიწადინა დაეხატა ~~პროგორც~~ განაჯიგოება სასიკადულო „წმინდა დემოკრატიისა“. მაგრამ მან ამ ცილისწამების, რენეგატურ ცდაში, მიიღო ღირსეული პასუხი აშხ. ლენინისაგან.

პარიზის კომ. დაამტკიცა, რომ მუშათა კლას არ შეუძლია უბრალოთ დაეპატრონოს მზა-მზარეულ სახელმწიფო აპარატს და აამუშავოს ის თავის საკუთარ მიზნებისათვის“ „ბიუროკრატიულ სამხედრო მანქანის გადაცემა კი არა ხელიდან-ხელში, როგორც ეს ხდებოდა ამდენხანს, არამედ მისი დამსხვრევა... სწორეთ ამაში მდგომარეობს ჩვენი გვირუღ პარიზელ ამხანაგების ცდა და სწორეთ ეს ძირითადი საკითხი. არა თუ დავიწყებული, პირდაპირ დამახინჯებულია II ინტერნაციონალის მიერ. მაგალითად, ეორდანიამ სავესებით ვერ გაიგო (დამახინჯა, თუ „დაავიწყდა“). ბურჟუაზიულ სახელმწიფოს დანგრევის აუცილებლობა, ვერ გაიგო მარქსის და ლენინის შეხედულება ამ საკითხზე, ვერ გაიგო

ბოლშევიკების ტაქტიკა და პრაქტიკა ამ საკითხში (სრული დაშლა ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ სახელმწიფოს, ახალის აგება „სახელმწიფოს-პარიზის კომუნის ტიპის“). მისი აზრით სახელმწიფო მზა-მზარეულათ, უცვლელათ გადადის ხელიდან-ხელში (დანგრევაზე, აფეთქებაზე, დაშლაზე. აქ კრინტიკ კი არ არის დაძრული) მან ვერ გაიგო რომ სახელმწიფოს შინაარს აძლევს, თავისებურათ აშენებს, ქმნის — თითოეული გაბატონებული კლასი: აქედან ასეთი აზრი დაებადა მას, „მზა-მზარეულათ ჩავარდნილი სახელმწიფო არ დაემორჩილება ახალ პატრონს“, მაგრამ სახელმწიფოს შეუძლია იმოქმედოს თავის პატრონისათვის ისტორიულ შესაძლებლობის ფარგლებში... ბოლშევიკების შეცდომა იმაში მდგომარეობს რომ მათ იდეალისტებდნენ წარმოდგინეს ვითომც სახელმწიფოს შეიძლება დაეხსენა ყოველივე მიზანი და ის მას განახორციელებს. ამ წინააღმდეგობამ ამოცანებსა, რომლებიც წარუყენა რუსეთის სახელმწიფოს მის მეპატრონეებმა (ბოლშევიკებმა) და მათი განხორციელების შეუძლებლობის შორის, გამოიწვია დაშლა სახელმწიფოს და საუკუნოვებით დაგროვილ სიმდიდრეთა გატაცება (ორი წელი გვ. 111). აქ მარქსიზმის ერთი ნამცეც კი არ არის, პარიზის კომუნის უდიდესი გამოცდილების გახსენებასაც კი არ აქვს ადგილი. მერმე ყალბად არის აღნიშნული, ვითომც ვინმე ჰქუაზე მყოფ ბოლშევიკს ოდესმე ეფიქროს რომ ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ „რუსეთის სახელმწიფოს“ შეიძლება დაუყენო „ყოველივე მიზანი“ მაგ. ბურჟუაზიის დათურგნის, სოციალიზმის აშენების. პარიზის კომუნის ამ უდიდესი გამოცდილების დამახინჯების მარგალიტები ბლომათ არის გაფანტული მე-II ინტერნაციონალის „ომის შემდგომ მარქსიზმში“ მაგ. კ. რენერის (ავსტრიის ს. დ.) ცნობილი შეხედულება — ეკონომიკა მერ ნაწილათ განსაკუთრებით ემსახურება კაპიტალისტთა კლასს. სახელმწიფო კი სულ მეტათ პროლეტარიატს“. ანდა გილფერდინგის დებულება: გერმანიის მუშათა კლასი შეჰყურებს რესპუბლიკას (სადაც სათავეში ზის ვილგელმის გენერალი, რომელიც რევოლიუც. მუშებს ათასობით ყრის ციხეებში ვ. ი.) როგორც თავის ქმნილებას, შემოქმედებას. ის (მუშათა კლასი) არის მატარებელი ამ სახელმწიფო ფორმის, რომელიც შეუძლებელი იქნებოდა მისი გააფთრებული დახმარების და დაცვის გარეშე“ (კომ. აკადემიის მოამბე გვ. 100, 139) ან და „ეორდანიას კურთხევით მიღებული რეზოლიუცია მენშევიკების II ყრილობაზე 1920 წ. — „სახელმწიფო გამოდის მომრიგებლის როლში. ის ნაყოფია კომპრომისების“*) ცხადია თუ ბურჟუაზიული სახელმწიფო, არა თუ სულ უფრო უახლოვდება პროლეტარიატს, პირიქით მისი შემოქმედებაა, თუ ეს სახელმწიფო ყოველ შემთხვევაში გამოდის კეთილსინდისიერ, პატიოსანი, მაქანკალის როლში — ცხადია ზედ-მეტრ ლაპარაკი იქნებოდა მისი დანგრევის, აფეთქების, დაშლის შესახებ: — ასე ამ გვარად წანართ „მიიძინა“ პარიზის კომუნის უდიდესმა გაკვეთილმა. გამოცდილებამ, ასე ამ გვარად მენშევიკმა „ჩააბარა არქივს“ მარქს-ენგელსის ეს უდიდესი მნიშვნელობის მითითება, ანდერძი, პროლეტარული რევოლიუციის და დიქტატურისათვის.

*) სხვათა შორის, ანხ. კ. ორაგველიძის საერთოდ კარგ წიგნში „ნამდვილი და ყალბი მარქსიზმი“ ეს საკითხი (სახელმწიფოს ხასიათი, შინაარსი, ბურჟუაზიულ სახელმწიფოს დანგრევის აუცილებლობა) და ამ ძირითად საკითხის გათვალისწინება ეორდანიას მიერ, საესებით არ არის გაშუქებული.

პარიზის კომუნა დაეცა თავის შეცდომების სიმძიმის ტვირთის ქვეშ. ბელადები და კომუნართა მასაც გაუღწეოთ იყო დემოკრატიული ცრუ-მორწმუნოებით, დემოკრატიულ ხატს გულმოდგინეთ ლიტანიას უკეთებდნენ, მასზე ლოცულობდნენ და ეს მაშინ, როდესაც ბურჟუაზიამ დემოკრატიული სამოსელი სულ შემოიხია, როგორც ზედ მეტი ბარგი, ხელის შემშლელი თავიდან მოიშორა — კომუნარები წამდაუწუმ „თავისუფლება, თანასწორობა, ძმობაზე“ გაჰყიდნენ. ჩვენ ვდგევართ კანონის ნიადაგზე. ჩვენ უნდა ვიბატონოთ ჩვენ მტერზე ზნეობრივი ძალით. შეუძლებელია ხელი ვახლოთ პიროვნებათა თავისუფლებას და სიცოცხლეს. კლასთა ანტაგონიზმი უკვე მოისპო; კომუნას არასდროს არ დაურღვევია საკუთრების უფლება; ასეთ ღალატს, რომელსაც ალტაცებაში მოყავს ქრისტიანული, კაცთმოყვრე „დემოკრატიული პატრიარქის“ გული — ამავე დროს მტრებზე სრულიად არ მოქმედობს. პირიქით. ათამაშებდა. შეტევის ჭნარს მატებდა მას, პროლეტარიატს კი „ართმევდა ენერგიას, აბრმავებდა მტრის წინაშე“ და პასივობას. უმოქმედობას იწვევდა. და ამით აუცილებლად ამზადებდა პარიზის კომუნის განადგურებას და ათასობით მხევრპლს. მარქსი და ენგელსი სწორეთ იმას უსაყვედურებდნენ პ. კ. რომ მან არ გამოიყენა ის დებულება, რომ გამარჯვებული პარტია აუცილებლობით იძულებულია თავის ბატონობა შეინარჩუნოს იმ ძალადობის წყალობით, რომელსაც ამყარებს მისი იარაღი“, „შეიშლო კი ასეთ დროს კომუნას, რომ არ ეღალატა თავის დანიშნულება-მოწოდებისათვის, არ დაეცვა გარეგნული ფორმა ლიბერალიზმის ეთიომკ გარშემო სუფევს მშვიდობიანობა“? პირიქით. ხშირათ კომუნა ღალატობდა თავის საქმეს, როდესაც შპიონების, მოღალატე, კონტრ-რევოლუციონერ გაზეთების და აგიტატორების წინააღმდეგ იჩენდა ასეთ დამღუპველ სირბილეს. უხასიათობას, გაუბედაობას. კაუტსკის კი ეს მოსწონს — ის გაჰყივის თუმცა პარიზის კომუნა დიღუპა — მაგრამ დემოკრატიის პრინციპები ხომ დარჩა შეუზღალველი — რევოლუტია დასამარდეს, 100,000 მუშა დაიღუპოს, ოღონდ „დემოკრატია“ ქალწული დარჩეს, ოღონდ — დემოკრატიულ ხატს არაფერი მოუფრდეს...

ის, რაშიაც მარქს-ენგელსი და მთელი რევოლ. პროლეტარიატი ხედავს პ.კ. უდიდეს შეცდომას. სისუსტეს — რომ მან არ გამოიყენა ძალადობა, ეს ისტორიის ბებია ქალი, რომ ვერ შესძლო შიშის ზარი დაეცა კონტრ-რევოლუციისათვის. წითელი ტერორით ეპასუხა თეთრ-ტერორზე, რომ გაესრონა ბურჟუაზიის წინააღმდეგობა — ამაში მენშევიკი კაუტსკი ხედავს პ. კ. უდიდეს „მორალურ გამარჯვებას“ და ამატებს. აგინებს რუსეთის პროლეტარიატს, რომელზედაც ის ზედსლავ ამბობდა „მე ბედნიერი ვარ, რომ ვლაპარაკობ რუსეთის გამართულ პროლეტარიატზე“, რომელმაც ალღო აუღო პ. კ. შეცდომებს და მშვენიერათ გამოიყენა წითელ ტერორის იარაღი, როდესაც თვით ბურჟუაზიამ აიძულა ის ბელში აეღო ეს ბასრი მახვილი.

მსოფლიო მენშევიზმმა ეერაფერი ისწავლა იმ ფაქტიდან, რომ პ. კ. ნება მისცა ბურჟუაზიას, რკინის რკალი შემოერთა მისთვის, მოეწყვიტა პროლეტარიატიდან და გლეხურ მასებიდან და შემდეგ დაეცმულიყო ბურჟუაზიის მიერ დარაზმულ გლეხურ არმიის ჩეკების ქვეშ. ლენინმა და რუს. პროლეტარიატმა მასთან მსოფლიო პროლეტარიატმა კი ეს მშვენიერად გაიგო და ჩამოაყალიბა მოძღვრებით მუშურ-გლეხურ ბლოკისა, ტაქტიკა სოფლის წაყვანა ქალაქის მეათურებით. პ. კ. უდიდესმა გამოცდილებამ მენშევიზმისათვის უნაყოფოთ ხაიარა.

სექტანტური მოძრაობა და ახალგაზრდობა

სექტანტური ორგანიზაციები (რუსეთში) აღმოცენდნენ ჯერ კიდევ თებერვლის რევოლუციამდე. იმ დროს სექტები აერთიანებდა ცარიზმისაგან უკმაყოფილო ელემენტს და „მართლმადიდებელ ეკლესიის“ უარმყოფელს. თუ რამდენად შესაშინევი მოძრაობა იყო სექტანტობა, ამას ადასტურებს მთელი რიგი სექტ. ორგანიზაციების: „მალაქების“, „ხლისტების“, „ნემოლიაკების“, „ტრიასუნების“, „ლმერთის მაძიებლების“ და სხვ.

თვითმპყრობელობის დროს სექტანტები ბურჟუაზიის პატარა ნაწილის მფარველობით სარგებლობდნენ. ასე, რომ სექტანტურ ზემოქმედების სოციალური შემადგენლობა ბურჟუაზიული იყო: მაგ. ორგანიზატორებად, მფარველებად, ფინანსიურ მზრუნველებად პოლკოვნიკი-მემამულე პაშკოვი, ლორდი რეიტოკ, ბარონი კორფი, გრაფინია შუვალოვა და სხვ. იყვნენ. ძველ წესების მომხრეთა სექტის ორგანიზატორებად ბოიარები იყვნენ: (სტრეშნევეები, სოკოვინები, პატიომკინები) ბაპტისტურ ორგანიზაციებს ხელმძღვანელობდნენ მილიონერი მაზაევები; ვაჭარი პავლოვი (თანამედროვე ბაპტისტების ორგანიზატორის და იდეურ დირიჟორის — პავლოვის მამა) და სხვ.

ასე, რომ თავისთავად ნათელია თუ რას წარმოადგენდა სექტანტური ორგანიზაცია და როგორი იყო მისი ეთიკური ფიზიონომი. თვითმპყრობელობის ეპოქაში.

ბოლო ხანებში საბჭოთა კავშირში სექტანტურ ორგანიზაციების მუშაობა შესაშინეად გაძლიერდა. რომელმაც ყურადღების ცენტრი სოფლის ახალგაზრდობაზე გადაიტანა და ნაწილობრივ კომკავშირზე.

კავკასიაში დღემდე არსებობს სექტა ე. წ. „ტრიასუნები“-ს. აწყობენ ტრადიციულ ღამის ლოცვებს. სექტის ხელმძღვანელთან ღამლამობით იკრიბებიან მამაკაცები და ქალები (სექტის წევრები). იმოსებიან განსაკუთრებული „ანგელოსის“ სამოსში, ლოცულობენ... რაც ყოველთვის თავდება ისტერიულ ორგანიზმით და გარყვნილებით.

— ყოველგვარი გულითადი ლოცვა მისაღებია ღმერთისათვის — იტყვიან სექტანტები...

იშველებენ რა პროპაგანდის ასეთ იარაღს ჰპირდებიან მრევლს „ზეციურ სიკეთეს“ მომავალში და ბოლოს უხვად აბნევენ იაფფასიან რელიგიურ ბროშიურებს.

სექტანტებმა შესძლო თავიანთ ორგანიზაციებში არა მარტო მოზრდილების ჩათრევა. არამედ — ახალგაზრდობის ნაწილისაც. უკანასკნელს აინტერესებს რასაკვირველია არა ლოცვა, არამედ მუსიკა, სიმღერა და სხვა გასართობანი. (მოწყობილი მაგ. ბაპტისტების მიერ); არის ჯგუფი ახალგაზრდობის, რომელიც შედის სექტაში. რათა უფრო მოხერხებულად მიეცეს გარყვნილების სტიქიას.

ახალგაზრდობის ნაწილის სექტანტებისადმი ლტოლვას განსაკუთრებით ხელს უწყობს ბაპტისტების აგიტაცია: საეკლესიო ლოცვების და ხუცების უარყოფა. — ვინაიდან ეკლესია და ხუცები არ სწამთ მამასადამე უღმერთოები არიან — ხშირად შემცდარ წარმოდგენის არიან სექტანტებზე.

გადამეტებული არ იქნება თუ ვიტყვით: დღეს შემჩნეულია სექტანტების გაძლიერებული ზრდა ახალგაზრდობის ხარჯზე. სექტანტურ „მოძრაობისაგან“ ყველაზე უფრო იჩაგრებიან ბნელი, უკულტურო გლეხები, ასე. მაგ. „ღმერთის მაძიებელთა“ სექტაში შესვლის მსურველი. „წესდების“ ძალით მოვალეა საზოგადოების „ხაზინაში“ თავისი ქონება მოათავსოს. სწორედ აქაა „გაიმასქნების“ ფესვები. ეშმაკურ აპარატის ოინები. არსებულ წესდების ძალით, ყოველი სექტანტი ორგანიზაციიდან გამოსვლის შემთხვევაში ჰკარგავს თავის ქონებას. რაც მიდის „საზოგადოების“ სარგებლობაში.

— შენი პატიოსნებისათვის (ცხადია, მათ ხომ ქონება დაუტოვა!) ღმერთს შენს ცოდვებზე შევევედრებით — სომხეთშიაც არსებობს ე. წ. „მალაკან-პრიგუნების“ სექტა. ნორ-ბაიაზეთის მაზრაში: ლოცვის დროს სექტანტები ხტუნავენ ენერგიიდან დაცლამდე, რითაც თავიანთი თავი ექსტაზში მოჰყავთ და „წმინდა სულს“ უკავშირდებიან. ამ დომხალში მონაწილეობას იღებს არა მარტო მოზრდილი ელემენტი. არამედ — 7-10 წლის მოზარდებიც. ძალზე უხეშია და პრიმიტიული მოტყუება, ძალზე უხეშად გეცემა თვალში რელიგიის მთელი ფაღში და სისაძაგლე. არც საქართველოა ამ მხრივ სახარბიელო მდგომარეობა. ჩვენშიაც ბოლო ხანებში ათამაშდა ევანგელისტურ მოძრაობის ტალღები. ამ დღეებში ამ სტრიქონების ავტორს მოუხდა ყაზბეგის ქუჩაზე გავლა და ერთმა აბრამ დარხმა მისი ყურადღება. აქ ოდესღაც იყო „საბაკალეო სავაქრო“. შემდეგ მგონი სამკითხველო, დღეს: „ვერის ქართველ სახარების ქრისტიანეთა საზოგადოება“. „და-ვინტერესდი“. შევედი შიგ, ხალხით გაქედილი. ახალგაზრდობის საკმაო პროცენტი. დაიწყა „პროპაგანდა“. ო! ევანგელისტები ყველანი საბჭოთა პლატფორმაზე დგანან“. თითქმის ყველა ქრისტიანი — კომუნისტები არიან“. მათ ყოველ რაიონში განყოფილება აქვთ და „აგიტატორების“ აპარატი და მოხერხებით აკეთებენ თავიანთ საქმეს.

მთავარ კონტინგენტს შეადგენს: ობიექტულური ელემენტი და ახალგაზრდობის თვალსაჩინო პროცენტი.

გაძლიერებული ზრდა სექტანტობისა სოფლად. ქალაქად და მისი შესამჩნევი გავლენა ახალგაზრდობაზე გვაიძულებს მოვკიდოთ ხელი გადამწყვეტ ბრძოლის ორგანიზაციას, ეკლესიის ამ მასიურ შეტევის. „რეფორმა“-ქნილ რელიგიის წინააღმდეგ, აუცილებელია ჩვენი პროლეტარული საზოგადოებრიობის აზრის დარაზმვა ამ საკითხების ირგვლივ, ვინაიდან ამას თხოულობს ახალგაზრდობისათვის ბრძოლის, ახალგაზრდობის იდეურ დაპყრობის პრობლემა.

„გაშლილი კლასიურ წინააღმდეგობანი და ახალი ბურჟუაზიის ზრდა ქალაქად და სოფლად ამავე დროს... ახალგაზრდობისათვის ბრძოლასაც ნიშნავს“. როდესაც ახალგაზრდობისათვის გაშლილი ბრძოლა სწარმოებს ასეთი ტიპის მოვლენებს გვერდს ვერ აუხვევთ. გავიხსენოთ ახალ ბურჟუაზიის იდეურ დირიჟორის პროფ. უსტრიალოვის მოსაზრებათა რგოლი:

„ახალი ცხოვრება აჩენს ახალ ადამიანებს... ახალი ფაობა იზრდება ახალს. რევოლიუციონერ ატმოსფერაში. უკეთ რევოლიუციის შემდეგ ყოფაში. რევოლიუცია მისთვის უპირველეს ყოვლისა — ყოფაა, რევოლიუციის კულტი — სახელმწიფოებრივი კულტი... დღევანდელი ახალგაზრდობა სწავლობს რევოლიუციას სახელმწ. სკოლებში. არ ამზადებს მას ქერქვეშ და არ ოცნებობს მასზე ჟენევის დახუთულ ყავახანებში... იგი რადიკალურად ირჩევა არა მარტო რევოლიუციის წინა ეპოქის ახალგაზრდობისაგან. არამედ აგრეთვე რევოლიუციონერთა უფროს თაობისაგან. იგი თავდადებულია რევოლიუციისათვის, მაგრამ სხვანაირად არ ქმნიდა მას. ხოლო იღებს მზა-მზარეულად. იგი არ იტანჯებოდა მისთვის. მხოლოდ გაბედნიერებულია მისით. არ განიცდის ენტუზიაზმით რევოლიუციონერ ბრძოლებს. ხოლო უქმობს ენტუზიაზმით კალენდრის მიხედვით რევოლიუციონერ უქმეებს“.

უნდა ვაღიაროთ, რომ „სმენავეს“-ელთა ოქროპირის მოსაზრებათა კომპლექსი ნაწილობრივ სიმართლეს წარმოადგენს.

რატომ დასჭირდა მოყვანილი სტრიქონების დაწერა მოქ. უსტრიალოვს? რა განათებას აძლევს ამ მოვლენას ხარბინელი პროფესორი? საითკენ არის გამიზნული მისი „ანალიზი“?

პირველ პლანზე იჭრება ახალი ბურჟუაზიის კლასიური სულისკვეთება:

საბჭოთა მშრომელ ახალგაზრდობის დიდ უმრავლესობას არ გაუვლია არალეგალური ლენინური სკოლა. მოკლებულია რევოლ. გამძლეობას და მისი იდეური დაქანება, სოციალური გადაგვარება ძნელი არაა. (ო)

ეს უნდა ახსოვდეს ყოველ ჩვენგანს. კლასთა ბრძოლა მიიმართება თავისი დიალექტიკით... და ბუნებრივია ახალგაზრდობისათვის ბრძოლის საკითხიც პირველ პლანზე სდგას.

რასაკვირველია მათი „იმედები“ — ილიუზიაა. საბჭოთა ახალგაზრდობა თავისი ბელადით კომკავშირით — ლენინურ პარტიის საიმედო ცვლაა; მაგრამ ეს არც იმას ნიშნავს, რომ საბჭოთა ახალგაზრდობაში არ მოიპოვებოდეს მერყევი ფენები. ამ შემთხვევაში ჩვენი ამოცანაა ამ მერყევი ფენების იდეური დაპყრობა და მეორეს მხრივ ჩვენს რიგებში რევოლ. კლასიურ სიმტკიცის კიდევ მეტი განმტკიცება. იდეოლოგიურ ბრძოლის გაცხოველებს და გაუმჯობესებას. რათა მერყევი ელემენტი სამუდამოთ არ ჩამოშორდეს ყოველ შემთხვევაში „საბჭოთა პლატფორმას“ და არ მოექცეს უსტრიალოვის „იდეურ არეში“.

ახალგაზრდობისათვის ბრძოლის გაშლილ ფრონტზე ბოლო ხანებში რელიგიაც სათანადო მანევრებს აწყობს. ახალი ბურჟუაზიის და „უკმაყოფილო“ ელემენტის მორალურ და ნივთიერ დახმარებით. რის გამოც შესაძლებელია ახალგაზრდობის ზოგიერთ ჯგუფების საზოგადოებრივ — პოლიტიკური აქტივობა არა კომუნისტური გზით წავიდეს. ახალგაზრდობის სექტანტობისაკენ. ევანგელისტებისაკენ ლტოლვასთან ნაყოფიერი ბრძოლა უმთავრესად კულტურულ აღმზრდელობითი მუშაობის ხარისხზეა დამოკიდებული; მთავარი როლი ეკლეთენის საკლუბო მუშაობას. განსაკუთრებული როლი ამ მძიმე მუშაობაში კომკავშირმა უნდა ითამაშოს კულტურულ-განმანათლებელ მუშაობის გაძლიერებით. დასვენების და გართობის ჯანსაღ სადამოების ორგანიზაციით. საერთო საკლუბო მუშაობის ფორმების და მეთოდების გაუმჯობესებით ჩვენ უნდა შევქოთ ჩამოვაშოროთ ახალგაზრდობა სექტანტურ. ევანგელისტურ საზოგადოებებს და ჩავაბათ ჩვენი კავშირის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში, ამას გვიკარნახებს ახალგაზრდობისათვის გაშლილი ბრძოლის კლასიური და პოლიტიკური ამოცანები.

თეთრი ტერორის ზრდა, მისი მიზეზები და მის წინააღმდეგ ბრძოლა

„თეთრი ტერორი“. მუშათა ორგანიზაციების დარბევა. ციხე, გადასახლება. სიკვდილით დასჯა — ახალი მოვლენები არ არის. ეს მოვლენები კაპიტალიზმის თანდაყოლილი სენია კაპიტალისტურ რეჟიმს მთლიანად შეიძლება ეწოდოს „თეთრი ტერორის“ რეჟიმი. ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებრივ სისტემას, კი „თეთრი ტერორის“ სისტემა. ამ სისტემის გარეშე ისე წარმოუდგენელია კაპიტალიზმის არსებობა, როგორც თევზის არსებობა უწყლოთ. მაგრამ „თეთრი ტერორის“ რეჟიმი სხვადასხვა დროს სხვადასხვა სახეს ღებულობს. ხანდიხან იგი ნილაბ ქვეშაა ამოფარებული. დემოკრატიის, ქმობა-ერთობის ქურქშია გახვეული. ხანდიხან კი შიშველი სახით სდგას მუშათა კლასის წინააღმდეგ. დროგამოშვებით „თეთრი ტერორის“ ტალღა შენეულდება. იმიტომ რომ უფრო ახალი, მძლე ძალებით გადავიდეს შემდეგ შეტევაზე.

„თეთრ ტერორს“ ბურჟუაზია მოქნილად აწარმოებს. ამას საუცხოვოთ ახერხებს ის მისი სხვადასხვა სახის რეზერვების და პარტიების დახმარებით. მას ყავს ორი ერთგული ძალა, რომელმაც იხსნა იგი ომის და მის შემდგომ პერიოდში. ეს ორი ძალაა ფაშიზმი და სოციალ-დემოკრატია.

ფაშიზმი და სოციალ-დემოკრატია ბურჟუაზიის მარჯვენა და მარცხენა ხელებია. ის ხან ერთს ამოძრავებს და ხან მეორეს. იმის მიხედვით, თუ რომელი რა დროსაა საჭირო. როდესაც საჭიროა მუშათა კლასის თვალების ახვევა, ეკონომიური კრიზისისა და უმუშევრობის სიმძაფრის დროს მასების მოტყუება — ამ დროს ის იყენებს სოციალ-დემოკრატიას, მენშევიზმს და მის წრეგადასულ ერთგულებას.

როდესაც საჭიროა გაძლიერებული მუშათა მოძრაობის განადგურება მოსალოდნელი რევოლუციონური საფრთხის თავიდან აცილება, ერთი სიტყვით აქტიური თავდასხმა მუშათა კლასზე — ბურჟუაზია ნილაბ იხდის და ფაშიზმის შეუფერადებელ ულმოებელ სახიფათო გვევლინება.

თანამედროვე საფეხური მსოფლიო ბურჟუაზიის ბატონობისა — ხასიათდება თეთრი ტერორის გაძლიერებით, მისი ახალი ტალღით.

თეთრი ტერორი მძვინვარებს დღეს მთელს მსოფლიოში. დამოკრატის გვირგვინით შემოსილი ქვეყნებიც გადაქცეულია კაპიტალისტურ ეკონომიკის კაზარმათ, სისხლის ღვრის მოედნათ. ვის შეუძლია ეხლა ექვი შეიტანოს მასში, რომ ბურჟუაზიული დემოკრატია არის თეთრი ტერორის გასაღების ყველაზე კარგი ფორმა. მაგრამ პირველობა მაინც ფაშისტურ ქვეყნებს ეკუთვნის.

თეთრი ტერორის ახალი ტალღა დაიწყო ფაშისტური იტალიიდან. განა შეიძლება სხვანაირად რომ ყოფილიყო? ყოველგვარი სისაძაგლის, სპონინგების წყარო ხომ ფაშიზმი და მისი კლასიკური ქვეყანა, იტალია უნდა იყოს?

თეთრი ტერორის ახალი ტალღის საბაზი იტალიაში შეიქმნა უკანასკნელი თავდასხმა (გასული წლის მიწურულში)—მუსოლინიზე. თავდასხმა ამ ტირანზე არ ყოფილა მოწყობილი კომუნისტების მიერ, რაგან კომუნისტური პარტიების ტაქტიკა არ არის ტერორი; იგი წვრილ ბურჟუაზიულ პარტიებს ახასიათებს. კომუნისტური პარტიები ებრძვიან მთელს კაპიტალისტურ სისტემას. ტერორს, კი იმდენი შედეგები არ მოაქვს, რამდენიც ზიანი. რაგან ტერორი აძლევს საბაზს ბურჟუაზიას მხედური თავდასხმები აწარმოოს მუშათა კლასზე და მის პარტიებზე.

თავდასხმა მუსოლინიზე მხოლოდ ფორმალური საბაზი იყო. საიდანაც იწყება საშუალო საუკუნოების ველურობა. ფაშიზმის რეპრესიები უმთავრესად კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგაა მიმართული, მაგრამ მისი მწვავე სუსხი გადასწვდა დემოკრატებსა და მაქსიმალისტებსაც. ტერორის ფიზიკური მსხვერპლი გახდა 161 რევოლუციონერი, რამდენიმე ასეული დაქრილი, დატუსაღებული კი იქნა თავდასხმიდან დღემდე 25000-მდე კაცი. აქედან ორი დღის განმავლობაში (2-დან 4 ნოემბრამდე) მუსოლინის სატრაპებმა ციხეში პოაში წყვდიეს 5.000-მდე კაცი. ეს ორ დღეში!

კომუნისტური პარტია კანონს გარეშეა გამოცხადებული. კომუნისტური გაზეთები დახურულია. ოპოზიციის 128 დეპუტატს წაართვეს დეპუტატის უფლება და ხმელთა შუა ზღვის კუნძულებზე გადაასახლეს. მათ რიცხვში არიან კომუნისტები გრამლი, ბორდიგა მოლინელი და სხვები. გადასახლებულნი გამოცხადებულნი არიან მძევლებათ. ფაშისტური გაზეთები არ მალავენ, რომ თუ კიდევ „მოხდა თავდასხმა“ მძევლები გამოეცლებიან სიცოცხლესო.

გადასახლება ჩვეულებრივი მოვლენაა იტალიაში. არავითარი სამართალი ამისათვის საჭირო არ არის. საკმარისია მხოლოდ რომელიმე გაზრწნილი აგენტის დაბეზლება.

17 დეკემბერს ღამით პატარა ლიტვაში მოხდა ფაშისტური გადართილება. რასაკვირველია, ეს მოხდა ინგლისის იმპერიალიზმის

კარნახით. რომელსაც სურს რკალი შემოარტყას საბჭოთა კავშირს ფაშისტური წურბელებით და ამგვარათ სისხლისაგან დასცალოს ის. გადატრიალების მიზნებს არ მალავენ არც ფაშისტები. ერთ-ერთი ფაშისტური გაზეთი სწერს: „უფრო სასარგებლო იქნებოდა, რომ ჩვენი ხელისუფლება მიმართავდეს საქვს აღმოსავლეთის მაგიერ დასავლეთისაკენ და შეუერთდებოდეს სახელმწიფოთა იმ ჯგუფს, ინგლისის ხელმძღვანელობით, რომელიც ძალებს იკრავს წითელი ბოლშევიზმის დასამხობათ“-ო.

ლიტვის ფაშისტებს მადა წაუხდინა ხალხოსნების და ს. დ. მთავრობის რბილმა ზომებმა „ბოლშევიკური საფრთხის“ წინააღმდეგ. მათ აღშფოთებას კი საზღვარი არ ქონდა, როდესაც საგარანტიო ხელშეკრულება იქნა დადებული საბჭოთა კავშირთან. თავისი აშკარა ავანტიურის გამართლებას ლიტვის ფაშისტები ცდილობენ. იმით რომ ვითომც-და ბოლშევიკური პარტია და პროფესიონალური კავშირები დღეს ემზადებოდნენ შეიარაღებული აჯანყებისათვის. ეს არ არის მართალი. ლიტვის კომპარტიის დღის წესრიგში დღეს არ სდგას ძალაუფლების დაპყრობის საკითხი, რადგან საამისო პირობები იქ ჯერ კიდევ არაა მომზადებული. ფაშისტებს ამ მახინაციის მოწყობა დასჭირდათ. იმისათვის, რომ დაემალათ ფაშისტური გადატრიალების ნამდვილი ავტორი — ინგლისი.

ძალაუფლების დაპყრობის მეორე დღიდანვე ლიტვის ჯალათები იწყებენ არ ნახულ რეპრესიებს. პროფორგანიზაციები დარბეულია, მათი ხელმძღვანელები დაჭერილი. ოთხი საუკეთესო რევოლიუციონერი — კომპარტიის ხელმძღვანელები — კარლ პოჟელო, გრეიფენბერგი, ჩერნი და გერდისი დახვრეტილ იქნა სამხედრო სასამართლოს „განაჩენით“. ტერორი ამის შემდეგ არ ცხრება, ორ თებერვალს დახვრეტილ იქნენ — სტრუჟასი, ალექსუნა. კაზაკჩუსი ლიტვა დღეს სავსებით იმ გზაზეა, რომელზედაც მასზე ადრე შედგა ცანკოვის ბულგარეთი, რომელიც სისხლში ახრჩობს ბულგარეთის მუშათა კლასისა და რევოლიუციონური გლეხობის საუკეთესო წარმომადგენლებს. ის რაც ჩადენილია ბულგარეთში ცანკოვის მთავრობის მიერ, წარმოადგენს უმაგალითო სურათს ბურჟუაზიის შურისძიებისა მუშათა კლასზე. პროფ. ცანკოვი განაგრძობს ციხეების ავსებას და ყველა რევოლიუციონურ ორგანიზაციების ღარბევას.

პილსუდსკის პოლონეთში — არ გაივლის ერთი თვე, რომ არ ჩატარდეს რამდენიმე ათეული პროცესები პოლონეთის მუშებისა და პოლონეთში დასახლებულ ნაციონალურ უმცირესობათა საუკეთესო წარმომადგენლების წინააღმდეგ. 151-ის პროცესის შემდეგ ეწყობა 70-ის, 61, 84-ის, 57-ის, 22-ის პროცესები. დამნაშავეს სკამზე მუშები და გლეხები სხედან, რომელთაც ბრალი ედებათ ან უმუშევართა დე-

მონსტრაციის ხელმძღვანელობა. ან კიდევ კომპარტიის წევრობა. უკანასკნელ ხანებში ფაშისტურმა პოლონეთმა კიდევ ჩაიდინა აღმამფოთებელი აქტი. მიმართული დასავლეთ ბელორუსიის მშრომელთა წინააღმდეგ. პილსუდსკის თავს დაესხა ბელორუსიი მუშათა და გლეხთა გრომადას. რომელიც 90.000-მდე წევრს აერთიანებდა. რასაკვირველია ეს საფრთხეს უმზადებდა პილსუდსკის რეჟიმის განმტკიცებას და ართულებდა საერთაშორისო მდგომარეობასაც. მან. მოაწყო პროვოკაციული თავდასხმები მასზე და მოითხოვა გრომადის სრული ლიკვიდაცია. პილსუდსკი დღეს ცდილობს თავისი დასაყრდენი ბაზის გაფართოებას: ეს ჯალათი იქამდეც კი მივიდა, რომ გადმოისროლა ყველა პარტიები გაუქმების ლოზუნგი, რომ ამით გაამდიდროს თავისი პოლიტიკური კაპიტალი. სხვა პარტიების აქტიური ელემენტების თავის სასარგებლოთ გამოყენების მიზნით.

რუმინეთს მთელი რიგი წლების განმავლობაში სტანჯავს გენ. ავერესკუს მძიმე რეჟიმი. რუმინეთის ფაშისტები აწყობენ პროფესიონალურ ორგანიზაციების დარბევას, რასაკვირველია მთავრობის კარნახით და მისი უშუალო მფარველობით. ბესარაბიის ხალხის შეუდრეკელი სურვილი სურვილი — საბჭოთა კავშირთან შეერთების შესახებ დღემდე ითვლება გენ. ავერესკუს მთავრობის მიერ. მძვინვარებს მთელს რუმინეთში ანტისემიტური ექსცესები, რომელსაც მხარს უჭერს მთავრობა. უკანასკნელათ, კი მთავრობამ, რომელმაც სიცოცხლეს გამოასალმა მრავალი რევოლუციონერები და მათ შორის ტკაჩენკო. — პასუხისგებაში მისცა კომუნისტური პროპაგანდისათვის რუმინეთის მუშათა კლასის და გლეხობის საუკეთესო ბელადი ბორის სტეფანოვი; მასთან ერთად ზახარესკუ, ილიესკუ და სხვები.

ბორის სტეფანოვი კომპარტიის თეალსაჩინო წევრი, საუკეთესო ეკონომისტი და თეორეტიკოსი აგრალურ საკითხში — დღეს განიდის საშინელ წამებას რუმინეთის სიგურანცში. ჯალათებს მისთვის განაჩენი მზადაქვთ. სასჯელი „მკაცრი“ იქნება.

ჩვენ არ შევეხებით მდგომარეობას სხვა ქვეყნებში. არა იმტომ რომ იქ ნაკლებ მხეცობას აქვს ადგილი. არა, თეთრი ტერორი იქ უკვე შექრილია ყოველდღიურ ცხოვრებაში და ნორმალურათ მიმდინარეობს. ამ მხრივ ის რაც ხდება ფაშისტურ ქვეყნებში და ბალკანეთზე — არაერთარ გამოჩაყლის არ წამოადგენს.

რა არის **მიზეზი** თეთრი ტერორის ასეთი ზრდის? თეთრი ტერორის ზრდის მიზეზები თანამედროვე კაპიტალიზმის მომავალ მდგომარეობაში უნდა ვეძებოთ.

არის სამამდე მიზეზი, რომელიც უკარნახებს ბურჟუაზიის გააძლიეროს თეთრი ტერორი. ეს მიზეზებია:

1. მუშათა კლასის კლასობრივი გამოფხიზლება — კაპიტალის შეტევის პირობებში.

2. საბჭოთა კავშირზე თავდასხმის განზრახვა და

3. სოციალ-დემოკრატიის მოღალატეობა მუშათა კლასისადმი (რაც ხელს უწყობს თეთრი ტერორის გაძლიერებას).

კომუნისტურმა ინტერნაციონალმა დიდი ხანია აღიარა, რომ კაპიტალიზმს ემჩნევა ნაწილობრივი. მერყევი სტაბილიზაცია, ოდნავად წელში გამართვა. კომუნისტური ინტერნაციონალი ყოველთვის ამბობდა იმას, რომ ეს სტაბილიზაცია არ არის მყარი, რომ მას დამპალი საფუძველი აქვს.

კაპიტალიზმის სტაბილიზაცია უმთავრესად არ არის მტკიცე ინიტომ, რომ იგი ხდება ევროპაში მუშათა კლასის შევიწროების და უმუშევრობის ზრდის წყალობით. მთელი რიგი ქვეყნების მდგომარეობის გაუმჯობესება შედეგია მცირე ხელფასის, უმუშევართა რიცხვის ზრდის და სხვა. ამაში დღეს ექვსი შეტანა შეუძლებელია.

კაპიტალიზმი ვერ მიაღწევდა ამ მერყევი სტაბილიზაციასაც კი, რომ შეტევა არ ეწარმოებია მუშათა კლასზე. მაგრამ კაპიტალის შეტევა — იწვევს მუშათა კლასის გამოფხიზლებას: მისთვის აშკარა ხდება, რომ კაპიტალიზმის გაღონიერება მის ხარჯზე ხდება. აქედან იწყება მუშათა კლასის გამემარცხენების პროცესი, რომელიც უკვე დაიწყო. ჩვენ მოწამე ვიყავით ინგლისის უძრავი მუშათა მასის აბოზოქრების, უდიდესი გაფიცვის, რომელიც დამარცხებულ იქნა ხელმძღვანელთა ლალათით. ჩვენ ვხედავთ რომ იზრდება მასებში კომპარტიების გავლენა და ჩქარის ტემპით მიმდინარეობს გამემარცხენების პროცესი ყვითელი პროფკავშირების საღ ნაწილში ერთიანი მუშათა ფრონტის იდეა თანდათან იკიდებს ფეხს.

ბურჟუაზიას კარგათ ესმის, რომ მუშათა კლასში დაწყებული გამემარცხენება. მისი რევოლუციონური დარაზმვა — მას საფრთხეს უმზადებს. მან კარგათ იცის რომ ზრდა მუშათა მოძრაობისა დაიწყო და შეუჩერებლად წავა წინ. სანამ მიაღწევდეს საბოლოო გამარჯვებას: ამიტომ ცდილობს ის შეაჩეროს გამემარცხენების პროცესი. ვხა შეუბორკოს ისტორიულ განვითარებას. დაავიანოს და შორეული მერმისისათვის გადასდოს იგი. ამისთვის ცდილობს ის მოაცილოს მუშათა კლასს მისი თავი და ტვინი — კომუნისტური პარტიები და ამით უზრუნველყოს თავისი ბატონობა. სწორედ ამიტომ მიმართავს ის თეთრ ტერორს.

თეთრი ტერორი არის იარაღი მუშათა კლასის გამემარცხენების წინააღმდეგ. მაგრამ ბურჟუაზია სცდება. თეთრმა ტერორმა შეიძლება დროებით შეანელოს მუშათა კლასის გამოფხიზლებისა და დარაზმვის პროცესი. მაგრამ მას არ შეუძლია ჩაეკლას იგი. საბოლოო ანგა-

რიშში თეთრი ტერორი წარმოადგენს მუშათა კლასის ინტერნაციონალური დარაზმვის და აღზრდის უშესანიშნავეს აკადემიას. სკოლას, საიდანაც ის ლებულობს „მწარე“ გაკვეთილებს და სწავლობს ძალაუფლებისათვის ბრძოლას. საბჭოთა კავშირის მუშათა კლასმა განვლო თეთრი ტერორის ხანა. დღეს ის მხოლოდ შავბნელი წარსულის მოგონებას ეკუთვნის. ამ პერიოდში მოეშადა რუსეთის მუშები და დაიპყრო კიდეც ძალაუფლება. ამავე საფეხურს გადის დღეს ევროპის მუშათა კლასი.

კაპიტალიზმის სტაბილიზაციას წინ ელობება კიდეც მრავალი ფაქტორები. უმთავრესია: სოციალისტურ საბჭოთა კავშირის არსებობა და ჩინეთის რევოლიუცია, რომელსაც საერთაშორისო მნიშვნელობა აქვს. ბურჟუაზია ეძებს ბაზარს, კოლონიებს, უამისოდ მისი დღეები დათვლილია. კოლონიები კი იბრძვიან განთავისუფლებისათვის. განმათავისუფლებელი მოძრაობის გამარჯვება ჩინეთში ნიშნავს მთელი აზიისა და აფრიკის აბოპოქრიფას დამპყრობელ იმპერიალისტთა წინააღმდეგ. ამიტომაც მოწადინებული ბურჟუაზია სისხლში ჩაახრჩოს ჩინეთის რევოლიუცია. მაგრამ ამაოდ. ის ამას ვერ შესძლებს. საბჭოთა კავშირის ბაზრის ჩამოშორებაც დიდ გამოუვალ მდგომარეობას უქმნის ბურჟუაზიას. პირველი სოციალისტური სახელმწიფო. მთელ ქვეყნის დაჩაგრულთა იმედი — მოსვენებას არ აძლევს მას. ამიტომ აწყობს ის საშინელ გეგმებს საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. ახალი ფაშისტური სოკოების აღმოცენებას ის აზრი აქვს, რომ ამით სურთ საბჭოთა კავშირის რკალის შემორტყმა. ამ საზიზღარი გეგმების წინააღმდეგაა მიმართული მუშათა კლასი, რომელსაც კარგად ესმის რომ საბჭოთა კავშირი აწარმოებს სოციალისტურ აღმზრდელობით მუშაობას და მოწადინებულია მშვიდობიანობის დამყარებით.

მუშათა კლასის ბელადები ყოველ ფეხის ნაბიჯზე ამხელენ იმპერიალისტების თვალთმაქცურ ზრახვებს. თავისი შავი ზრახვების განხორციელებას საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ბურჟუაზია შესძლებს იმ შემთხვევაში, თუ დააცხრობს მუშათა მოძრაობას. გაანადგურებს მის ხელმძღვანელ პარტიებს და მოუსპობს მათ ყოველგვარ გასაქანს. მუშათა მოძრაობის დაცხრომა მას არ შეუძლია ისე თუ არ მიმართა ძალას. **თეთრ ტერორს.**

თეთრი ტერორი დღეს ნიშნავს სამზადისს საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. თეთრი ტერორის წინააღმდეგ ბრძოლა — ესაა ბრძოლა საერთაშორისო სოციალისტური რევოლიუციისათვის. კომუნისტურ პარტიებისათვის საბჭოთა კავშირის თავდაცვისათვის. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს სოციალ-დემოკრატიის ღვაწლი თათრი ტერორის გაძლიერების საქმეში. სოციალ-დემოკრატია გამოდის აშკარა თუ ფარული ჯაშუშის როლში და თავი-

სი ბრძოლის „კომუნისტური საფრთხის“ წინააღმდეგ მადას უღვიძებს ფაშისტებს და იმპერიალისტებს. — თეთრი ტერორის გასაძლიერებლად.

სოციალ-დემოკრატია, რომელიც ჩვენ გვევლინებოდა აქამდე მუშათა კლასის მოლაღატის როლში — კვლავ ერთგულებით განაგრძობს ამ „სასახლო საქმეს“, იმ განსხვავებით, რომ იგი ეხლა აშკარა ჯაშუშის და ჟანდარმის როლში გამოდის, ყველაზე უფრო სამარცხენო იარაღია იმპერიალიზმის ხელში.

ზევით ჩვენ ვთქვით, რომ საბოლოო ანგარიშში თეთრი ტერორის რეჟიმი ბევრ რასმეს ასწავლის მუშათა კლასს, მაგრამ შეცდომა იქნებოდა თვალები დაგვეხუჭა იმის წინაშე, თუ რა დიდ განსაცდელში აყენებს თეთრი ტერორი დღეს მუშათა მოძრაობას. ამიტომ თეთრი ტერორის წინააღმდეგ მთელი ქვეყნის მუშათა კლასმა უნდა აწარმოოს შეუპოვარი ბრძოლა.

ყველაზე უფრო საშინელი მტერი მუშათა მოძრაობისა წარსულში იყო დაქსაქსვა, ურთიერთდახმარების შეუძლებლობა. თეთრი ტერორის წინააღმდეგ ბრძოლა კი დაქსაქსულად არ შეიძლება. აქ ყველაზე მეტადაა საჭირო **საერთაშორისო სოლიდარობა**.

გერმანელმა კომუნისტმა ევგენი ლევინემ, რომელსაც ბრალად ედებოდა სახელმწიფოებრივი ლალატი ასეთი სიტყვებით მიმართა ბურჟუაზიულ სასამართლოს:

„დღეს თუ არა ხვალ ამ შენობაში სხდომა ექნებათ სულ სხვა მოსამართლეებს; ეს იქნება რევოლიუციონური ტრიბუნალი და მაშინ სახელმწიფო დანაშაულისათვის დასჯილი იქნებიან ისინი, რომელნიც დღეს იბრძვიან პროლეტარიატის დიქტატურის წინააღმდეგ“. ევგენი ლევინე ცოცხალი არ არის დღეს. ის გმირულად დაეცა ბრძოლაში, მაგრამ ეს სულისკვეთება, გამარჯვების ეს რწმენა სცოცხლობს თვითელი რევოლიუციონერის გულში. ასეთი რწმენით იბრძვიან ისინი დღეს და ჩვენმა გამარჯვებულმა ხალხმა უნდა აგრძნობოს მათ, რომ ისინი ბრძოლაში მარტო არ არიან, რომ მათ ზურგს უმაგრებს მრავალი მილიონიანი საბჭოთა კავშირი. ამის შემდეგ მათი რწმენა გამარჯვებაში ურყევი იქნება.

თეთრი ტერორის წინააღმდეგ ბრძოლას აწარმოებს სხვა რევოლიუციონურ, პროლეტარულ ორგანიზაციებთან ერთად — რევოლიუციის მეზრძოლთა დამხმარე საზოგადოება — „რემედასი“.

იგი ეხმარება დასავლეთის და აღმოსავლეთის მეზრძოლთა პოლიტიკურად, მორალურად მატერიალურად. ამ დახმარების საქმეშია ჩაბმული საბჭოთა კავშირში 5.000.000 მშრომელი. საქართველოს რემედასი აერთიანებს თავის რიგებში 80000-მდე წევრს. ყოველი დახმარება ამხნევებს და ბრძოლის ეინს უმატებს კაპიტალის კლანკებს ქვეშ

მებრძოლთ. საჭიროა გავათკეცოთ ჩვენი დახმარება, რომ ამით გავაძლიეროთ კაპიტალის წინააღმდეგ მებრძოლთა რიგები. ამისათვის კი საჭიროა მასების ჩაბმა ამ უდიდეს საქმეში.

ყოველ მუშას და გლეხს უნდა უთხრათ ჩვენ, თუ გსურს თავს არ დაგესხან იმპერიალისტები მიხედვით, დაეხმარე მათ, რომელნიც ასე შეუპოვრად იბრძვიან—იმპერიალიზმის წინააღმდეგ. თვითეულმა მუშამ და გლეხმა უნდა შეიგნოს, რომ ბურჟუაზიულ ქვეყნების რევოლუციონერთა საქმე — ეს ჩვენი საქმეა, მათი დამარცხება ჩვენი დამარცხებაა და მათი გამარჯვებაც იქნება ჩვენი საბოლოო გამარჯვება.

პოლიტიკური ეკრანი

საბჭოთა რესპუბლიკების ეკონომიური და პოლიტიკური მდგომარეობის განმტკიცება მოსვენებას არ აძლევს ევროპის კაპიტალისტურ სახელმწიფოებს და პირველ რიგში ინგლისის რეაქციონურ მთავრობას. ინგლისელ კონსერვატორთა უკიდურესი ფრთა, ეგრედწოდებული — შუბლმაგარი — მემალაროელთა საერთო გაფიცვის დაწყებიდანვე შეუდგენ გამაფრებულ კომპანიის წარმოებას ჩვენს წინააღმდეგ. განსაკუთრებით მწვავე ხასიათი ამ კამპანიამ მიიღო ბოლო ხანებში. ამის საუკეთესო დამამტკიცებელია ის დოკუმენტები, რომელიც გამოქვეყნებულ იქნა თებერვლის თვეში გაზ. „პრაედა“-ს მიერ. ამ მეტად საყურადღებო დოკუმენტებიდან ნათლათ სჩანს, რომ ინგლისის კაბინეტის ერთი ნაწილი — სახელდობრ: ჩერჩილი, ბირკენსედი და დჟონსონი ხიკი მომხრეა ჩვენთან ყოველგვარი ურთი-ერთობის შეწყვეტის; პარლამენტში კი ამ კოფმორეულ აგიტაციას ჩვენს წინააღმდეგ მეთაურობს კოლჩაკის ყოფილი თანამებრძოლი დეპუტატი ლოკერ-ლეგვსონი. ყველაზე უფრო აღსანიშნავი აქ არის ის, რომ მთელ ამ ფაშისტურ ბანდას უახლოესი კავშირი აქვს რუსეთიდან გადახვეწილ თეთრგვარდიელ საბლინთან, რომელიც ოფიციალურად იწოდება მონარქისტთა წარმომადგენლათ ლონდონში. საბჭოთა კავშირის ეს დაუძინებელი მტრები თხზავენ ათასგვარ კორებს ჩვენს შესახებ, ავრცელებენ შხამიან ფურცლებს მუშურ-გლეხურ ხელის-უფლების მოქმედებაზე და ამით სცდილობენ ინგლისის ობიექტულ მასაში შექმნან საზოგადოებრივი აზრი ჩვენთან ურთიერთობის გაწყვეტის სასარგებლოთ. იმის დასამტკიცებლათ, თუ როგორი „სიმყრალით“ არის ავსილი მათი „ლიტერატურა“, ჩვენ მოვიყვანთ ერთ-ერთი ფურცლის შინაარს:

— „ნუ თუ საბჭოები უნდა განაგებდნენ ბრიტანეთს? კიდევ დიდხანს უნდა ვლებულობდეთ ჩვენ ბრძანებას მოსკოვიდან? ნუ თუ კიდევ დიდ ხანს წითელი ოქრო ხელს შეუწყობს ანარქიას და ნიადაგს მოუმზადებს გაფიცვებს ბრიტანეთის იმპერიაში? დროა, გავიგოთ, რომ წითლები არას დროს არ დაწყნარდებიან. ისინი თქვენი პირადი მტრებია. ნუ თუ დაუშვებთ, რომ ეს გაგრძელდეს. თუ დაგვეხმარებით ინგლისიდან წითლების განდევნაში? თქვენი დახმარება შეიძლება გამოიხატოს პირად მუშაობაში, მატერიალურ შემოწირულებაში, თქვენი პირადი გავლენის გამოყენებაში და სხვ. ყოველგვარ საქმეზე მიმართეთ კომანდორ ლოკერ-ლეგვსონს, პარლამენტის წევრსა და წითლების განდევნის ორგანიზატორს“.

ინგლისელ ფაშისტების ხროვა არ კმაყოფილდება მარტო რუსეთის თეთრგვარდიელთა მობილიზაციით ჩვენს წინააღმდეგ, არამედ ისინი ამ ბინძურ საქმიანობაში „აბაშენ“ თავიანთ გულითად მეგობერებს სოციალისტურ ბანაკიდან — ქართველ მენშევიკებსაც. ავანტურისტი საბლინი ყოფილ მეფის „დიპლომატიური კორპსის უფროს“, პარიზში მყოფ გირს ლონდონიდან სწერს შემდეგს:

— „საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის აზრი მეტად პოპულიარულია აქ მყოფ ამერიკელ ნავთის მრეწველ, მაგნატთა შორის. შეიძლება ითქვას, რომ ისინი გაიღებენ საგრძნობ თანხებს, თუ ამ გზით შესაძლებელი იქნება საქართველოს განთავისუფლება“.

გამოქვეყნებულ დოკუმენტების ამ ნაწილიდანაც კი აშკარაა, რომ ინგლისის ხელანდელი მმართველი წრეები სცდილობენ ძირი გამოუთხარონ მშრომელთა ბატონობას საბჭოთა რესპუბლიკებში და ამ მიზნის მისაღწევათ ისინი არ ერიდებიან არავითარ საშუალებას.

მთელი ამ კომპანიის შედეგათ ჩვენ მივიღეთ ინგლისის მთავრობის ნოტა, რომელშიც უნდა აღინიშნოს ორი რამ: პირველ ყოვლისა გამომდევანდა, რომ ინგლისის კონსერვატორულ მთავრობაში არ არის ერთსულოვნება ჩვენს მიმართ ასაღებ პოლიტიკის საკითხებში.

როგორც ზემოდ ვსთქვით კონსერვატორთა უკიდურესი ფრთა — შუბლმაგარნი — მოითხოვენ ჩვენთან დიპლომატიურ ურთი-ერთობის დაუყენებლივ გაწყვეტას, მეორე ფრთა კი პრემიერ მინისტრ ბოლდუინის და ჩემბერლენის მეთაურობით, თუმცა არა ნაკლებ მტრულად არის განწყობილი ჩვენს წინააღმდეგ, ვიდრე შუბლმაგარნი. მაგრამ ის ითვალისწინებს ინგლისის საკმთან ბურჟუაზიული წრეების ინტერესებს, რომელც შეიძლება საგრძნობლათ შელახულ იქნეს ჩვენთან კავშირის გაწყვეთით და გაურბის ლოკერ-ლეშმსონის გზით სვლას.

რა ბრალდებებს გვიყენებს ჩვენ ინგლისის ნოტა?

ის ბრალს სდებს საბჭოთა მთავრობას იმაში, რომ მან თითქოს დაარღვია 1921 წელში ინგლისთან დადებულ ხელშეკრულების მუხლები და განსაკუთრებით მისი ის ნაწილი, სადაც ლაპარაკია, რომ „საბჭოთა ხელისუფლება მხარს არ დაუჭერს არც ერთ იმ ორგანიზაციას, რომელიც სთვს უკმაყოფილებას ბრიტანეთის იმპერიის რომელიმე ნაწილში“, ამასთან ერთად ნოტა მიგვიითთებს, რომ საკ. კომუნისტური პარტიის ცეკას პოლიტიუროს წევრები თავიანთ საჯარო გამოცვლებში ეხებოდნენ საერთაშორისო რევოლუციის საკითხს, რომ ამხ. რიკოვი იზიარებს მე-XV პარტკონფერენციის დადგენილებებს და სხვათაშორის იმ რეზოლუციასაც, სადაც ლაპარაკია იგივე მსოფლიო რევოლუციურად.

გარდა ამისა ინგლისის კონსერვატორებს მიუღებლათ მიაჩნიათ, რომ საბჭოთა მთავრობის ოფიციალური ორგანო „იზვესტია“, თავის ფურცლებზე ადგილს უთმობს კომინტერნის მოწოდებებს, რომ რუსეთის სახალხო ჯანმრთელობის კომისარი სემაშკო ლაპარაკობს რა ფიზკულტურის განვითარებაზე, აღნიშნავს მის რევოლუციონურ ამოცანებს.

საერთოდ, ინგლისის ნოტა, მთლიანად აგებულია ჩვენი გაზეთებიდან ამოკრეფილ ამბებზე და თუ გინდ ერთი კონკრეტული ფაქტის მოყვანაც კი, რაც დაამტკიცებდა ჩვენი მხრიდან 1921 წელში ინგლისთან დადებულ ხელშეკრულების რომელიმე მუხლის დარღვევას, ნოტის ავტორმა მისტერ ჩემბერლენმა ვერ შესძლო.

ინგლისის ნოტამ, თავისი უხეში ტონით, ბუნებრივად გამოიწვია მშრომელთა აღშფოთება არა მარტო საბჭოთა რესპუბლიკებში, არამედ მთელ მსოფლიოში. თვით ზოგიერთი ზომიერი ბურჟუაზიული გაზეთები ნოტას ნათლავენ, როგორც „უღლის დოკუმენტს“.

26 თებერვალს ჩვენმა მთავრობამ ინგლისს გადასცა თავისი საპასუხო ნოტა, რომელშიც ყველას დაანახა, თუ რამდენათ უსაფუძვლო და უსუსურია ჩვენს წინააღმდეგ წამოყენებული ბრალდებები. ჩვენი ნოტა „ტიენშიაგარ“ კონსერვატორებს მიუთითებს, რომ: მართალია საბჭოთა მთავრობამ იკისრა ვალდებულება არ აწარმოოს პროპაგანდა ბრიტანეთის იმპერიაში არსებულ ხელისუფლების წინააღმდეგ, მაგრამ მას არ აქვია ვალდებულება, რომ ის თავის ქვეყანაში შეეცეცავს ბეჭდვითი სიტყვის თავისუფლებას მუშებისა და გლეხებისათვის“.

ამასთან სისულელეა ფიქრი იმაზე თითქოს კომპარტიის ბელადებმა უარი უნდა სთქვან საკუთარ შეხედულებაზე საერთაშორისო რევოლუციის შესახებ, მხოლოდ იმიტომ, რომ ეს არ მოსწონთ ინგლისელ დეენტლმენებს.

ჩვენი საპასუხო ნოტა ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ — თუ მოსახსენებელი ჩვენი ზოგიერთ პასუხისმგებელ ამხანაგების საჯარო გამოსვლა ინგლისის იმპერიალისტური პოლიტიკის წინააღმდეგ, მაგალითად ჩინეთში, მაშინ ჩემბერლენს არ უნდა დაეიწყებოდა თავისი კოლეგების — ხიკს — ჩერჩილის და კამპანიის ყოვლად ღვაძლიანი სიტყვები ჩვენი მთავრობის მიმართ, რომელსაც ინგლისის „კულტუროსანი“ მყეფავები უწოდებენ „ყაჩაღთა და კაცისმკვლელთა ბანდას“ და „სისხლის მსმელებს“.

საბჭოთა მთავრობის საპასუხო ნოტამ ნათელჰყო, რომ ჩვენ გესურს მეგობრული ურთიერთობა ყველა სახელმწიფოებთან და მათ შორის ინგლისთანაც. ამავე დროს მან ინგლისელ კონსერვატორებს აგრძნობინა, რომ დრო არის ბოლო მოეღოს ჩვენთან მუქარით და ულტიმატუმებით ლაპარაკს, რადგან ამით ჩვენი შეშინება შეუძლებელია. ჩვენ გვწყურია მშვიდობიანობა სოციალისტურ სახელმწიფოს შენებისათვის. მაგრამ თუ ვინმე მოისურვებს მშრომელთა ბატონობის საფუძვლების შერყევას, ის საბჭოთა რესპუბლიკების მუშებისა და გლეხებისაგან მიიღებს ღირსეულ პასუხს.

რა გზას დაადგება ინგლისის კონსერვატიული მთავრობა ჩვენი პასუხის შემდეგ? გასწყვეტს თუ არა ის დიპლომატიურ კავშირს საბჭოთა რესპუბლიკებთან? აი კითხვები, რომელიც აინტერესებს თითოეულ ჩვენთაგანს. მართლაც ჩვენა პასუხის შემდეგ ინგლისის მუქარით აღსაყვამ ნოტა პაერში ჩამოევიდა. მან ვერ დააკმაყოფილა ბურჟუაზიული საზოგადოების ვერც ერთი წრე: შუბლმაგარ კონსერვატორებისა და მათი დამპაშებისათვის ინგლისის ნოტა „მზდალთა სულელური ბოდეა“, ზომიერ ბურჟუაზიისათვის კი ის „უსაფუძვლო დოკუმენტი“.

ნოტის ასეთი შეფასების გასაქარწყლებლათ ჩემბერლენმა მოინდომა საქმის უფრო ფართე საფუძვლებზე დაყენება. მან დაიწყო ძებნა ახალი ასპარეზის, საიდანაც შეიძლებოდა საბჭოთა კავშირზე გენერალური იერიშების მიტანა.

ამგვარ ასპარეზათ ჩემბერლენმა ამოირჩია 7 მარტს ენენევაში გატანილი ერთლიგის საბჭოს მორიგი სესია.

აქ ჩემბერლენი შეეცადა მთლიანი ანტისაბჭოთა ფრონტი, თითქმის, ყველა საკითხები, დასმული სესიის დღის წესრიგში ტრიალებდა ამ მონენტის გარშემო.

როგორც ვიცით არავითარი ერთსულოვნება დღეს ევროპის კაპიტალისტურ სახელმწიფოებში არ არსებობს. დამარცხებული გერმანია მიდიოდა რა სესიის სხდომაზე, დაიმედებული იყო, რომ ერთა ლიგის დახმარებით ის შესძლებდა საარის ნახშირით მდიდარ რაიონის და რეინის ოლქის განთავისუფლებას საფრანგეთის საოკუპაციო ჯარებისაგან. ამ საქმეშ მას დახმარება აღუთქვა ერთა ლიგის დირიჟორმა მისტერ ჩემბერლენმა, რომელმაც სამაგიეროთ გერმანიისაგან მოითხოვა მისი აქტიური გამოსვლა ევროპის სხვა სახელმწიფოებთან ერთად საბჭოთა რესპუბლიკების წინააღმდეგ. ამავე დროს ჩემბერლენი შეეცადა გერმანია — პოლონეთის შეწყვეტილი მოლაპარაკება სავაჭრო ხელშეკრულების დადების შესახებ განეხილებია ენენევაში და ამგვარად ჩვენთვის დაეპირისპირებია მტკიცე ანტისაბჭოთა ფრონტი უახლოეს დასავლეთელ სახელმწიფოებისაგან.

მაგრამ ჩემბერლენმა აქაც სასტიკი მარცხი განიცადა.

საფრანგეთის მართველ ბურჟუაზიას არ სურს იაროს ჩემბერლენის ეკლანიზმით და შეკვეცოს საკუთარი შოვინისტური მადა. მან უარი სთქვა ჩემბერლენის

შუამდგომლობაზე გერმანიასთან მოლაპარაკებაში და არჩია უშუალოდ უკანასკნელისათვის მიემართა. ასეთივე მანერით უბასუხა ჩემბერლენის ცდებს პოლონეთშიც, რომელიც ამ ბოლო დროს იჩენს შეტ ლოიალობას ჩვენს მიმართ და უკვე პრაქტიკულ ნაბიჯებს სდგამს თავის აღმოსავლეთელ მეზობელთან ნორმალურ ურთიერთობის დასამყარებლად.

ამგვარად, ენევის კომედია ჩემბერლენისათვის მეტად სამარცხვინოდ დამთავრდა.

მან ვერ შესძლო ანტისაბჭოთა ბლოკის შექმნა და გაერთიანებული იმპერიალისტური ულტიმატუმებით და მუქარით გამოსვლა მუშურ-გლეხურ ხელისუფლების წინააღმდეგ, ენევაში ჩემბერლენს გვერდი დაუშვენა მხოლოდ იტალიამ. რომლის ფაშისტურმა მთავრობამ ეფექტის და სხვა სახელმწიფოებისათვის ანტისაბჭოთა გამოსვლის მაგალითის მისაცემით, დადასტურა ბესარაბიის რუმინეთის მიერ ყაჩაღური მოტაცება.

საუბედუროთ ვერც ამ ეფექტმა უშველა ინგლისის გარეშე საქმეთა მინისტრს: მისი მოწოდება საფრანგეთ-გერმანია-პოლონეთისადმი დარჩა ხმად მლადიდებლისა უდაბნოსა შინა.

* * *

სამაგიეროთ ახლო წარსულში ჩვენმა დიპლომატიამ მიაღწია მთელ რიგ მნიშვნელოვან გამარჯვებებს. ასეთია სავაჭრო ხელშეკრულების დადება ოსმალეთთან და ლატვიასთან საგარანტიო ხელშეკრულებაზე წინასწარი ხელისმოწერა.

11 მარტს ანგორაში ჩვენმა და ოსმალეთის წარმომადგენლებმა ხელი მოაწერეს სავაჭრო ხელშეკრულებას. ეს არის ახალი ნაბიჯი ამ ორ სახელმწიფოთა უფრო მჭიდროდ დაკავშირებისაკენ. ინგლისი არა ერთხელ შეეცადა სხვადასხვა დაპირებებით ოსმალეთი საბჭოთა რესპუბლიკების წინააღმდეგ აემხედრებია, მაგრამ ცდამ უნაყოფოდ ჩაუარა.

თვით ის ფაქტი, რომ ოსმალეთმა შეთანხმებას ხელი მოაწერა, ინგლის-საბჭოთა დამოკიდებულების გაშფავების პერიოდში, ნათლად მოწმობს, რომ ოსმალეთი კარგად არჩევს თავის მტრებსა და მეგობრებს.

ამგვარივე დამახასიათებელი ფაქტია, ლატვიასთან საგარანტიო ხელშეკრულებაზე წინასწარი ხელის მოწერა. ლატვია ჩვენი უშუალო მეზობელია და ამდენად ის მნიშვნელოვანია იმ რკალში, რომლის შემორტყმაც ჩვენს გარშემო მიზნათ აქვს დასახული ინგლისის კონსერვატიულ მთავრობას. ლატვიის მიერ ამ ჯაჭვის გაწყვეტა არის ლახვრის ჩაცემა ინგლისის იმპერიალისტურ პოლიტიკისათვის აღმოსავლეთ ევროპაში.

რას გვეუბნება ჩვენ ყველა ზემოდმოყვანილი ფაქტები? იმას, რომ მშრომელ მასებს არ სწყურიათ ახალი სისხლის ღვრა. სწორედ მათი გავლენით აიხსნება ზოგიერთ სახელმწიფოთა მშვიდობიანი პოლიტიკა ჩვენს მიმართ.

თავისთავად ცხადია, რომ ეს სრულებით არ ნიშნავს თითქმის ჩემბერლენი დაწყნარდება და ხელს აიღებს ჩვენს წინააღმდეგ ბრძოლაზე.

მაგრამ ერთი რამ კი ნათელია: სახელდობრ ის, რომ დღევანდელ მომენტში ინგლისის რეაქციონური მთავრობა ჩვენთან ვერ გაბედავს აშკარად ბრძოლას, რადგან საამისოთ არ არის ის მზად.

როგორც ზევით ვსთქვი, თვით ინგლისის საქმიანი ბურჟუაზიული წრეები გოწნობენ, რომ მათ საბჭოთა კავშირთან ომის დაწყება არამც თუ სარგებლობას

მოუტანს არამედ, პირიქით, შესაძლებელია ბატონობას ძირი გამოუთხაროს; ამიტომ ისინი არჩევენ ჩვენთან ნორმალური კავშირის აღდგენას.

გარდა ამისა, ერთა ლიგის უკანასკნელმა სესიამ ჩემბერლენს დაანახა, რომ ინგლისი ამ შემთხვევაში გარიყული დარჩება და მის ავანტიურისტულ ანკესზე არავინ ისურვებს წამოგებას.

განსაკუთრებით მხედველობაში მისაღებია ევროპის მუშათა მასების განწყობილება. ისინი უდიდესი ინტერესით აღევნებენ თვალყურს ჩვენს აღმშენებლობას და მუდამ მზად არიან პროლეტარული სახელმწიფო დაიცვან იმპერიალისტთა თავდასხმისაგან.

ყველა ეს გარემოება კარგად აქვს გათვალისწინებული ჩემბერლენს. ამისათვის არის, რომ მისი პოლიტიკა ჩვენს მიმართ ვერ მიდის ცარიელ მუჭარის იქით.

ვიმეორებ, ეს სრულებითაც არ გვაძლევს საფუძველს ვიფიქროთ, რომ ჩემბერლენი შეურიგდება თავის მარცხს. პირიქით, ის შეეცდება სხვა გზებით, სხვა საშუალებებით რევანშის აღებას. ამიტომ ჩვენ მუდამ მზად უნდა ვიყოთ მტრისათვის ღირსეული პასუხის გასაცემათ.

კანტონის ძლევამოსილი რევოლუციონერი არმია თავის გამარჯვებათა ისტორიაში შლის ახალ ფურცლებს.

პირველი მსხვერპლი, რომელიც შეიწირა კანტონის ჯარმა ეს იყო უ-პეი-ფუ. უკანასკნელის განადგურებით შეშინებულმა საერთოდ უცხოეთის და კერძო ინგლისის იმპერიალიზმმა განიზრახა ჩინეთის რეაქციონერ ძალების გაერთიანება და მისი დაპირისპირება კანტონის არმიისათვის. ამ მიზნით ვითომდა შეიქმნა მთლიანი რეაქციონერი ჯარი ჩან-ძო-ლინის ხელმძღვანელობით — ეგრედ წოდებული „მშვიდობიანობის არმია“. მაგრამ რეაქციონერების ეს შეთანხმება დარჩა ცარიელ სიტყვად, რადგან მათ შორის არ იყო არავითარი ერთსულოვნება. დამარცხებულ უ-პეი-ფუს ისე ეშინოდა ჩან-ძო-ლინის, როგორც კანტონელების, ვინაიდან ის დარწმუნებული იყო, რომ რეაქციონერების ბელადი მას ჩამოართმევდა ყოველგვარ უფლებას. სწორედ ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ, როდესაც უ-პეი-ფუ სასტიკ დამარცხებებს განიცდიდა კანტონელებთან ბრძოლაში, ის მაინც უარს ამბობდა ჩან-ძო-ლინის დახმარებაზე და თავის სამფლობელოში უკანასკნელის ჯარის შემოსვლას სასტიკ წინააღმდეგობას უწევდა. რეაქციონერების შეუთანხმებლობა სავსებით გამოიყენა კანტონის ჯარების სარდლობამ; მან შესძლო რეაქციონერ გენერლების ცალ-ცალკე დამარცხება. უ-პეი-ფუს განადგურების შემდეგ კანტონის არმიამ დაიწყო მეორე ოპერაცია შანხაის მიმართულებით. ეს შეტევა გაგრძელდა 5-6 თვე და დამთავრდა გომინდანის არმიის ბრყინველე გამარჯვებით.

კანტონის არმიამ სასტიკად დაამარცხა ჯერ სუნ-ჩუნ-ფუანი. შემდეგ ჯან-ძუ-ჩან-ი და პროლეტარიატის აქტიური დახმარებით აიღო ისეთი მნიშვნელოვანი ქალაქი, როგორიცაა შანხაი. ამას მოყვა ნანკინის დაცემა. შანხაის აღება არის ლახვარის ჩაცემა არა მარტო რეაქციონერ ჩინეთისათვის, არამედ უცხოეთის იმპერიალიზმისათვისაც, რომელიც ზურგს უმაგრებს ჩინეთის ხუნხუზებს. შანხაის აღებით ნაციონალურმა მოაზრობამ ხელი იგდო უდიდესი პროლეტარული ცენტრი. მრავალი სამხედრო არსენალებით და უმდიდრესი საბაჟოთი, რომლის შემოსავლით ამდენ ხანს ბრძოლას აწარმოებდნენ რეაქციონერი გენერლები სამხრეთის წინააღმდეგ. გარდა ამისა შანხაის და განსაკუთრებით ნანკინის აღებას აქვს ფრიალ დიდი სტრატეგიული მნიშვნელობა სამხედრო ოპერაციების შემდეგ განვითარებისათვის. ამ ეპოქა კანტონელების ხელშია შანხაი-ნანკინის რკინის გზა და მდინარე იან-ცუი, რომელშიაც თავისუფლად დადიან საზღვაო

გემებიც კი. ამ მდინარის დაპყრობით კანტონის ჯარების მთავარსარდლობას ეძლევა სრული საშუალება გააბას მჭიდრო კავშირი თავის ცალკე მომქმედ ჯგუფებს შორის.

როგორც ზევით ვსთქვით კანტონის არმიამ ისარგებლა რა არევ-დარევით რეაქციონერთა ბანაკში შესვლა მათი თითოეულად დამარცხება. ესლა ჩვენ თამაშად შეგვიძლია ვსთქვათ, რომ უ-პეი-ფუ და სუნ-ჩუნ-ფუანი არ წარმოადგენენ არავითარ პოლიტიკურ ღირებულებას ჩინეთის ცხოვრებაში. დარჩა მხოლოდ შანხაიდან უწყსრიგოდ გაქცეული ჯან-ძუ-ჩანის ნახევრად განადგურებული ჯარი და მუცდენის დიქტატორის — ჩან-ძო-ლინის არმია. აი სწორედ ამ ძალებთან მოუხდება შემდეგში გადამწყვეტი ბრძოლის წარმოება კანტონის არმიას. თუ რით გათავდება ეს სამკვდრო-სასიცოცხლო შეტაკება რეაქციასა და სახალხო-რევოლიუციონურ მოძრაობის შორის, მაზე დიდათ იქნება დამოკიდებული ჩინეთის ბედ-იზბალი, რამოდენიმე წლებით მაინც. ყოველშემთხვევაში უკანასკნელი პერიოდის მიღწევებით ჩინეთის რევოლიუციამ გადასდგა უდიდესი ნაბიჯი თავის საბოლოო გამარჯვებისაკენ.

როგორ უყურებს საერთაშორისო და პირველ ყოვლისა ინგლისის იმპერიალიზმი კანტონის გამარჯვებას? არავის ეჭვი არ ეპარება იმაში, რომ რევოლიუციონური მოძრაობის განვითარება სასიკვდილო განაჩენს უმზღებს უცხოელთა ყაჩაღურ პოლიტიკას ჩინეთში. ამიტომ არის, რომ ინგლისი და სხვა კაპიტალისტური სახელმწიფოები აუარებელ შეიარაღებულ ძალას აგროვებენ იქ. თუ უცხოელთა იმპერიალიზტურმა ნერვებმა გაუძღეს შანხაის კანტონელების ხელში გადასვლა. სამაგიეროდ მათ ვერ აიტანეს უმნიშვნელოვანესი სტრატეგიული პუნქტის — ნანკინის დაცემა და მათ რევოლიუციონური ჯარების შემოსევის ქალაქში სამხედრო გემებიდან ზარბაზნების ცეცხლით უპასუხეს. მათ დასწვეს მოვლი ქალაქი და იმსხვერპლეს 7 ათასი უდანაშაულო ჩინელის სიცოცხლე. ინგლის-ამერიკის კაპიტალის ეს შეერთებული გამოსვლა იყო უსაზიზღრესი პროვოკაცია.

„გახათლებული“ იმპერიალიზტები ცდილობენ თავიანთი ბარბაროსული მოქმედება გაამართლონ იმით, რომ თითქოს ნანკინში უცხოელთა სიცოცხლეს კანტონის არმიის შესვლით მოელოდა საფრთხე და მათ დასახსნელათ საჭირო შეიქმნა ასეთი ზომებისათვის მიემართა. მაგრამ ეს ხომ იმპერიალიზტების ჩვეულებრივი ხრიკებია. განა თვით ბურჟუაზიული გაზეთების იქაური კორესპონდენტები არ უარყოფენ ამ ზღაპარს? განა ისინი არ ადასტურებენ, რომ ევროპელებისათვის ხელი არავის უხლია? ანა რისთვის იყო საჭირო ეს ხოცვა-ჟლეტა? მხოლოდ იმისთვის, რომ კანტონის არმია წამოგებოდა პროვოკაციულ ანკეზზე და მას დაეწყო ბრძოლა უცხოელთა ჯარების წიააღმდეგ. რაც გამოიწვევდა იმპერიალიზტთა საერთო ყიფის გაერთიანებული ძალებით გამოსვლის აუცილებლობის შესახებ. მაგრამ გომინდანის არმია არ მოსტყუვდა: ის შეურიგდა მსხვერპლს — დარწმუნებული იმაში, რომ ადრე თუ გვიან ჩინელთა სისხლით გამძლარი კაპიტალისტები წარსდგებიან საკუთარი მუშათა კლასის სამსჯავროს წინაშე. იღეს ინგლის-ამერიკის იმპერიალიზტები ახალ პროვოკაციისათვის ემზადებიან. ისინი თან და თან აძლიერებენ ჯარს და ფლოტს შანხაის უცხოელთა ნაწილში.

იმპერიალიზტები ავრცელებენ ყოვლად უსაფუძვლო ხმებს თითქოს რევოლიუციონური არმია ემზადებოდეს შანხაის უცხოელთა კონცესიაზე თავდასასხმელათ. რა მიზნით ვრცელდება ეს ჭორები? ევროპის მუშათა კლასის მოსატყუილებლად, რომლის ახალ ხოცვა-ჟლეტაში ჩათრევას ლამობენ იმპერიალიზტური ყაჩაღები.

კაპიტალისტების ამგვარი პროვოკაციის ღირებულება კარგა ხანია ცნობილია ევროპის მუშათა კლასისათვის. დასავლეთის პროლეტარიატმა იცის, რომ ჩინეთის რევოლუციონური არმია იბრძვის კოლონიალური ბორკილების დასამსხვრევად. სწორედ ეს გარემოება უბოძკავს ხელებს ინგლისის კონსერვატორულ მთავრობას.

მეორე მხრივ, თვით იმპერიალისტთა შორის ჩინეთში არ არის ერთსულოვნება. თუ ამერიკა ინგლის უმშვენიერეს მხარს, სამაგიეროდ იაპონია მეტ მოთმინებას იჩენს და უყურებს თუ ვისკენ გადაიხრება სასწორი. ამავე დროს საფრანგეთი კანტონთან შემარიგებელ გზას ადგია და არ სურს ინგლისის პოლიტიკის ბრმა იარაღად გადაიქცეს. საფრანგეთის ამგვარი პოზიცია ერთგვარ შიშს იწვევს ინგლისურ წრეებში. ისინი მოელიან, რომ საფრანგეთი ნებაყოფლობით შემოუშვებს შანხაის ფრანგულ კონცესიაში კანტონელთა ჯარებს. ამიტომ ინგლისი თავისა და საფრანგეთის კონცესიებს შორის ეკლიან მავთულებს აბამს. ექვს გარეშეა რაც მეტი იქნება ასეთი უთანხმოება იმპერიალისტთა შორის მით ხელსაყრელია რევოლუციონურ მოძრაობისათვის.

ვიმეორებთ, ჩვენ დღეს ვდგევართ უდიდეს ამბების წინაშე ჩინეთში. საუკუნოებით დაჩაგრული ჩინეთი „ღრიალობს“ და უპირველეს ყოვლისა ეს „ღრიალი“ მიმართულია უცხოელ და შინაურ იმპერიალისტთა წინააღმდეგ. ამიტომ აოის, რომ მთელი ჩვენი სიმატია, მთელი მსოფლიოს მუშურ-გლეხურ მასებზე თანაგრძნობა ჩინეთის რევოლუციონურ მოძრაობისკენაა. ჩვენ ვიცით, რომ ჩინეთი იბრძვის თავისუფლებისათვის და გვჯერა, რომ ის გაიმარჯვებს.

პრიტიკა და ზიზლიოზგრაფია.

3. ლ.

გეოგრაფიკი სამეცნიერო
ზიზლიოზგრაფია

„ქართული მწერლობა“ სრულ. საქართვე. მწერალთა კავშირის ყოველთვიური ჟურნალი. წელიწადი მეორე. № 1. ტფილისი — 1927.
(რეცენზიის მაგიერ).

ჯერ კიდევ იანვრის შუა რიცხვებში გაზ. „ახალგაზრდა კომუნისტი“-ს ჟურნალებზე ჩვენ მიერ აღნიშნული იყო. რომ რევოლუციის ვერ მიღების საფუძველზე „ქართულ მწერლობაში“ გრძელდება „ობიექტიურ“ სიმართლის ძიება. მასკაში გამოწყობილ ცილინდროსანთა განწყობილება. ზედმეტი ადამიანის აღსარება, თესლის პათოსი, წარსულის რომანტიკა. „სმენა ვეხურ“ ლიბერალიზმის წამოყრანტალება; ნისლიანი ნილილიზმი, ორიგინალური მეტამორფოზები და სხვ. ჩვენ გვსურს მოცემულ მომენტში უკანასკნელ რგოლზე შევაჩეროთ მკითხველის ყურადღება: ჟურ. „ქართული მწერლობა“-ს 4-5 №-ში წარმოდგენილ იყო ნ. მიწიშვილის წერილი „ფიქრები საქართველოზე“. რამაც აამოძრავა ქართულ „ნეიტრალურ“ ინტელიგენციის ტრადიციული ეროვნული აზროვნება პერმანენტულად დაკავშირებული პატარა კახის რომანტიკულ ხეალთან და თამარ მეფის ქოშებთან. მართალია წერილი ფოსტიანა გამოგზავნილი სტამბულიდან და დათარიღებულია 1922 წ., მაგრამ „აქტუალობას“ არაა მოკლებული თუ ავტორს დაუჯერებთ: „... დიდი ხანია გვრძნობდი იმ წერილების გამოქვეყნების საჭიროებას. რომელიც მომიწერია უცხოეთიდან ამ უკანასკნელ წლებში სხვა და სხვა პირებისათვის“.....

წერილი ჟანრის მხრივ ინტიმურია. მოფიქრებული იმ უღმერთო ლამეს. როცა „სიწყნარეში უკვე მესამედ ყოვის თათრის მამალი ნაპირიდან“, ძალზე დამძიმებული ელევგით და ლირიზმით. როგორია „ფიქრები საქართველოზე“-ს განწყობილებათა მაგისტრალი?

1. „და როცა კვლავ უბრუნდება საქართველოს, მე მას ვერ ვხედავ. ვერ ვნახულობ და მეშინია: ნუთუ საქართველო მარტო ეტნოგრაფიული მოვლენაა, თანდათანობით გადაგვარებაში გადასული? როცა გადავხედავ ჩვენს ისტორიას — მე იქ ღვთის ხელს ვერ ვნახულობ. ჩვენი არსებობა დაკნევა განგებისა ჩვენს თავდღეს განსაკუთრებით ძნელი სანახავია.... ეს საუთუნე ვერ მისცემს საქართველოსას წარსულში.

2. „მე არ მინდა უარყო საქართველო წარსულში და მომავალში. მაგრამ ესე ხდება ეს. თუ ერის სახე იხატება მის შემოქმედებაში — საქართველოს სახე დღეს განსაკუთრებით ძნელი სანახავია.... ეს საუთუნე ვერ მისცემს საქართველოს ვერც ერთ პოეტს. ვერც ერთ ქეშმარიტ მწერალს.

3. საქართველო პასიური მოვლენაა. მისი ენერგია გამოწვეული იყო სხვა. მისი გარეშე მყოფ მოვლენისაგან (ენერგია კიის, როცა მას ფეხს აქეიუნ) საკუთარ შინაგან აქტივობას მოკლებული იყო საქართველო და მოკლებული იყო მამასადამე შემოქმედების პენიასაც. მოკლებულია აქედან გამართლებას. მხოფ-

ლიო გამართლებას..... მოწოდებას. ახრს. შინაარს. ამითია, რომ მშრალია და ფუფე საქართველო; აქედანაა მისი „უშვილოსნობა“ თუ ბერწობა... ყველაფერი ქართული უდღეოა... ქართული ბედი სწყდება და ტყდება ყოველთვის შუა გზაზე დაუშთავრებელი, მიუღწეველი“ და სხვ. (ნ. მიწიშვილი). ესაა მიწიშვილის ფიქრების ცენტრალური ხაზი, რაც არ რიცხავს (პარალელურად) მეორე ხარისხოვან მოსაზრებათა რგოლის არსებობას, როგორცაა: „ცისფერი ყანწები“, სამშობლო პოეტისათვის თუ პოეტი სამშობლოსათვის, რუსთაველის პრობლემა და სხვ., რაც ძირითად რევიზიას საჭიროებს და რაზედაც სამწუხაროდ უადგილობის გამო ვერ შევაჩერებთ მკითხველის ყურადღებას.

ყურნალში წარმოდგენილია საპასუხო წერილები: გრიგოლ რობაქიძის, სენით დედარიანის, ს. ჩიქოვანის და ბ. გორდენიანის. ვინაიდან ორი უკანასკნელი წერილი ზედმეტად მიგვაჩნია (გორდენიანი მართალია, როცა ამბობს: „საქართველოს ნამდვილი სახე ეხლა მოდის“) ამიტომ გაცვრით შევცხებით გ. რობაქიძის, და ს. დედარიანის წერილებს მიწიშვილის ფიქრების ირგვლივ.

გრ. რობაქიძე (იხ. „საქართველოს ხერხემალი“) ცნობილია ჩვენში როგორც „ორიგინალური“ მოაზროვნე, რაც ხშირად ცინიზმში გადადის. მოსაზრების გამმაგრებელი მორიგი ფაქტი გრ. რობაქიძის „საქართველოს ხერხემალია“, რობაქიძეს ძალზე „ემწარა“ მიწიშვილის ფიქრები! როგორ თუ საქართველო მოკლებულია გენიას? რობაქიძე შეიარაღდა „არხეოლოგიურ საქართველოთი“ და უმიზნებს მიწიშვილს! მართალია (გრძნობს რა თავის სისუსტეს) ავტორი ცდილობს დაგვაჯეროს, რომ მისი „თქმა“ არაა „ფრაზა“, მაგრამ სამწუხაროდ ეს ასეა. როგორია რობაქიძის არგუმენტები „ნილილიშმის“ გასაფანტავად? ინებეთ: ინვენტარის სია და ისიც „გაიმასქნებული“.

„ქართლის ცხოვრება“ დიდი მხატვრული ფაქტი ყოფილა მსოფლიო მასშტაბით, დავით აღმაშენებელი მარც ავრელზე ერთი წუთით დიდია, ცოტნე დადიანი?! იაკობ ხუცესი, გიორგი მერჩულის: „ცხოვრება წმ. გრიგოლ ხანძთელისა, სადაც თურმე ქართული სიტყვა ისეა მოცემული თითქო პირველ მიწას რძე სდიოდა კვლავ ძუძუებიდან ექვთიმე იოანე მთა-წმინდელები (უკაცრავად გამოგვჩა კიდევ ერთი მთა-წმინდელი სახელდობრ: გიორგი) ფერმ მცირე ამის წოსდეს „ჯვარი ვახის“ მისტიკა, ოქროს ეგრძის და შედის ლეგენდა, გიორგის ამბავი თინათინზე, სადაც ავტორი სიტყვასა და სიტყვას შუა სტოვებს“ სურნელს ქართველი ქალით „აღტაცებისას“. მოდი ახლა და ამის შემდეგ ნუ იწამებ საქართველოს მადლს და გენიას!

ამ „არხეოლოგიით“ პატვემული რობაქიძე საქართველოს ადიდებს და მარადიულობის კატეგორიაში გადაჰყავს. მთელი წერილი დატენილია პოეზიის თეორი გიორგისათვის ჩვეულ მაშალ სიტყვებით და დედალ გამოთქმებით, განათლებული სიმბოლიზმის სულით და მეტოდებით. რასაკვირველია ამ წერილს მეცნიერულ ღირებულებაზე ზედმეტია ლაპარაკი. ყოველგვარ არგუმენტაციას მოკლებული და „უჩენიკური“ ხასიათის, რომელშიაც პიროვნული ელემენტი პირველ პლანზე სდგას. ფაქტების გაზვიადება და ისეთის ორიენტაციით წარმართვა, რასაც უკარნახებდა სიმბოლისტური „სინიდიზი“. ჩვენ ძალზე დიდი... ძალზე მაღლიანი ვიყავით წარსულშიო და განა ის საქართველოს მადლი და გენია არაა?—აი რის თქმა უნდოდა პატივ. მწერალს. მართალია ძველი ისტორიაა, მაგრამ მოცემულ მომენტში რატომღაც გვაგონდება ნეტარხსენებელი იაკობ გოგბაშვილის „მეცნიერული“ რეცეპტი: „ჩვენი ღირსება ვადიდოთ, ნაკულლოვანება ვამციროთ“ ე. ი. საქართველოს ისტორიულ კულტურებში „მეცნიერების“ ადვოკატური შეფოდით მისვლა! ოდესღაც უარყოფილი მეთოდი გრ. რობაქიძემ ორივე ყურით

დაითრია და „ლამობს“ ჩვენს საზოგადოებრიობაში გასაღებას. მოქალაქე რობაქიძე, თუ საქართველო აწმყოში არას წარმოადგენს წარსულის % ვერას უშველის. ეგვიპტე, ასურეთი, სპარსეთი და საბერძნეთი დიდი ისტორიული კულტურების ხალხია, მაგრამ დღეს კოლონიებს წარმოადგენენ. ფინებს, ნორვეგიელებს, იაპონელებს და სხვ. წარსულში კაცობრიობის წინაშე თითქმის არაფერი არ მიუძღვით, ხოლო დღეს კი კულტურულ (პირობით) ქვეყნებად ითვლებიან. ასე, რომ ამა თუ იმ ქვეყნის „ბედი“ დამოკიდებულია არა არხეოლოგიაზე, არამედ ისტორიულ-ეკონომიურ პირობებზე. საქართველოს რომ დღეს მომავალი აქვს ფაქტია, საბჭოების გარეშე კი იქნებოდა მხოლოდ „არხეოლოგია“ და... კოლონია (მაგ.: მენ-შევიკური საქართველო). ეს უნდა იცოდეს ყველამ და მათ შორის „მოფილოსოფიურ“ რობაქიძემ, სხვათაშორის ამხ. მ. კოლცოვმა წამოაწყო ახალი, განსაკუთრებული კამპანია — „за голону на плечах“! აქეთკენ მიუთითებთ გრ. რობაქიძეს.

სეით დედარიანი: ე. წ. „საბჭოთა მენშევიზმის“ ტიპური ქართველი წარმომადგენელია და ამიტომ გასაგებია მისი წერილების ტონი და ბუნება. ეკამათება რა მიწიშვილს, (პირველ ნაწილში დადებითაც) მიწიშვილის მოსაზრებათა რგოლის უარყოფის პარალელურად თავშესაქცეულად ესხმის პროლეტარულ საზოგადოებრიობას. დროა სეით დედარიანმა იპოვოს მყარი პოზიცია, წინააღმდეგ შემთხვევაში თავის პატარა ლიტერატურულ დუქანსაც გამოეთხოვება.

ნიკოლოზ მიწიშვილისათვის ჩვენი გარკვეული სინამდვილე „ბურჟუაზია“, თუმცა სჯერა: „საქართველოში მოკცდა ძველი საზოგადოებრიობა... გაიწინა და გატყდა ჩვენი ეროვნული აზროვნების ტრადიციული ღერძი... ევროპა, როვორც იდეა — გათავდა... კომუნისტურმა მოძრაობამ დაჭარბა თავის წინაშეწოდებით ყოველგვარი იდეოლოგიური მოძრაობა მსოფლიოში“. ასე, რომ მიუხედავად ზოგიერთ ძიებით კუროვნებისა, როგორცაა „კულტურის საბინადრო ტერიტორიის“ გრადუსებით ზომა და სხვ. პოეტი მაინც ცდილობს გაეკრას თანდროულობას, თუმცა მისი მისვლა ნაძალადევა: „რაც არ მოხდა ისტორიულად — ეს უკვე ვიცით, რაც მოხდა ეს უნდა შევადგასოთ...“. რეალურად გაგებული ინტერესები საქართველოსი... და სხვ. რბილად, რომ გამოვთქვათ აქ უკვე პირველ რიგში იჭრება „სმენაფეხური“ ლიბერალიზმი! განა უსტრალიოვი ანალოგიურ დამოკიდებულებაში არაა საბჭოთა რუსეთისადმი, როცა გაიძახის: „ჩვენ სტაბილიზაციურ განწყობილებათა მომხრე ვართ“—ო. განსხვავება მხოლოდ ნოტების არე-დარევაშია.

მიწიშვილი შუა გზაზეა გაჩერებული: „პოვნიაში მე მიეცემა მხოლოდ საკუთარ გულს და აღზადე ესაა მიზნები, რომ მე როგორც პოეტი ჩამოვრჩი დღევანდელი ამბოხებული დროის აქტუალობას. როგორც პოეტი, მე შესაძლებელია დავრჩე წარსულში. მაგრამ მოქმედების გამშეაფხვინ და სიცოცხლის ლოგიკამ მე გამათანაწილა თანამედროებასთან, როგორც ადამიანი“ მიწიშვილი შუა გზაზეა გაჩერებული, თანადროულობა არ იღებს ასეთს „ორეულს“. გაორებულ ადამიანებს. ნუ დავივიწყებთ, რომ თვით ჰამლეტს მოსწონდა ბრძოლის და საქმის, მთლიანი ფიქტინობასი. ვიდრე ასეთ „გაორების“ მატარებელი იქნება მიწიშვილი იგი ყოველთვის გერი იქნება თანდროულობის, „ამბოხებულ დროის აქტუალობის“. ერთი მომენტი უნდა აღინიშნოს. მისი წერილები „საქართველოს (ახალი) ძიების“ დრამა ნილილისტურ პლაშში გამოწყობილ წვრილ ბურჟუაზიულ დაქაჟსულ ქართველ ინტელიგენტის. ეს ხაზი ყოველ მის ნერვში ისტორიულად გაჰყვის, ბოლო საპასუხო წერილში კი ცდილობს უფრო დაუახლოვდეს თანდროულობას: „...ეს გზაა მშრომელი ხალხის, გზა პროგრესისა და შრომის უღელე-

ბისაგენ, საერთაშორისო და ეროვნულ განვითარებისაკენ, გზა რომელიც გაანათა ოქტომბრის რევოლუციის იდეამ სოციალურ და ეროვნულ ფარგლებში“.

მიწიშვილმა ნაბიჯი წინ გადადგა, თუმცა არა სრული; თუ „ფიქრების“ ავტორი ვერ მივა მთლიანად რევოლუციასთან, ადვილი შესაძლებელია მიწიშვილი გადაიქცეს ახალი ბურჟუაზიის (როგორც არ უნდა სძაგდეს პოეტს!) სოციალურ დაკვეთის შემსრულებლად ანდა ინტელიგენციის ბურჟუაზიულ და დეკლასიურ ნაწილის იდეურ დაქსაქსულობის გამომხატველად და სათაყვანებლად. ბედი არა სახარბიელი, მაგრამ რას იზამთ!

ს. დევდარიანის ბრძოლა ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

(ბიბლიოგრაფიის მაგიერ *).

ს. დევდარიანი უკმაყოფილოა იმით, რომ კომუნისტებმა უთხრეს მას — ჟორდანისა წინააღმდეგ რამდენიც გინდა სწერე, ჩვენს წინააღმდეგ კი არაფერს დაგაწერებო. ს. დევდარიანიც ემორჩილება ბედს. ის ბოლოს და ბოლოს გე-ბულობს, რომ „ეს ბოლშევიკების ჟინიანობაზე არაა დამოკიდებული“. რომ „არის რაღაც მიზეზები თანამედროვე სინამდვილეში“, რომლის გამო ბოლშევიკები ვერ მისცემენ ნებას, დევდარიანს — მახვილი მიმართოს საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. დევდარიანი დარწმუნდა, რომ ბოლშევიკები „ამას ვერ იზამენ კიდევ; რომ მოინდომონო“.

მაგრამ ს. დევდარიანი პოლემისტია; იგი მაინც ახერხებს თავის წერილებსა და ბროშურებში ბოლშევიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას. მისი პამფლეტი, — „პასუხი ნოე ჟორდანისა“, მიმართული იყო, არა მარტო ამ უკანასკნელის, არამედ ბოლშევიზმის წინააღმდეგაც. უკანასკნელათ მან კიდევ „გაგვამდიდრა“ ახალი პამფლეტით.

რაში მდგომარეობს ს. დევდარიანის პოზიციის თავისებურება, რით განსხვავდება ის „მებრძოლი მენშევიზმის“ პოზიციებიდან? ეს განსხვავება რომ არის ამას ჩვენ არ უარყვავთ, მაგრამ ს. დევდარიანი, რომ არ დასცილება დიდ მანძილზე მენშევიზმს — ესეც აშკარაა. ს. დევდარიანს უთანხმოება აქვს საერთა-შორისო და ქართული მენშევიზმის ლიდერებთან ამ ე. წ. „მებრძოლ მენშევიზმთან“ ბოლშევიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ტაქტიკაში. პროგრამული, თეორეტიკული და სტრატეგიული უთანხმოება, კი მას არა აქვს მენშევიზმთან. ამას ის არც ფარავს.

მაგრამ გრძნობს რა კატეკის, ბაუერის და ჟორდანისა „ტაქტიკის“ გვერდით — „თავის ტაქტიკის“ სიყალბესაც. რომელიც ყალბი მენშევიკური საფუძვლებიდან გამოდის — ის კრინტს არ ძრავს ამ საფუძვლებზე, მთავარ საკითხებზე, საიდანაც უნდა გამომუშავდეს ტაქტიკა. მისი პოლიტიკური ბრძოლის საგანი უკანასკნელ ხანებში ტაქტიკის საკითხებით შემოიფარგლა, მაგრამ ზედაპირული ტაქტიკის; ს. დევდარიანს ისე ეშინია გაუცეს თავისი ტაქტიკის ძაფს — მის დასაბამამდე, როგორც ბავშს ცეცხლის.

ს. დევდარიანს უყვარდა რევოლუციის ძირითადი საკითხების დასმა — რა ხასიათისაა რევოლუცია, როგორია მისი მამოძრავებელი ძალების მდგომარეობა რევოლუციის დღევანდელ ეტაპზე, საით მიედივართ, რას ვაკეთებთ და სხვადასხვა. თუმცა მისი პასუხები რევოლუციის ძირითად საკითხებზე ყოველთვის წარმოადგენდა მეტად საცოდავ ლეჭვას იმისა, რაც მასზე ადრე უთქვამთ მენშევიზმის სხვა თეორეტიკოსებს. თუმცა მისი პასუხები უკუღმა პროპორციონალური დამოკიდებულებაში იყო საკითხების დასმასთან. მაგრამ აღსანიშნავია, რომ

*) ს. დევდარიანი. — ბრძოლა ბოლშევიზმის წინააღმდეგ. კატეკი-ბაუერი-ჟორდანია. გამ. „შრომა“. 1927 წ.

იგი ასეთ საკითხებს აყენებდა. უკანასკნელ ხანებში კი ს. დედვარიანისათვის არ არსებობს რევოლუციის ძირითადი საკითხები. რაშია საქმე, რისთვის არაფერს ლაპარაკობს ს. დედვარიანი ამ ძირითად საკითხებზე?

საქმე იმაშია, რომ ამ საკითხებში მას არავითარი პრინციპიალური განსხვავება „მებრძოლ მენშევიზმთან“ არა აქვს. თუ აქვს კეთილ ინებოს ს. დედვარიანსა და განაცხადოს ეს. მაგრამ ეს ხომ ვერაფერი არგუმენტი. ს. დედვარიანი ხომ ვალდებულია თავისი ტაქტიკა: დაუკავშიროს პროგრამას, დაამყაროს პირველი რაიონი საფუძველზე. როგორ ეგუება მერე მისი ტაქტიკა. როგორ ემყნობა ის მენშევიზმის ძველ, კარგათ ცნობილ შეფასებაზე რევოლუციის ხასიათისა და მანძირაგებელი ძალებისა? აი რაზე უნდა ვასკეს პასუხი ს. დედვარიანსა. მაგრამ იგი დიდი ხანია ვადაეჭვია გამოხმაურებას და დაეჭვია წაყრუებას. რასაც კვირველია. ს. დედვარიანი „ახალგაზრდა ბოლშევიკების“ დასმულ საკითხებზე არ ვასკეს პასუხს, განა ჩვენზე ადრე არ დაუყენა მას ეს საკითხი ცხოვრებამ? ცხოვრების დასმულ საკითხებს გაუბრძის ს. დედვარიანი და ჟურნალს გამოეხმაურება? ცხადია არა. მაგრამ ჩვენ ეს სრულიად არ გვკვირდება. ჩვენი მიზანია კარგად გაწუმარტოთ ახალგაზრდობას ს. დედვარიანის პოზიციის სრული სიყალბე.

—:—

ს. დედვარიანს მოყავს შემდეგი ამონაწერი ნ. ეორდანიდან: „როცა თეორია, პროგრამა და ტაქტიკა ერთ ხაზზე დგება, ერთი მეორეს განუყრელათ ეჯაყვება და ერთ ისტორიულ აუცილებლობას ეფუძნება, მოქმედებაჲ მიზანშეწონილია და გამარჯვებაჲ უზრუნველყოფილია“. ის ამაზე დასძენს: „სწორედ ეს აკლია ბოლშევიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას. მიტომ ვერ დგება ერთ ხაზზე თეორია, პროგრამა, ტაქტიკა, ამიტომ არ არის რწმენა მოქმედების მიზანშეწონილებაში და გამარჯვების უზრუნველყოფაში“.

ს. დედვარიანს ამით იმის თქმა უნდა, რომ მენშევიზმის თეორია და პროგრამა წმინდათა-წმინდაა, მაგრამ კალუკის და ეორდანიას ტაქტიკა არ ეფარდება მას. ამიტომ არ არის რწმენა „გამარჯვების უზრუნველყოფაში“. „ეს აკლია ბოლშევიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას“.

მაგრამ ს. დედვარიანი სცდება. კალუკის, ეორდანიას და სავრთოდ მთელი მსოფლიო მენშევიზმის დღევანდელი პოზიცია ბოლშევიზმის მიმართ — ესაა აშკარა გადასვლა იმპერიალიზმის მხარეზე საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. მათი ხაზი ბოლშევიზმის მიმართ — ოდნავათაც არ ეწინააღმდეგება არც მათ მოღალატურ მოქმედებას ათეული წლების განმავლობაში მუშათა კლასის მიმართ, არც მათ თეორიას და პროგრამას; პირიქით მათი დღევანდელი ტაქტიკა საბჭოეიბს მიმართ — ესაა მენშევიზმის აუცილებელი დასკვნა. დედვარიანი იტყვის ავანტიურა. ინტერვენცია — არაა მენშევიზმის ტაქტიკაო. მაგრამ განა უკანასკნელი ათეული წლის საქმიანობა მთლიანად ეს ავანტიურა არ იყო სოციალისტური რევოლუციის წინააღმდეგ; განა აგვისტო, ეს მენშევიზმის ლოლიკური სიტყვა არ იყო? მენშევიზმის დღევანდელ ტაქტიკაზე სწავლობს ყოველი მუშა და გლეხი თუ რა არის მენშევიზმი. ს. დედვარიანი ცდილობს შეილაშაფოს. შესცვალოს ტაქტიკა, რომ მენშევიზმს ზურგი არ შეაქციონ. მაგრამ როგორ შეიძლება იმის შეფარდება, რაც აუცილებლობით გამომდინარეობს მენშევიზმის მთელი მსოფლმხედველობიდან, მისი ათეული წლების საქმიანობიდან?

ს. დედვარიანი უსაყვედურებს „დიდ მარქსისტ თეორეტიკოსს (!?!!) ოტტო ბაუერს: „ის ვერ იძლევა მთლიან ხაზს ვერც ბოლშევიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისას, ვერც ბოლშევიზმთან შეთანხმებისას და თანამშრომლობისას“.

მაგრამ თვითონ კი რა ხაზი აქვს? ბაუერს უსაყვედურებს, თვითონ კი ხაზი არ აქვს.

განა შეიძლება ს. დევდარიანის „ბოლშევიზმთან თანამშრომლობის ტაქტიკა“ მყარი იყოს, როდესაც მისი პრინციპალური დამოკიდებულება ბოლშევიზმთან და ოქტომბრის რევოლუციისთან იგივე დარჩა, რაც წინეთ იყო? ს. დევდარიანის ტაქტიკა არაფერს არ ემყარება, მის ტაქტიკასა და სტრატეგიას შორის ნაპრალებია ვათხრილი. ამ ხრამს მანამდე ვერ გადააბიჯებს ს. დევდარიანი, სანამ არ გადახედავს რევოლუციის ძირითად საკითხებს და მის ძველ შეფასებას. ის უნდა წავიდეს ან ამ გზით, ან დაუბრუნდეს ისევ „ძველ ტაქტიკას“ და ხელი ჩამოართვას ეორდანიას.

მისი დღევანდელი ტაქტიკა — ეს ერთი საცოდავობა და გაჯახიერებაა. „თანამშრომლობა“ — უკან ქვით ხელში, ბრძოლის ხაზის გამოცვლა და შეფასების გამოუცვლელობა. განა შეიძლება ასეთი რასმეს ერთად შეთავსება? მართლაც რომ სიმწირის ოფლი ასხამს ს. დევდარიანის ტაქტიკას. ამიტომ ის ან ერთი ან მეორე მიმართულებით უნდა წავიდეს.

ს. დევდარიანი არჩევს კაუტსკის, ოტტო ბაუერის და ეორდანიას პოზიციებს და ვხადავზა ამზეურებს თავის შეხედულებებსაც.

მიუხედავად იმისა, რომ ბოლშევიზმის ეს მოსისხლე მტრები მას გამოყავს „შერევილ-შეფერადებული — მის კრიტიკაში არის მაინც მოცემული მათი ტაქტიკის სიყალბე. ს. დევდარიანი მიყვება რა მათი მსჯელობის ულოღოკო ძაფს — მიდის იმ დასკვნამდე, რომ „ტაქტიკა“ გამოუვალ მდგომარეობაშია.

დევდარიანის კრიტიკა — არაა ბოლშევიკური, ესაა ლიბერალური კრიტიკა. ერთხელაც არ სვამს ის რადიკალურათ საკითხს — რისთვის მოემწყვდია ასეთ ზიხში მენშევიზმი და მისი ტაქტიკა?

მხოლოდ ერთ ადგილას — ნ. ეორდანიას „ჩვენი ტაქტიკის“ შესახებ კითხულობს ის: „რატომ არის ასეთი უმწეობა „ჩვენ ტაქტიკაში“ და უპასუხებს — მიტომ, რომ ნ. ეორდანიას საკითხს აყენებს ნაციონალურ ფარგლებში, ისტორია კი ასე არ მუშაობს“.

ამაში მხოლოდ სიმართლის ნაწილია. მენშევიზმის ტაქტიკის „უმწეობის“ მიზეზი უფრო ღრმაა. მართლაც და კაუტსკი და ბაუერი ხომ არ აყენებდნენ საკითხს „ნაციონალურ ფარგლებში“; მიუხედავად ამისა მათი ტაქტიკაც „უმწეოა“ და უნაყოფო, დაბრმავება იქნება არ დაინახო, რომ თანამედროვე მსოფლიო მენშევიზმის ტაქტიკის სიყალბე გამომდინარეობს მენშევიზმის მთელი წარსულიდან და მისი თეორიულ-პროგრამულ საფუძვლებიდან, რომელიც ნაკუწ-ნაკუწათ აქცია ოქტომბრის რევოლუციის განვითარებამ და რომელსაც, როგორც დიდ საგანძურს თითქაც არ ახლებს ს. დევდარიანი.

რატომ არ ეარგა ბოლშევიკების დამზობის ტაქტიკა? ს. დევდარიანი ვერ არჩევს მიზეზებს. იმიტომ არ ეარგა, რომ არაა ლოღიკური მათი მსჯელობა. ჩვენ კი ვიტყვით, რომ არ ეარგა იმიტომ, რომ საბჭოთა კავშირში ვერ განმტკიცდება ევრაფეთარი ხელისუფლება, გარდა პროლეტარული დიქტატურისა და ეს გამოცდინარეობს მთელი რუსეთის წარსულ სოციალ-პოლიტიკური და ეკონომიური ცხოვრების განვითარებიდან. აქამდე კი ს. დევდარიანი ვერ მიდის. საინტერესოა ბოლშევიზმის გამარჯვებას ის აუცილებელ თუ „არა აუცილებელ“ მოვლენათ სთვლის?

არჩევს რა კაუტსკის პოზიციას — ს. დევდარიანი მიდის იმ დასკვნამდე, რომ არის ორი გზა მენშევიზმისათვის — ან აუცილებელი და საჭიროა ბოლშევიზმის

დამზომა, მაშინ უნდა ემზადებოდე ამისათვის — ან „მთელი ტაქტიკა იჭიკენ უნდა იყოს მიმართული, რომ ეს საეჭვო და ხალხის უაღრესად დამაქვეითებელი აჯანყება არ მოხდეს. უნდა ცდილობდე „ბოლშევიკებმა ცოტა რამ მაინც ისწავლონ და რუსეთის მრეწველობა გამოაცოცხლონ“. ხელს უნდა უწყობდე რუსეთის და ევროპის ნორმალურ ურთიერთობის მოწესრიგებას“. ს. დედარიანი, ცხადია ამ მეორე გზაზე იკალათებს.

გავყევით ქვევით: „რა თქმა უნდა, როცა ობიექტური ანალიზი გიჩვენებს ერთ-ერთი გზის აუცილებლობას და მთავარი სამოქმედო ხაზი ამ გზით გაქვს მიმართული. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მეორე ნაირი შესაძლებლობა არ დადგება თვალწინ. ცხადია მეცნიერული სოციალიზმი ყოველთვის მზად უნდა იყოს ტაქტიკის გამოსაცვლელოთ“.

ამგვართ ს. დედარიანი პირველ „შესაძლებლობას“ საბჭოთა მთავრობის ჩამოგდებისა არა პრინციპალური მოსაზრებით უარყოფს. ის მომენტს უცდის და თვალი ორივე „შესაძლებლობაზე“ უჭირავს, კალუკის კი სრულიად უსამართლოდ აწერს, რომელიღაც „შესაძლებლობას“ მიმდევრობას. თუ არც ერთია შესაძლებელი და არც მეორე, თუ დარწმუნებით არ ითქმება არც ეს, არც ის — მაშინ ვერც ბოლშევიკებთან ვივლი და ვერც ბოლშევიკების წინააღმდეგ, კალუკი იძლევა ამ შესაძლებლობას, ეს არის თუ გნებავთ „ხაზი“ მთელი მეორე ინტერნაციონალის“.

საიდან გამომდინარე ს. დედარიანმა ეს „შესაძლებლობა“ მეორე ინტერნაციონალის? რათ დასკირდა მას ამ კორის შეთხზვა? იმიტომ რომ ასეთია მისი „ტაქტიკა“, მას არ უნდა რომ მეორე ინტერნაციონალი მუშების და გლეხების თვალში მოლაღატეთ. საბჭოთა კავშირის მტრად იქნეს განათვლილი. და გვეუბნება „ვერც ბოლშევიკებთან ვივლი და ვერც მათ წინააღმდეგ. ასეთია მეორე ინტერნაციონალის ხაზი“, მაშინ როდესაც მეორე ინტერნაციონალი დიდი ხანია გადავიდა ამ საკითხებშიაც იმპერიალიზმის მხარეზე და თავისი ყოველდღიური მოქმედებით ამტკიცებს ამას, არ უხერხდება ს. დედარიანს კალუკის და მეორე ინტერნაციონალის „ნეიტრალურ“ ქურჭში გახვევა, ყველას კარგად ახსოვს კალუკის განცხადება — საბჭოთა მთავრობა უფრო რეაქციონერია, ვიდრე ხორტის და მუსოლინის რეჟიმიო, აქედან დასკვნა — სოც. დემ. არ იტყვის უარს, რომ დაეხმაროს „ნაყლებათ რეაქციონერ“ რეჟიმს, „უფრო რეაქციონერ“ რეჟიმის დასამზომათ. განა თვალთმაქცობა არ არის ამის შემდეგ ს. დედარიანის მტკიცება?

ს. დედარიანი სთესავს ყოველად ყალბ იმედს. თითქმის ევროპის სოციალ-დემოკრატია რაიმეს აკეთებდეს დღეს საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ მოსალოდნელ ინტერვენციის თავიდან ასაცილებლათ. ის სიტყვა სიტყვით ამბობს: „საერთაშორისო სოციალიზმი არ არის მიმდინარეობა, რომელიც თანაუგრძნობდეს გართულებას რუსეთის წინააღმდეგ. ბოლშევიკები ფიქრობენ არისო. მაგრამ რომ იყოს აქამდე არ გაჭირდებოდა მთლიანი ფრონტი რუსეთის დასანგრევად“. რისთვის არ გაჭირდებოდა? იმიტომ, რომ ს. დედარიანმა იცის გამომკიდებულებიდან — რა „კარგ“ ნაყოფს ისხამს ხოლმე ბურჟუაზიისა და სოციალ-დემოკრატის თანამშრომლობის ხე. ს. დედარიანმა თავისი სიტყვით გაამხილა აქ ევროპის სოციალ-დემოკრატის როლი, როლი — ლაქის, იმპერიალიზმის დამზმარის.

არა მარტო, „რომელიმე მიმდინარეობა“, არამედ მთელი საერთაშორისო სოციალ-დემოკრატია იზრძის დღეს ყოველგვარი საშუალებებით — იმპერიალისტებთან ერთად — საბჭოთა კავშირის დასამზომათ. ს. დედარიანს სურს მკითხველების თვლების ახვევა — არც ისეთი მტერია სოციალ-დემოკრატია, როგორც კონტრინტები ფიქრობენო — მაგრამ იმ აუარებელი „საგმირო საქმეების“ შემდეგ, რაც იმათ ჩაიდინეს 1914 წლიდან დღემდე — განა პოლიტიკური მატყუარობა არ არის იმის მტკიცება, რომ ისინი „გართულებას არ თანაუგრძნობენო“? ეს მაშინ

როდესაც სოც. დემოკრატია ემზადება ახალი, კიდევ უფრო მძიმე ლალატისათვის, ხელს უწყობს რა თავისი პოლიტიკით ინტერვენციის მომზადებას საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ.

დემოკრატიზმს ბოლშევიკები პრინციპიალურად არ უარყოფენ, მაგრამ პრაქტიკულად, უნდა მივიდნენ აქამდისო.

ჩვენ დემოკრატიზმი არ გვესმის ისე, როგორც ს. დევდარიანს, საბჭოების გამოცოცხლება, ჩვენ გვესმის არა მარტო „გამოცოცხლებათ“, არამედ „კლასობრივ გამოცოცხლებას“ ეხებადეთ მასში. ჩვენი დემოკრატიზაცია — პროლეტარული დემოკრატიზმია, რომელიც კი არ ასუსტებს, არამედ აძლიერებს პროლეტარიატის დიქტატურას. დევდარიანის დემოკრატიზმი კი არაა ასეთი დემოკრატიზმი; მას ცუდი, სუნი უდის. მას უნდა ისეთი დემოკრატიზმი, რომელიც დაასუსტებს პროლეტარულ დიქტატურას, ჩვენ კი ისეთი, რომელიც გააძლიერებს მას; აი რა „პატარა განსხვავებაა კომუნისტების და ს. დევდარიანის პოზიციის შორის დემოკრატიზმის საკითხში. ს. დევდარიანს არ უნდა გამოპაროდა ეს „წვრილმანი“.

დიდი ხანია ლაპარაკობს ს. დევდარიანი თანამშრომლობაზე, თავის ბროშურაში ს. დევდარიანი ამბობს მე თანამშრომლობა არ მქონდა წარმოდგენილი. როგორც სამსახურის შესრულება, მე პოლიტიკურ თანამშრომლობას ვგულისხმობდიო. პოლიტიკურ თანამშრომლობას ეწევა ხელისუფლებასთან უპარტიო ინტელიგენციის საღი ნაწილი, რომელიც სავსებით განათავისუფლდა მენშევიზმის გავლენისაგან და დადგა საბჭოთა ხელისუფლების პლატფორმაზე. მენშევიზმის დატოვება კი ვარწმუნებ ს. დევდარიანს აუცილებელია პოლიტიკური თანამშრომლობისათვის. მენშევიზმის მიმართ ჩვენი ხაზია არა თანამშრომლობა, არამედ ბრძოლა.

ჩვენ არას ვიტყვით სხვა „რგოლებზე“ ს. დევდარიანის ტაქტიკის დიდი ჯაჭვისა და დაუსვით წერტილი აქ.

დასასრულ. უნდა გავიმეოროთ ის რაც ზევით ვთქვით: როდემდის სურს ს. დევდარიანს გან-განზე უაროს ძირითად პროგრამულ საკითხებს? როგორც ვთქვით ის ან უნდა შეეხოს იმ ცხრა კლიტულს, რომელშიაც ეს „განძია“ მოთავსებული ან ტაქტიკურ საკითხებშიაც უნდა გააყეთოს ნაბიჯები უკან.

რუსინისანი „საუბარი მატერიალისტურ ფილოსოფიაზე“, გვ. 120, ფასი 80 კ.

კომკავშირის საერთოდ და მის აქტივს — ევროპო, თეორეტიული დონის აწევა სჭირდება; დღევანდელ მუშაობის პირობებში ეს ამოცანა ერთ მთავარ ამოცანას წარმოადგენს.

გართულებული ცხოვრება, მისი მრავალფეროვანება, საზოგადოებრივ ფენების აქტიუბის ზრდა სოციალისტური ამღმშენებლობის საერთო ფონზე, მოითხოვს მძლავრ თეორეტიულ იარაღს არა მარტო ამ სირთულეში სწორი გზის გამოკვებისათვის, არამედ სინამდვილის სასურველად გარდაქმნისათვის ე. ი. სწორი პრაქტიკული საქმიანობისათვის „რევოლუციონური თეორიის გარეშე არ არსებობს რევოლუციონური პრაქტიკა“ სიტყვა დიდი ხნის წინედ ლენინმა და ეს იმას ნიშნავს, რომ „სინამდვილის თეორეტიული დაძლევა იყო მთავარი ფაქტორი და წინა პირობა მისი პრაქტიკული დაძლევის, ამიტომ „ლენინიზმი თეორიული პრაქტიკა და პრაქტიკული თეორია“ (ბუხარინი).

სინამდვილის სირთულე: ერთი მხრით სოციალისტურ ელემენტების შეუჩერებელი ზრდა, მეორე მხრით ა. ე. პ. ნიადაგზე ბურჟუაზიის არსებობა ჩვენს ქვეყანაში, მისთვის დამახასიათებელ ატმოსფერით და დასასრულ ძველი ცხოვრების დარჩენილი მახინჯი ფორმები, ქმნის გარემოს სირთულეს, რომელშიც კომკავშირის უხდება ზრდა განვითარება; ამ პირობებში განსაკუთრებულ აქტუალობის ხასიათს ატარებენ ეგრედ წოდებული წყველი „საყოფაცხოვრებო“ საკითხები. აქ სწორი, კომუნისტური ორიენტაცია მოითხოვს აგრეთვე მძლავრ თეორეტიულ იარაღს.

და დასასრულ ჩვენს შინაპარტიულ უთანხმოებაში გამორკვევა მოითხოვს აგრეთვე მძლავრ თეორეტიულ იარაღს.

ამას ხელმძღვანელმა ორგანოებმა მიაქციეს ყურადღება. ჩვენ გვაქვს დადგენილებები, როგორც პარტიის ისე კომკავშირის ყრილობების თეორეტიულ დონის აწევის აუცილებლობის შესახებ. დიდი ხანია ნათქვამია, რომ არ კმარა ეურნალ-გაზეთების კითხვით დაკმაყოფილება. საჭიროა ზელი სკელტანიან მეცნიერულ შრომებს მოვკიდოთ, მაგრამ სამწუხაროთ მდგომარეობა მკვდარ წერტილიდან არ დაძრულა უმთავრესად პროვინციაში. მიუხედავად დადგენილებებისა, მიუხედავად რეზოლუციებისა კომკავშირელს მაინც ეშინია სკელტანიანი წიგნების, ეს სამწუხაროა. მაგრამ სინამდვილეა. გამოსავალი? თითქმის ერთდ-ერთი გამოსავალი, სანამ ჩვენს აქტივს არ ექნება მეტი დრო და საშუალება კითხვისათვის, არის პოპულიარულ წიგნების გამოშვება თეორეტიულ საკითხებზე, გარკვეულ და გასაგები ენით დაწერილი წიგნები, სადაც გარკვეული ოქნება თეორეტიული საკითხები.

ამ მხრივ აღსანიშნავია ქართულ ენაზე რუდნისისკის საუბრების გამოსვლა გარდა ამისა, რომ მასში ორტადოქსალურ მარქსიზმის თვალთახედვითა გაშუქებულია მატერიალისტური („მარქსიზმი, თანამედროვე მატერიალიზმი“ პლესანოვი) შე-

მეცნების საფუძვლები, იგი საყურადღებოა, იმიტაც რომ ხელმისაწვდომია სა-
შუალო მკითხველისათვის.

მარქსისტული გნოსეოლოგიის (შემეცნების თეორიის) სისტემატიური და-
ლაგება ჩვენ რუსულ ლიტერატურაშიც არ გვექვს. რუსული ლიტერატურა
მდიდარია მარქსისტული აზროვნების შედეგებით, იგი საუკეთესოა მთელ მსოფ-
ლიო მარქსისტულ ლიტერატურაში, მაგრამ უმთავრესად პოლემიკური და აკა-
დემიური ხასიათისაა და შეიცავს სხვადასხვა რეაქციონურ მიმდინარეობათა კრი-
ტიკას მსოფლიო ფილოსოფიურ აზროვნებაში.

ამიტომ იგი მხოლოდ უმცირესობისათვისაა მისაწვდომი ჩვენს კავშირში.

ჩვენი საზოგადოებრივი აზროვნების სიჭრელე (მაგ. კაპანელის ორგანოტრო-
პიზმი, შ. ნუტუბიძის ალეთოლოგიზმი და სხვა) აუცილებლად მოითხოვს მტკი-
ცე მატერიალისტურ მსოფლმხედველობის დამუშავებას ახალგაზრდობაში. ამ
მხრივ, რუდნანისკის დასახელებულ ბროშურას დიდი სამსახური გაწვევ შეუძლია,
რადგან მასში სისტემატიურად მოცემულია მარქსისტული შემეცნების თეორია.
რასაკვირველია ყველაფერი ეს ბროშურის ფერგლებს ემორჩილება. მეტ ინტე-
რესს ბადებს მისი კოცხალი, კონკრეტი მხატვრულად მოცემული მაგალითები
ბუნებიდან და საზოგადოებრივ ცხოვრებიდან. ასეთ წიგნის სარგებლობა განი-
ზომება ჯერ მით, რომ იგი ადვილად, ხალისიანად და საშუალო მკითხველი-
სათვის გასაგებად იკითხება. მეორე, მისი კონკრეტი ილიუსტრაციები დამაჯე-
რებელი და ადვილად დასამახსოვრებელი არიან. ყველა ეს ღირსებული და პა-
ტარა ფორმატიკი, ხდის მას ხელმისაწვდომად საშუალო განვითარების აქტი-
ვისათვის.

ამ წიგნის ნაკლი ქართულ გამოცემაში, ისევ კორექტურაა. ეს ხომ „ძველი
და მუდამ ახალი ისტორია“, მაგრამ ეს „ძველი ისტორია“ მთელი თავისი უარ-
ყოფითი სიმძიმით სჩანს მაშინ, როცა ის ახლავს წიგნს, რომელიც მასებში უნდა
გადავიდეს და სასწავლებელ წიგნად გახდეს.

ახალგაზრდა, რომელსაც ახლად მოუკიდა ხელი თვითგანვითარებისათვის
და მხოლოდ თავის ძალებზეა დაყრდნობილი. ცხადია ადვილად ვერ შეამჩნევს
შეცდომას დაბეჭდილ აზრში, მით უფრო, რომ წიგნს არ აქვს დართული შეც-
დომათა აღწერა. ეს გამოიწვევს აზრის არა სწორ ან მის სრულებით ვერ გაგებას.

მოვიყვან რამდენიმე მაგალითს, სადაც არა მარტო უბრალო ასოა გამორ-
ჩენილი, ან შეცვლილი, სადაც მთელი აზრია დამახინჯებული.

მე-IV საუბრის IV თავში, სადაც ავტორი აწვითარებს საგნის შემეცნების
საზღვრების საკითხს, მოყვანილია ხაზგასმული ფრაზა: „სიგანეთა ნამდვილი
მდგომარეობა, ან უბრალო სინამდვილე, სრულიად არ წარმოადგენს რაიმე დამ-
თავრებულს. მთლიანს, რადგან ის მუდმივ ვითარდება... გამოცდილი მკითხველი
ადვილად მიხედება, რომ სიტყვა „სიგანეთა“ მაგიერ უნდა იყოს „საგანთა“. ვინც
ამ აზრებს პირველად ეცნობა იგი ალბად გაუგებრობაში იკითხავს: „რად ეს სი-
განეთა ნამდვილი მდგომარეობა“. მაგრამ ეს კიდევ არაფერი.

თავში — თავისუფლების და აუცილებლობის შესახებ ჰეგელის ცნობილი
ფრაზა ასეა გდმოცემული (ისიც ხაზგასმული) „აუცილებლობა ბრმა იმდენად,
რამდენადაც იგი შეუძლებელია“ (გვ. 112). ეს ხომ არა მარტო დამახინჯებს, პირ-
დაპირ გაუგებარს ხდის ამ შესანიშნავ გამოთქმას. შესანიშნავს, რასაკვირველია
თუ იგი სწორად გამოითქვა: „აუცილებლობა ბრმა, იმდენად, რამდენადაც იგი
შეუცნობელია“.

ილარ შეეჩერდები სხვა შეცდომებზე, რომელნიც ამ წიგნში მრავალია. მოყვანილიც კმარა, როგორც მითითება გამოცემლობისათვის. დასასრულ. უნდა ითქვას, რომ აუცილებელი ჩვენი კომკავშირელი აქტივი უურადღებით მოეპყრას ამ წიგნს, რადგან იგი მშვენიერი საშუალებაა მარქსისტული მსოფლმხედველობის შესაძუშავებლად. იგი ძირითად თეორეტიულ საფუძვლებს იძლევა, რომლის შემდეგ შესაძლებელია უფრო რთულ წიგნებზე გადასვლა.

— • —

სარედაქციო კოლეგია

მ. კახიანი,
მ. გობეჩია.
დ. სალუქვაძე.
გ. მუშიშვილი.
ვ. კუპრაძე.

მიიღება ხელის მოწერა

ქუ რ ნ ა ლ

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“-ს

საქართველოს კომუნისტური პარტიის და კომკავშირის პოლიტიკურ-ეკონომიური ორგანო.

გამოდის ყოველთვიურად

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“ — ლენინური თეორიის თვალსაზრისით აშუქებს პოლიტიკურ-ეკონომიურ თანამედროვეობის პრაქტიკულ და თეორიულ საკითხებს.

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“ — სისტემატიურად გააშუქებს თავის ფურცლებზე პარტიის და კომკავშირის პრაქტიკის და თეორიის ძირითად საკითხებს, პოლიტიკურ, სამეურნეო და იდეოლოგიურ ბრძოლისა და აღმშენებლობის ამოცანებს.

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“ — აქვეყნებს საერთაშორისო ახალგაზრდათა მოძრაობის მდიდარ მასალას, საერთაშორისო პოლიტიკის და ეკონომიკის მიმოხილვებს.

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“ — გამოაქვეყნებს თეორი, კონტრ-რევოლიუციონური, ემიგრანტულ-მენშევიკური პრესის მიმოხილვას.

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“ — დამხმარე იარაღი იქნება პარტიულ და კომკავშირელ მუშაკისათვის; იგი თეორიულ იარაღით აღჭურვავს პრაქტიკულ საქმიანობაში ჩაბმულ აქტიურ კადრებს.

„ახალგაზრდა ბოლშევიკი“ — პარტიის და კომკავშირის საუკეთესო ლიტერატურულ ძალებს ითვლის თანამშრომელთა რიგებში.

ხელის მოწერის პირობები:

1 თვით	40 კ.	6 თვით	2 მ. 20 კ.
3 „	1 მ. 10 კ.	12 „	4 მ. 50 კ.

ფული და მოთხოვნილება უნდა გადმოიგზავნოს
შემდეგი მისამართით:

თბილისი: გაზ. „ახალგ. კომუნისტის“ კანტორას, კურსანტების ქ. № 1.

„ახალგაზრდა ბოლშევიკისათვის“.

შპს 40 კაპ.

59838

1927

